

WOJEWÓDZKI SĄD ADMINISTRACYJNY
w WARSZAWIE

INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI
WOJEWÓDZKIEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO
w WARSZAWIE
w 2013 ROKU

Spis treści

I. INFORMACJE WSTĘPNE.....	7
1. Wpływ skarg i sposób ich załatwienia.....	8
2. Skargi kasacyjne.....	15
3. Postępowanie mediacyjne i uproszczone.....	15
4. Zagadnienia związane z prawem pomocy.....	16
5. Grzywny.....	17
6. Wystąpienia w trybie art. 155 § 1 p.p.s.a.....	18
7. Pytania prawne do Trybunału Konstytucyjnego.....	21
II. ORZECZNICTWO – ZAGADNIENIA WYBRANE	23
1. Gospodarka mieniem.	23
1.1 Uwłaszczenie państwowych osób prawnych.....	23
1.2 Sprawy objęte dekretem o gruntach warszawskich.....	23
1.3 Inne sprawy z zakresu gospodarki mieniem.....	26
2. Komunalizacja mienia.....	28
2.1 Nabycie mienia państwowego z mocy prawa przez gminę.....	28
2.2 Nabycie mienia Skarbu Państwa z mocy prawa z dniem 1 stycznia 1999r. przez jednostki samorządu terytorialnego.....	30
2.3 Pozostałe sprawy z zakresu komunalizacji mienia.....	31
3. Sprawy wywłaszczeniowo-odszkodowawcze.....	31
3.1 Wywłaszczanie nieruchomości i odszkodowanie, w tym wywłaszczanie gruntów pod autostradę.....	31
4. Przejęcie mienia.	33
4.1 Sprawy z zakresu przejęcia gospodarstw rolnych.....	33
5. Pomoc społeczna.....	36
6. Edukacja.....	37
6.1 Szkoły wyższe niepaństwowe, w tym zawodowe.....	37
6.2 Szkoły i placówki oświatowo – wychowawcze.....	38
6.3 Sprawy dyrektorów szkół.....	39
7. Stosunki pracy i stosunki służbowe, sprawy z zakresu inspekcji pracy.....	40
7.1 Nauczyciele.....	40
7.2 Żołnierze zawodowi.....	41

7.3 Funkcjonariusze Policji.....	41
7.4 Funkcjonariusze Straży Pożarnej.....	42
7.5 Funkcjonariusze Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.....	43
7.6 Inspekcja pracy.....	45
7.7 Inne sprawy z zakresu stosunków pracy i stosunków służbowych.....	45
8. Sprawy mieszkaniowe.....	45
8.1 Przydział i opróżnienie lokalu mieszkalnego oraz kwatery tymczasowej w służbach mundurowych.....	45
8.2 Inne świadczenia finansowe związane z lokalem mieszkalnym.....	46
8.3 Inne z zakresu spraw mieszkaniowych.....	46
9. Sprawy z zakresu samorządu terytorialnego.....	48
10. Broń i materiały wybuchowe z pominięciem wytwarzania i obrotu bronią i amunicją.....	48
11. Sprawy z zakresu zatrudnienia i bezrobocia.....	49
12. Ochrona danych osobowych.....	51
13. Dostęp do informacji publicznej.....	52
14. Zobowiązania podatkowe.....	54
14.1 Podatek od towarów i usług.....	54
14.2 Podatek dochodowy od osób prawnych.....	62
14.3 Podatek dochodowy od osób fizycznych.....	67
14. 4 Podatek akcyzowy.....	71
14.4.1 Import samochodów osobowych z homologacją ciężarową oraz określenie zobowiązania podatkowego po upływie terminu przedawnienia.....	73
14.4.2 Pełnomocnictwo dla doradcy podatkowego.....	74
14.4.3 Obowiązek składania wyjaśnień i przedkładania dokumentów na żądanie organu.....	75
14.4.4 Powstanie obowiązku podatkowego z tytułu zużycia wyrobów węglowych na potrzeby prowadzonej działalności gospodarczej, nabytych przed dniem 2 stycznia 2012 r.....	75
14.4.5 Zwolnienie od akcyzy zużycia energii elektrycznej wyprodukowanej z generatorów.....	76
14.4.6 Interpretacja indywidualna przepisów prawa podatkowego w sprawie dotyczącej podatku akcyzowego, w zakresie opodatkowania tym podatkiem niedoborów olejów smarowych i olejów bazowych, oznaczonych kodem CN 2710 19 71 – 2710 19 99, powstających w trakcie magazynowania lub przemieszczania tych wyrobów w procedurze zawieszenia poboru akcyzy.....	76

14.4.7 Oprocentowanie zwracanego podatku akcyzowego	77
14.5 Ordynacja podatkowa	77
14.6 Postępowanie egzekucyjne	78
14.7 Podatek od czynności cywilnoprawnych	81
14.8 Podatek od spadków i darowizn	82
14.9 Podatek od nieruchomości	83
14.10 Podatek od środków transportowych	84
14.11 Inne sprawy z zakresu zobowiązań podatkowych	85
15. Ludność	86
15.1 Ewidencja ludności	86
15.2 Obywatelstwo	87
16. Geodezja i kartografia	88
16.1 Ewidencja gruntów i budynków	88
16.2 Klasyfikacja gruntów	90
16.3 Rozgraniczenia nieruchomości	90
16.4 Inne z zakresu geodezji i kartografii	90
17. Zagospodarowanie przestrzenne	91
17.1 Lokalizacja innych inwestycji celu publicznego	91
17.2 Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego i studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy	92
17.3 Opłata z tytułu wzrostu wartości nieruchomości	94
17.4 Warunki zabudowy i zagospodarowania terenu	94
17.5 Uzgodnienia w sprawach z zakresu zagospodarowania przestrzennego	97
17.6 Inne sprawy z zakresu zagospodarowania przestrzennego	98
18. Cudzoziemcy	98
18.1 Ochrona cudzoziemców	99
18.2 Legalizacja pobytu niektórych cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	100
19. Gospodarka wodna	101
19.1 Pozwolenie wodnoprawne i budownictwo wodne	101
19.2 Przywrócenie stosunków wodnych na gruncie lub wykonanie urządzeń zapobiegających szkodom	102
19.3 Melioracje wodne, opłaty melioracyjne	102

19.4	Inne z zakresu gospodarki wodnej.....	103
20.	Środowisko.....	103
20.1	Kary pieniężne za naruszenie wymagań ochrony środowiska.	103
20.2	Informacja o środowisku.	104
20.3	Odpady.....	105
20.4	Ochrona przyrody.	106
20.5	Utrzymanie czystości i porządku na terenie gminy.....	108
20.6	Inne sprawy z zakresu środowiska.....	108
21.	Rolnictwo i leśnictwo.....	110
22.	Rybołówstwo morskie i rybactwo śródlądowe.	114
23.	Obrót towarami z zagranicą.	114
24.	Finanse publiczne.....	115
24.1	Określenie kwoty do zwrotu do budżetu państwa.	115
24.2	Wydatkowanie części dotacji niezgodnie z przeznaczeniem.	116
24.3	Wykaz surowców do sporządzania posiłków w barach mlecznych.	116
24.4	Dotacja na sfinansowanie pokrycia kosztów sprowadzenia turystów do kraju.	117
25.	Subwencje unijne, fundusze strukturalne i regulacja rynków branżowych.	117
25.1	Odmowa przyznania płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego.	119
25.2.	Ułatwianie startu młodym rolnikom.	120
25.3	Grupy producentów rolnych.....	120
25.3.1	Skład grupy.	120
25.3.2	Termin złożenia wniosku o płatność.	121
25.3.3	Działalność członków grupy producentów rolnych.	121
25.4.	Sprawy ze skarg wnoszonych na podstawie ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r., Nr 84, poz. 712 dalej u.z.p.p.r.).....	122
25.4.1	Kompletność dokumentacji składanej wraz ze skargą.	122
25.4.2	Zakres postępowania dowodowego odnośnie informacji specjalnych, oraz zakres oceny sprawy przez instytucję odwoławczą przy weryfikacji zaskarżonego rozstrzygnięcia instytucji oceniającej wnioski.....	123
26.	Drogi i transport drogowy.....	123
27.	Działalność gospodarcza.....	127

28. Geologia i górnictwo.....	131
29. Energetyka.....	132
30. Uprawnienia do wykonywania określonych czynności i zajęć.....	132
31. Jakość.....	137
32. Telemedia.....	137
33. Kultura fizyczna.....	140
34. Sprawy kapitałowe i bankowość.....	141
35. Własność przemysłowa.....	142
36. Ubezpieczenia zdrowotne.....	144
37. Zdrowie.....	146
38. Gospodarka mieniem.....	148
39. Budownictwo.....	148
39.1 Bezprzedmiotowość postępowania naprawczego, a wymóg przywrócenia ładu prawnego.....	148
39.2 Wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za wykonanie obowiązków wynikających z przepisów prawa w sprawach dotyczących infrastruktury kolejowej – stanu technicznego wiaduktu drogowego nad torami kolejowymi.	150
39.3 Pozwolenie na budowę.....	154
39.4 Inne z zakresu budownictwa.....	155
40. Sprawy z zakresu prawa o ruchu drogowym.....	157
III. DZIAŁALNOŚĆ POZAORZECZNICZA SĄDU.....	159
1. Wydział Informacji Sądowej.....	159
2. Szkolenia sędziów.....	161
SPIS TABEL.....	167

I. INFORMACJE WSTĘPNE

Według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Warszawie zatrudnionych było ogółem 527 osób, w tym:

- 145 sędziów (4 sędziów NSA oraz 141 sędziów WSA),
- 25 referendarzy,
- 81 asystentów sędziego,
- 276 urzędników i pozostałych pracowników Sądu.

Sędziowie orzekali w ośmiu Wydziałach Orzeczniczych Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie oraz dodatkowo - w ramach delegacji - na 237 sesjach w Naczelnym Sądzie Administracyjnym.

Właściwość przedmiotowa Wydziałów Orzeczniczych na dzień 31 grudnia 2013r., kształtowała się następująco:

Wydział I – gospodarka mieniem, komunalizacja mienia, wywłaszczenia, kościoły, przejęcie mienia, pomoc społeczna;

Wydział II – edukacja, praca, sprawy mieszkaniowe, obronność, samorząd terytorialny, broń i materiały wybuchowe, zatrudnienie, ochrona danych osobowych, informacja publiczna, ochrona informacji niejawnych, świadczenia w drodze wyjątku, lustracja;

Wydział III – zobowiązania podatkowe;

Wydział IV – ludność, gospodarka wodna, geodezja i kartografia, środowisko, zagospodarowanie przestrzenne, rolnictwo i leśnictwo, cudzoziemcy, zatrudnienie, kombatanci, inne;

Wydział V – ceny, podatek akcyzowy, rolnictwo i leśnictwo, cła, finanse publiczne, subwencje unijne, fundusze strukturalne i regulacje rynków branżowych;

Wydział VI – budownictwo, drogi, koleje, lotnictwo, żegluga, działalność gospodarcza, geologia i górnictwo, gospodarka mieniem, energetyka, geodezja i kartografia, czynności i zajęcia, zdrowie, ubezpieczenia majątkowe, jakość, telemedia, broń i materiały wybuchowe, zatrudnienie, kultura fizyczna, sprawy kapitałowe i bankowość, własność przemysłowa, fundusze emerytalne, ubezpieczenia zdrowotne;

Wydział VII – budownictwo, drogi, koleje, lotnictwo, żegluga, zdrowie, kultura i sztuka;

Wydział VIII – sprawy z zakresu różnych symboli, przy właściwości miejscowej obejmującej powiaty: białobrzeski, grójecki, kozienicki, lipski, przysuski, radomski, szydlowiecki, zwoleński oraz miasto Radom.

1. Wpływ skarg i sposób ich załatwienia.

Z poprzednich lat w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Warszawie do rozpoznania pozostało ogółem 8.658 spraw, w tym 8.184 sprawy ze skarg na akty i czynności administracyjne (oznaczonych symbolem SA), 401 spraw ze skarg na bezczynność i przewlekłość organów (oznaczonych symbolem SAB) oraz 73 wnioski (oznaczone symbolem SO).

W roku 2013 wpłynęło ogółem 24.996 spraw, w tym 22.382 skargi na akty i czynności administracyjne, 2.289 skarg na bezczynność i przewlekłość organów administracji oraz 325 wniosków. W porównaniu do roku 2012 ogólny wpływ spraw zwiększył się o 1.586 spraw. Średni miesięczny wpływ skarg w 2013 roku wyniósł 2.056 skarg.

Najwięcej skarg wniosły osoby fizyczne – 17.313. Osoby prawne i inne jednostki organizacyjne wniosły 6.639 skarg. W 639 sprawach skarżącymi były organizacje społeczne. Prokurator, jako strona skarżąca, wystąpił w 76 sprawach. Rzecznik Praw Obywatelskich w 4 sprawach.

Najwięcej skarg na akty i czynności wpłynęło w następujących grupach spraw:

- podatkowych 4.192,
- budowlanych 2.159,
- dróg publicznych i ruchu drogowego 1.688,
- subwencji unijnych, funduszy strukturalnych i regulacji rynków branżowych 1.310,
- gospodarki mieniem państwowym i komunalnym 1.085,
- pomocy społecznej 998.

Z analizy tych danych wynika, że w porównaniu do roku 2012 ilość skarg wnoszonych z zakresu prawa podatkowego i prawa budowlanego utrzymuje się na zbliżonym poziomie. Znacznie wzrosła natomiast ilość skarg z zakresu dróg publicznych i ruchu drogowego.

Najwięcej skarg na beczynność i przewlekłość postępowania organów administracji wpłynęło w sprawach z zakresu:

- informacji publicznej i prawa prasowego 710,
- gospodarki mieniem państwowym i komunalnym 429,
- wywłaszczeń i zwrotu nieruchomości 162,
- budownictwa 100,
- poczty, telekomunikacji, radia i telewizji 97,
- podatków i innych świadczeń pieniężnych 91.

W tej kategorii spraw nadal największy wpływ dotyczy spraw z zakresu dostępu do informacji publicznej i gospodarki mieniem państwowym i komunalnym.

Załatwione zostały ogółem 23.503 skargi, w tym:

- 21.453 skargi na akty i czynności, z których 6.019 (28,1%) uwzględniono, 9.986 (46,5%) oddalono i 5.448 (25,4%) załatwiono w inny sposób,

- 2.050 skarg na bezczynność i przewlekłość organów, z których 609 (29,7%) uwzględniono, 285 (13,9%) oddalono i 1.156 (56,4%) załatwiono w inny sposób.

Załatwiono również 319 wniosków.

Na dzień 31 grudnia 2013 r. procent opanowania wpływu spraw wyniósł 95,30%.

Pomimo mniejszego opanowania wpływu o 3,1% w stosunku do roku 2012, należy zaznaczyć, iż wpływ spraw w roku 2013 był o 6,77% wyższy i de facto załatwiono 787 spraw więcej niż w roku ubiegłym.

Sędziowie WSA w Warszawie w 2013 r. sporządzili łącznie 19.370 uzasadnień orzeczeń, tj. o 1.618 uzasadnień więcej niż w roku 2012.

Średnie obciążenie przypadające na jednego sędziego (przy obliczaniu uwzględniano nominalną liczbę sędziów), kształtowało się następująco:

	rok 2012	rok 2013
Wpływ skarg	- 156 skarg/sędziego	- 170 skarg/sędziego
Załatwiono	- 153 skargi/sędziego	- 162 skargi/sędziego
Uzasadnienia	- 120 uzasadnień/sędziego	- 133 uzasadnienia/sędziego

Ilość spraw załatwionych w poszczególnych Wydziałach Orzeczniczych przedstawia się następująco:

Wydział I

- W sprawach ze skarg na akty i czynności Wydział miał do rozpoznania 4.380 spraw, w tym pozostałość z 2012 r. 1.076 spraw, wpływ w 2013 r. 3.304 sprawy. Załatwiono 2.669 spraw, w tym:
 - uwzględniono skargę w 629 sprawach,
 - oddalono skargę w 1.416 sprawach,
 - załatwiono w inny sposób 624 sprawy.

- W sprawach ze skarg na bezczynność i przewlekłość organów Wydział miał do rozpoznania 806 spraw, w tym pozostałość z 2012 r. 129 spraw, wpływ w 2013r. 677 spraw. Załatwiono 637 spraw, w tym:
 - uwzględniono skargę w 294 sprawach,
 - oddalono skargę w 74 sprawach,
 - załatwiono w inny sposób 269 spraw.

Wydział II

- W sprawach ze skarg na akty i czynności Wydział miał do rozpoznania 3.111 spraw, w tym pozostałość z 2012 r. 697 spraw, wpływ w 2013 r. 2.414 spraw. Załatwiono 2.219 spraw, w tym:
 - uwzględniono skargę w 606 sprawach,
 - oddalono skargę w 1.209 sprawach,
 - załatwiono w inny sposób 404 sprawy.
- W sprawach ze skarg na bezczynność i przewlekłość organów Wydział miał do rozpoznania 921 spraw, w tym pozostałość z 2012 r. 139 spraw, wpływ w 2013r. 782 sprawy. Załatwiono 655 spraw, w tym:
 - uwzględniono skargę w 194 sprawach,
 - oddalono skargę w 123 sprawach,
 - załatwiono w inny sposób 338 spraw.

Wydział III

- W sprawach ze skarg na akty i czynności Wydział miał do rozpoznania 5.062 sprawy, w tym pozostałość z 2012 r. 1.816 spraw, wpływ w 2013 r. 3.246 spraw. Załatwiono 3.638 spraw, w tym:
 - uwzględniono skargę w 1.635 sprawach,
 - oddalono skargę w 1.421 sprawach,
 - załatwiono w inny sposób 582 sprawy.

- W sprawach ze skarg na bezczynność i przewlekłość organów Wydział miał do rozpoznania 95 spraw, w tym pozostałość z 2012 r. 15 spraw, wpływ w 2013 r. 80 spraw. Załatwiono 63 sprawy, w tym:
 - uwzględniono skargę w 9 sprawach,
 - oddalono skargę w 13 sprawach,
 - załatwiono w inny sposób 41 spraw.

Wydział IV

- W sprawach ze skarg na akty i czynności Wydział miał do rozpoznania 4.101 spraw, w tym pozostałość z 2012 r. 1.105 spraw, wpływ w 2013 r. 2.996 spraw. Załatwiono 3.177 spraw, w tym:
 - uwzględniono skargę w 630 sprawach,
 - oddalono skargę w 1.462 sprawach,
 - załatwiono w inny sposób 1.085 spraw.
- W sprawach ze skarg na bezczynność i przewlekłość organów Wydział miał do rozpoznania 338 spraw, w tym pozostałość z 2012 r. 47 spraw, wpływ w 2013 r. 291 spraw. Załatwiono 270 spraw, w tym:
 - uwzględniono skargę w 23 sprawach,
 - oddalono skargę w 28 sprawach,
 - załatwiono w inny sposób 219 spraw.

Wydział V

- W sprawach ze skarg na akty i czynności Wydział miał do rozpoznania 3.821 spraw, w tym pozostałość z 2012 r. 991 spraw, wpływ w 2013 r. 2.830 spraw. Załatwiono 2.810 spraw, w tym:
 - uwzględniono skargę w 747 sprawach,
 - oddalono skargę w 1.327 sprawach,
 - załatwiono w inny sposób 736 spraw.

- W sprawach ze skarg na bezczynność i przewlekłość organów Wydział miał do rozpoznania 58 spraw, w tym pozostałość z 2012 r. 12 spraw, wpływ w 2013 r. 46 spraw. Załatwiono 40 spraw, w tym:
 - uwzględniono skargę w 8 sprawach,
 - oddalono skargę w 3 sprawach,
 - załatwiono w inny sposób 29 spraw.

Wydział VI

- W sprawach ze skarg na akty i czynności Wydział miał do rozpoznania 4.630 spraw, w tym pozostałość z 2012 r. 961 spraw, wpływ w 2013 r. 3.669 spraw. Załatwiono 2.852 sprawy, w tym:
 - uwzględniono skargę w 481 sprawach,
 - oddalono skargę w 1.202 sprawach,
 - załatwiono w inny sposób 1.005 spraw.
- W sprawach ze skarg na bezczynność i przewlekłość organów Wydział miał do rozpoznania 194 sprawy, w tym pozostałość z 2012 r. 13 spraw, wpływ w 2013 r. 181 spraw. Załatwiono 174 sprawy, w tym:
 - uwzględniono skargę w 28 sprawach,
 - oddalono skargę w 8 sprawach,
 - załatwiono w inny sposób 138 spraw.

Wydział VII

- W sprawach ze skarg na akty i czynności Wydział miał do rozpoznania 3.984 sprawy, w tym pozostałość z 2012 r. 1.205 spraw, wpływ w 2013 r. 2.779 spraw. Załatwiono 3.015 spraw, w tym:
 - uwzględniono skargę w 773 sprawach,
 - oddalono skargę w 1.459 sprawach,
 - załatwiono w inny sposób 783 sprawy.

- W sprawach ze skarg na bezczynność i przewlekłość organów Wydział miał do rozpoznania 179 spraw, w tym pozostałość z 2012 r. 37 spraw, wpływ w 2013 r. 142 sprawy. Załatwiono 148 spraw, w tym:
 - uwzględniono skargę w 36 sprawach,
 - oddalono skargę w 21 sprawach,
 - załatwiono w inny sposób 91 spraw.

Wydział VIII

- W sprawach ze skarg na akty i czynności Wydział miał do rozpoznania 1.477 spraw, w tym pozostałość z 2012 r. 333 spraw, wpływ w 2013 r. 1.144 sprawy. Załatwiono 1.073 sprawy, w tym:
 - uwzględniono skargę w 354 sprawach,
 - oddalono skargę w 490 sprawach,
 - załatwiono w inny sposób 229 spraw.
- W sprawach ze skarg na bezczynność i przewlekłość organów Wydział miał do rozpoznania 99 spraw, w tym pozostałość z 2012 r. 9 spraw, wpływ w 2013 r. 90 spraw. Załatwiono 63 sprawy, w tym:
 - uwzględniono skargę w 17 sprawach,
 - oddalono skargę w 15 sprawach,
 - załatwiono w inny sposób 31 spraw.

Do załatwienia na rok 2014 pozostały ogółem 9.832 sprawy, w tym 9.113 skarg na akty i czynności, 640 skarg na bezczynność i przewlekłość organów oraz 79 wniosków.

2. Skargi kasacyjne.

Do dnia 31 grudnia 2013 r. wpłynęło do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie 7.086 skarg kasacyjnych, wniesionych od orzeczeń wydanych w sprawach ze skarg na akty i czynności oraz na bezczynność i przewlekłość organów. W odniesieniu do 23.506 spraw załatwionych w 2013 roku, zaskarżalność stanowiła 30% i zwiększyła się o 5% w stosunku do roku ubiegłego.

W poszczególnych Wydziałach zaskarżalność kształtowała się następująco:

w Wydziale I	–	30,3 %,
w Wydziale II	–	24,8 %,
w Wydziale III	–	40,8 %,
w Wydziale IV	–	25,1 %,
w Wydziale V	–	43,3 %,
w Wydziale VI	–	27,3 %,
w Wydziale VII	–	22,0%,
w Wydziale VIII	–	21,3 %.

Z ogólnej liczby 6.089 skarg kasacyjnych od orzeczeń WSA w Warszawie, jakie wpłynęły do Naczelnego Sądu Administracyjnego w 2013 r. - 2.967 skarg oddalono, 1.195 skarg uwzględniono, 471 załatwiono w inny sposób.

3. Postępowanie mediacyjne i uproszczone.

W oparciu o dotychczasowe doświadczenia orzecznicze, należy stwierdzić, iż instytucja postępowania mediacyjnego nadal znajduje znikome zastosowanie praktyczne. W 2013 roku rozpoznano w tym trybie jedynie 3 sprawy. Wprawdzie Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego wystąpił z 91 wnioskami o przeprowadzenie

postępowania mediacyjnego, jednak pozostałe strony nie znalazły podstaw do przeprowadzenia mediacji.

W minionym roku odnotowano natomiast dalszy wzrost liczby spraw rozpoznanych w trybie uproszczonym, w którym łącznie rozpoznanych zostało 378 spraw. W stosunku do roku 2012 stanowi to wzrost o 9,6%. Największą grupę spraw rozpoznanych w tym trybie stanowiły sprawy objęte dekretem o gruntach warszawskich – 164, sprawy z zakresu wywłaszczeń – 73 oraz pomocy społecznej – 44. Z ogólnej liczby spraw rozpoznanych w omawianym trybie w roku 2013 - w 216 sprawach uwzględniono skargę, w 153 sprawach oddalono skargę, a w 9 załatwiono w inny sposób.

Większość jednak spraw, w których zawarty został wniosek o zastosowanie niniejszego trybu, kierowana była na rozprawę z uwagi na fakt, że strony postępowania, zawiadamiane przez Sąd o złożeniu wniosku, żądały przeprowadzenia rozprawy. W niektórych przypadkach, mimo iż nie żądano przeprowadzenia rozprawy, sprawy kierowane były do rozpoznania na rozprawie z uwagi na ich skomplikowany charakter.

4. Zagadnienia związane z prawem pomocy.

Z analizy orzecznictwa z zakresu prawa pomocy wynika, że wypracowana przez Sąd w latach ubiegłych linia orzecznicza, nadal była kontynuowana.

Podkreślenia wymaga przyjęta w tym zakresie zasada, iż zwolnienie strony od obowiązku ponoszenia kosztów związanych z toczącym się z jej skargi postępowaniem jest sytuacją wyjątkową, a Sąd ma obowiązek ustalenia wszelkich okoliczności, które mogą stać się podstawą dla uwzględnienia, bądź oddalenia wniosku strony (sygn. akt II SAB/Wa 85/13). Jednocześnie ciężar dowodu, co do wykazania okoliczności uzasadniających przyznanie prawa pomocy, spoczywa na stronie składającej wniosek o przyznanie prawa pomocy. Sąd nie jest zobowiązany do prowadzenia z urzędu dochodzeń, w sytuacji, gdy dokładne dane, umożliwiające pełną

ocenę stanu majątkowego oraz możliwości płatniczych wnioskodawcy, nie są znane wobec uchylania się wnioskodawcy od złożenia stosownych dokumentów w tym przedmiocie (sygn. akt II SA/Wa 1551/12). Nadto, nie jest możliwe przyznanie prawa pomocy osobie fizycznej, której dochody (ewentualnie dochody członków rodziny, na utrzymaniu których pozostaje) nie są istotnie niższe od przeciętnych i wystarczają na zaspokojenie podstawowych potrzeb (opłacenie kosztów utrzymania mieszkania oraz wyżywienie - sygn. akt II SA/Wa 1420/13).

O przyznaniu prawa pomocy decydowały natomiast takie względy jak brak stałego zatrudnienia, obciążenia kredytowe, ponoszenie wydatków na poratowanie zdrowia, korzystanie z pomocy opieki społecznej, prowadzenie egzekucji komorniczej. Uznawano także, że stan zdrowia uniemożliwiający stronie prowadzenie sprawy przed sądem, może być poza kondycją finansową, istotnym argumentem przemawiającym za ustanowieniem dla strony pełnomocnika z urzędu.

5. Grzywny.

W związku z uchybieniami dostrzeżonymi w działalności organów administracji publicznej, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie na podstawie art. 55 § 1, art. 112, art. 149 § 2 i art. 154 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r. poz. 270 ze zm. dalej p.p.s.a.) - wymierzył grzywny w 238 sprawach.

- W trybie **art. 55 § 1 p.p.s.a.** – na ogólną liczbę 162 wniosków, jakie wpłynęły do WSA w Warszawie w 2013 r. – grzywnę wymierzono w 69 sprawach, w 33 sprawach wniosek oddalono, w inny sposób załatwiono 74 sprawy.
- W trybie **art. 112 p.p.s.a.** – na 1 wniosek jaki wpłynął w 2013 r. – grzywnę wymierzono w 1 sprawie.
- W trybie **art. 149 § 2 p.p.s.a.** – na ogólną liczbę 235 wniosków, jakie wpłynęły w 2013 r. – grzywnę wymierzono w 53 sprawach, w 9 sprawach wniosek oddalono, w inny sposób załatwiono 132 sprawy.

- W trybie **art. 154 § 1 p.p.s.a.** – na ogólną liczbę 255 skarg, jakie wpłynęły w 2013 r. – grzywnę wymierzono w 115 sprawach, w 33 sprawach skargę oddalono, w inny sposób załatwiono 76 spraw.

6. Wystąpienia w trybie art. 155 § 1 p.p.s.a.

W toku postępowań sądowych przed WSA w Warszawie stwierdzono przypadki istotnego naruszenia prawa przez organy administracji publicznej. W związku z tym, na podstawie art. 155 § 1 p.p.s.a., wystosowano w 2013 r. dwa wystąpienia sygnalizacyjne w następujących sprawach:

W sprawie o sygn. akt sygn. akt VI SA/Wa 529/13 ze skargi Spółdzielni Budowlano-Mieszkaniowej na decyzję Samorządowego Kolegium Odwoławczego - postanowieniem z dnia 9 maja 2013 r. Sąd zawiadomił Prezydenta Miasta [...] o stwierdzonym istotnym uchybieniu polegającym na długotrwałym braku reakcji na powziętą informację o zajęciu pasa drogowego bez zezwolenia, co miało wpływ na wysokość nałożonej na stronę kary pieniężnej. W uzasadnieniu postanowienia sygnalizacyjnego podkreślono, że od dnia 9 kwietnia 2009 r. (data pierwszej notatki służbowej) do dnia 3 grudnia 2009 r. (data wszczęcia postępowania w sprawie nałożenia kary), zarządca drogi biernie akceptował pozostawanie w pasie drogowym urządzeń niezwiązanych z potrzebami ruchu drogowego w bardzo ruchliwym punkcie w centrum miasta, nie podejmując żadnych czynności w celu przywrócenia stanu zgodnego z prawem. Powołując się na przepisy art. 40 ust. 1, art. 40 ust. 12 pkt 1 oraz art. 40 ust. 6 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (t.j. Dz. U. z 2004r., Nr 204, poz. 2086 ze zm.), Sąd stwierdził, iż brak stosownej i niezwłocznej reakcji organu pierwszej instancji na powziętą wiadomość o zajmowaniu przez spółdzielnię pasa drogowego po upływie terminu określonego w zezwoleniu, miał zasadniczy wpływ na wysokość kary, która narastała z każdym dniem zwłoki organu. W konsekwencji organ nałożył na skarżącą karę pieniężną w kwocie 149.202,00 zł za zajęcie pasa drogowego w okresie od 1 kwietnia 2009 r. do 18 lutego 2010 r., czyli

przez 324 dni, poprzez włączenie chodnika o pow. 30,4 m² do terenu budowy oraz umieszczenie zadaszenia o powierzchni 4,5 m².

Niezależnie od powyższego, Sąd dopatrył się istotnych braków w postępowaniu dowodowym skutkujących uchynieniem decyzji organów obydwu instancji z uwagi na możliwość wydania błędnego rozstrzygnięcia o nałożeniu kary pieniężnej. Większość ustaleń faktycznych mających istotne znaczenie w sprawie oparta została wyłącznie na notatkach urzędowych pracownika organu, co świadczy o naruszeniu podstawowych zasad procedury administracyjnej: art. 7, art. 77 i art. 107 § 3 k.p.a., a przede wszystkim art. 8 i art. 9 k.p.a.

Ustosunkowując się do postanowienia sygnalizacyjnego, organ pierwszej instancji podniósł, że skarżąca w latach 2006-2013 składała kompletne wnioski i uzyskała łącznie 25 decyzji zezwalających na zajęcie pasa drogowego, a zatem co najmniej od roku 2007 świadoma była procedury w zakresie wnioskowanego celu zajęcia (zaplecze budowy wraz z zadaszeniem zabezpieczającym), jak również powierzchni zajęcia pasa drogowego, które nie ulegały zmianie (jedyną pozycją we wniosku, która ulegała zmianie, był okres zajęcia pasa drogowego). Ponadto organ pouczył skarżącą, iż w przypadku niewykonania obowiązku przywrócenia zajmowanego pasa drogowego do poprzedniego stanu użyteczności i dalszego zajmowania pasa drogowego bez zezwolenia, zostanie ustalona kara pieniężna, zgodnie z art. 40 ust. 12 ustawy o drogach publicznych.

Podczas kontroli nie stwierdzono, aby na terenie zajmowanym przez spółdzielnię były prowadzone jakiegokolwiek prace, zaś plac budowy wyglądał na opuszczony (mimo wydanych zezwoleń na kolejne okresy zajęcia). Organ ustalił też, że skarżąca nie zmieniła wielkości zadaszenia ani miejsca ustawienia ogrodzenia (które nadal znajdowały się w pasie drogowym), dlatego powierzchnię rzutu poziomego zadaszenia oraz zajęcia chodnika przyjął w wysokości adekwatnej do poprzednio udzielonego zezwolenia. W związku z tym, iż wezwanie strony do przywrócenia do stanu pierwotnego zajmowanego terenu pod zaplecze budowy stanowiłoby zagrożenie dla ruchu pieszego i kołowego, organ, mając na uwadze treść art. 39 ust. 1 ustawy o drogach publicznych, uznał, że pozostawienie istniejącego

ogrodzenia i zabezpieczenia w sąsiedztwie niedokończonego i niezabezpieczonego obiektu stanowić będzie ochronę użytkowników dróg i terenu przyległego przed wzajemnym niekorzystnym ich oddziaływaniem. Pomimo tego, organ stwierdził w postępowaniu istotne uchybienie polegające na długotrwałym braku reakcji na powziętą informację o zajęciu pasa drogowego bez zezwolenia, w konsekwencji którego w 2009 r. pracownik organu został w postępowaniu dyscyplinarnym ukarany karą porządkową nagany. Nadto w celu wyeliminowania w przyszłości tego typu nieprawidłowości, pracownicy merytoryczni organu zostali pouczeni o obowiązku bezwzględnej przestrzegania postanowień k.p.a. i w tym zakresie są kierowani na szkolenia w ramach doskonalenia zawodowego.

Jednocześnie organ podkreślił, że skarżąca nie kwestionowała w odwołaniu faktu zajęcia pasa drogowego, jak też braku zezwolenia zarządcy drogi na to zajęcie, a w toku postępowania w sprawie naliczenia kary pieniężnej za przedmiotowe zajęcie (w tym po wniesieniu odwołania od decyzji organu pierwszej instancji) kontynuowała zajęcie bez zezwolenia zarządcy drogi i nie występowała z wnioskiem o wydanie zezwolenia.

W sprawie o sygn. akt VII SA/Wa 1542/13 ze skargi współników spółki cywilnej na decyzję Głównego Inspektora Sanitarnego w przedmiocie nakazu wycofania wyrobu z obrotu – postanowieniem z dnia 9 grudnia 2013 r. Sąd stwierdził istotne naruszenie prawa i poinformował Głównego Inspektora Sanitarnego o stwierdzonych uchybieniach. Sąd wskazał, że skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie została przekazana dopiero po około 17 miesiącach od daty jej wpływu do organu. W związku z tym Sąd stwierdził, że przekazanie skargi po tak długim okresie stanowi istotne naruszenie prawa przez Głównego Inspektora Sanitarnego.

Do chwili obecnej organ nie ustosunkował się do postanowienia sygnalizacyjnego i nie powiadomił Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie o podjętych działaniach - stosownie do obowiązku wynikającego art. 155 § 2 p.p.s.a.

7. Pytania prawne do Trybunału Konstytucyjnego.

W roku 2013 Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie, skierował do Trybunału Konstytucyjnego 3 pytania prawne.

Postanowieniem z dnia 18 stycznia 2013 r., wydanym w sprawie oznaczonej sygn. akt I SA/Wa 2079/12, zwrócono się o wyjaśnienie:

- czy art. 215 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 ze zm.) w zakresie, w jakim uzależnia prawo do odszkodowania od pozbawienia poprzedniego właściciela nieruchomości bądź jego następców prawnych faktycznej możliwości władania nieruchomością po dniu 5 kwietnia 1958 r., jest zgodny z art. 2, art. 32 ust. 1 i z art. 64 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej?

Postanowieniem z dnia 18 września 2013 r., wydanym w sprawie oznaczonej sygn. akt I SA/Wa 204/12, zwrócono się o wyjaśnienie:

- czy art. 156 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 267, dalej k.p.a.) w zakresie, w jakim z uwagi na znaczny upływ czasu od dnia doręczenia lub ogłoszenia decyzji na podstawie, której strona nabyła prawo lub ekspektatywę prawa, nie wyłącza dopuszczalności stwierdzenia jej nieważności z przyczyny określonej w art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a., jest zgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 1 Protokołu Nr 1 do Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności (Dz. U. z 1995 r. Nr 36, poz. 175; zm. z 1998 r. Nr 147, poz. 962)?

Postanowieniem z dnia 17 maja 2013 r., wydanym w sprawie oznaczonej sygn. akt VI SA/Wa 201/13, zwrócono się o wyjaśnienie:

- czy art. 13k ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (j.t. Dz. U. 2013 r., poz. 260) jest zgodny z art. 2 Konstytucji RP?

II. ORZECZNICTWO – ZAGADNIENIA WYBRANE

1. Gospodarka mieniem.

1.1 Uwłaszczenie państwowych osób prawnych.

W sprawach dotyczących uwłaszczenia państwowych osób prawnych jednym z głównych zagadnień poruszonych w orzecznictwie była kwestia interesu prawnego w postępowaniu uwłaszczeniowym lub w postępowaniu nadzorczym, gdzie przedmiotem oceny była decyzja uwłaszczeniowa. Oceniając to zagadnienie Sąd stanął na stanowisku, że dopiero zgłoszenie praw lub roszczeń przed wydaniem decyzji w sprawie uwłaszczenia czyniło właściwe osoby stronami postępowania uwłaszczeniowego. Jeżeli natomiast roszczenia te zostały zgłoszone po wydaniu decyzji w sprawie uwłaszczenia, to brak jest podstaw prawnych do uznania tych osób za strony postępowania uwłaszczeniowego, skoro osoby te nie ujawniły swoich praw lub roszczeń przed wydaniem decyzji uwłaszczeniowej. Oznacza to, że w takim przypadku osoby te nie są stronami postępowania uwłaszczeniowego (sygn. akt I SA/Wa 1903/12).

1.2 Sprawy objęte dekretem o gruntach warszawskich.

W sprawach objętych dekretem z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m.st. Warszawy (Dz. U. Nr 50, poz. 279), a konkretnie w kwestii przyznania odszkodowania za grunt nieruchomości warszawskiej, w jednej ze spraw (sygn. akt I SA/WA 2079/12) Sąd, postanowieniem z dnia 18 stycznia 2013 r., przedstawił Trybunałowi Konstytucyjnemu pytanie prawne: „czy art. 215 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 ze zm.) w zakresie, w jakim uzależnia prawo do odszkodowania od pozbawienia poprzedniego właściciela nieruchomości bądź jego

następców prawnych faktycznej możliwości władania nieruchomością po dniu 5 kwietnia 1958 r., jest zgodny z art. 2, art. 32 ust. 1 i z art. 64 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej”.

Zdaniem Sądu powyższe powinno być przedmiotem kontroli konstytucyjnej przez Trybunał Konstytucyjny bowiem powzięto wątpliwość, co do zgodności art. 215 ust. 2 powołanej ustawy z 1997 r.: z art. 2, art. 32 ust. 1 oraz art. 64 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej ustanawiających równość wszystkich wobec prawa i dających wszystkim obywatelom prawo do równego traktowania przez władze publiczne oraz z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie respektowania nakazu poprawnej legislacji oraz z zasadą zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa. Zdaniem Sądu pozbawienie prawa do odszkodowania za utraconą własność nieruchomości, uzależnione od daty utraty przez poprzedniego właściciela władztwa faktycznego nad tą nieruchomością, stanowi zaprzeczenie wskazanej powyżej zasady równości. Racjonalnym wydaje się zatem zrównanie sytuacji prawnej tych podmiotów, umożliwiając uzyskanie odszkodowania niezależnie od daty nastąpienia utraty władztwa faktycznego nad wywłaszczoną nieruchomością.

W sprawie o sygn. akt I SA/Wa 204/12, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie postanowieniem z dnia 18 września 2013 r., przedstawił z kolei Trybunałowi Konstytucyjnemu pytanie prawne następującej treści: „czy art. 156 § 2 k.p.a. w zakresie w jakim z uwagi na znaczny upływ czasu od dnia doręczenia lub ogłoszenia decyzji, na podstawie której strona nabyła prawo lub ekspektatywę prawa, nie wyłącza dopuszczalności stwierdzenia jej nieważności z przyczyny określonej w art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a. jest zgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 1 Protokołu nr 1 do Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności (Dz. U. z 1995 r. Nr 36, poz. 175; zm. z 1998 r. Nr 147, poz. 962). W uzasadnieniu postanowienia Sąd wskazał, że możliwość wyeliminowania z obrotu prawnego, w drodze stwierdzenia nieważności, decyzji przyznającej stronie określone prawa i ekspektatywy, wywołuje istotną wątpliwość konstytucyjną. W przedmiotowej sprawie decyzja o przywróceniu terminu do złożenia wniosku dekretowego dała

bowiem stronie możliwość skorzystania z regulacji art. 5 dekretu o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m.st. Warszawy, tj. wykonywania odrębnej własności budynku. Wobec powyższego problem, jaki wyłania się w tej sprawie, to kwestia zgodności z Konstytucją art. 156 § 2 k.p.a. w zakresie, w jakim nie przewiduje jakiegokolwiek ograniczenia czasowego, co do stwierdzenia nieważności decyzji wydanej z rażącym naruszeniem prawa.

Wśród spraw dotyczących dekretu o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m.st. Warszawy, warto również przywołać wyrok w sprawie o sygn. akt I SA/Wa 1695/12, którym Sąd stwierdzając nieważność zaskarżonego postanowienia oraz postanowienia organu pierwszej instancji, wskazał że brak jest przepisu prawa materialnego, z którego mógłby wynikać interes prawny właścicieli lokali usytuowanych w budynku posadowionym na gruncie dekretowym, w badaniu oceny legalności orzeczenia (w kontrolowanej sprawie orzeczenia Prezydium Rady Narodowej w m.st. Warszawie z dnia 21 czerwca 1950 r. o odmowie przyznania byłym właścicielom prawa użytkowania wieczystego do gruntu położonego w Warszawie), które odmawiało przyznania prawa własności czasowej. Zdaniem Sądu, należy zadać sobie proste pytanie, jakie skutki prawne dla właścicieli lokali będzie miało ewentualne stwierdzenie nieważności orzeczenia dekretowego, w jaki sposób może wpłynąć na treść ich prawa do samodzielnego lokalu i związanego z nim udziału w nieruchomości. Sąd wskazał, że ewentualnym skutkiem decyzji stwierdzającej nieważność decyzji o odmowie przyznania prawa własności czasowej będzie konieczność ponownego rozpatrzenia wniosku. Skoro interes prawny jest pochodną norm materialnoprawnych, to nasuwa się pytanie, jaki związek o charakterze materialnoprawnym zachodzi między ewentualnym stwierdzeniem nieważności decyzji o odmowie uwzględnienia wniosku dekretowego a sytuacją prawną obecnego właściciela, czy też użytkownika wieczystego. Decyzja wycofująca z obrotu prawnego decyzję odmowną nie rozstrzyga w sposób władczy o prawach i obowiązkach osób trzecich. Organ nadzorczy orzeka bowiem jako organ kasacyjny tylko w zakresie nieważności tej decyzji, a nie co do istoty sprawy przyznania własności czasowej. Jej rezultatem nie jest jakiegokolwiek skonkretyzowanie stosunku

prawnego, którego uczestnikami są osoby trzecie. Sąd zauważył, że trudno dopatrzeć się na czym ma opierać się interes prawny właścicieli lokali. Interesu tego nie można wywieść z faktu, że właściciele lokali tworzą wspólnotę mieszkaniową. To, że postępowanie dekretowe może finalnie doprowadzić do ustanowienia prawa użytkowania wieczystego na udziale nie związanym ze sprzedanymi lokalami spowoduje jedynie to, że w miejsce gminy do wspólnoty mieszkaniowej wejdzie nowa osoba. Jednak właściciele lokali jako współużytkownicy wieczystości nie mają jakiegokolwiek wpływu na zadysponowanie udziałem przez gminę. Sąd stwierdził, że brak jest jakiegokolwiek przepisu zarówno w Kodeksie cywilnym regulującym wykonywanie prawa współwłasności, jak też w ustawie o własności lokali, który kreowałby interes prawny właścicieli lokali. Interes prawny nie może być wywodzony z przysługującego takim osobom prawa własności poszczególnych lokali, współwłasności części wspólnych budynku i udziału w prawie do gruntu znajdującego się pod tym budynkiem.

1.3 Inne sprawy z zakresu gospodarki mieniem.

Spośród spraw o symbolu 6079, warto przywołać postanowienie z dnia 4 września 2013 r. w sprawie o sygn. akt I SA/Wa 527/13, którym Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie zawiesił postępowanie sądowe, mając na uwadze okoliczność, że Naczelny Sąd Administracyjny postanowieniem z dnia 21 maja 2013 r. sygn. akt I OSK 1853/12, działając na podstawie przepisu art. 187 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r. poz. 270 ze zm.) przedstawił do rozstrzygnięcia składowi siedmiu sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego budzące wątpliwości zagadnienie prawne: „czy prawo do rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej, wynikające z art. 2 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o realizacji prawa do rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 169, poz. 1418 ze zm.), przysługuje w sytuacji, gdy przed opuszczeniem byłego terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez właściciela nieruchomości z przyczyn, o których

mowa w art. 1 powyższej ustawy, nieruchomości została włączona do kolchozu lub podlegała nacjonalizacji z innych przyczyn".

Z kolei w sprawie o sygn. akt I SA/Wa 2375/12 kwestią sporną, będącą jednocześnie podstawą odmowy potwierdzenia skarżącej prawa do rekompensaty, był brak spełnienia, przez właściciela pozostawionych nieruchomości, jednej z przesłanek zawartych w art. 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o realizacji prawa do rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej, a mianowicie okoliczność zamieszkiwania przez niego w dniu 1 września 1939 r. na terenie byłego terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Sąd uchylając decyzję Ministra Skarbu Państwa oraz decyzję Wojewody w przedmiocie odmowy potwierdzenia prawa do rekompensaty stwierdził, że zaistniała konieczność ponownego rozpoznania wniosku skarżącej o potwierdzenie prawa do rekompensaty i wskazał, że ponownie rozpoznając sprawę organy administracji publicznej powinny przyjąć, iż norma wynikająca z art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. nie wymaga, aby właściciel nieruchomości zamieszkiwał w dniu 1 września 1939 r. na byłym terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Podstawowe znaczenie dla rozpoznania niniejszej sprawy miała okoliczność, że wyrokiem z dnia 23 października 2012 r., sygn. akt SK 11/12 Trybunał Konstytucyjny stwierdził, iż norma prawna, zgodnie z którą uzyskanie prawa do rekompensaty zależało od zamieszkiwania właściciela nieruchomości na byłym terytorium Polski w dniu 1 września 1939 r., jest niezgodna z art. 64 ust. 2 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP. Trybunał orzekł, że ww. przepis we wskazanym zakresie utraci moc obowiązującą z upływem 18 miesięcy od dnia ogłoszenia wyroku w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej. Zgodnie z art. 190 ust. 3 Konstytucji RP, wyrok Trybunału Konstytucyjnego wszedł w życie w dniu jego ogłoszenia w Dzienniku Ustaw, tj. 30 października 2012 r. (Dz. U. z 2012 r., poz. 1195). Podkreślić należy, że skład orzekający uznał, iż niezależnie od tego, że Trybunał Konstytucyjny odroczył utratę mocy art. 2 pkt 1 ustawy o realizacji prawa do rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej (w zakresie wskazanym w sentencji wyroku), norma wyrażona w tym przepisie, warunkująca przyznanie rekompensaty od zamieszkiwania na terytorium RP w dniu 1 września 1939 r., jest pozbawiona domniemania konstytucyjności.

Warto przywołać również wyrok z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie o sygn. akt I SA/Wa 1364/12, w którym Sąd badał legalność decyzji odmawiających skarżącej potwierdzenia prawa do różnicy rekompensaty za mienie pozostawione poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej, z uwagi na niespełnienie wymogu legitymowania się tytułem własności do pozostawionych nieruchomości oraz wymogu opuszczenia byłego terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z przyczyn, o których mowa w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. Uchylając powyższe decyzje Sąd wskazał, że skoro w wydanej już w niniejszej sprawie decyzji z dnia 18 marca 1993 r., Kierownik Urzędu Rejonowego uznał, że skarżąca pozostawiła poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej mienie nieruchomości i miało to związek z wojną rozpoczętą w 1939 r., to nieuprawnionym była odmienna interpretacja tej kwestii przez organy orzekające w niniejszej sprawie, pomimo że ww. decyzja wydana została pod rządami nieobowiązującej już ustawy z dnia 29 kwietnia 1985 r. o gospodarce gruntami i wywłaszczeniu nieruchomości (Dz. U. z 1991 r. Nr 30, poz. 127). Sąd wskazał, że skarżąca, składając wniosek o przyznanie jej różnicy w rekompensacie na podstawie ustawy z dnia 8 lipca 2005 r., działała w zaufaniu do organów państwa, które już raz o jej uprawnieniu do rekompensaty za mienie pozostawione poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej, orzekły. Zatem odmiennie orzekanie o już raz przyznanym uprawnieniu, przy zakresie przez ustawodawcę takich samych przesłanek, podważa podstawowe zasady konstytucyjne, jak zasadę ochrony praw nabytych, pewności, stabilności i bezpieczeństwa porządku prawnego oraz zaufania do organów państwa (art. 2 i art. 7 Konstytucji RP). Jednocześnie podkreślił, że niedopuszczalnym jest, aby w obrocie prawnym pozostawały dwie decyzje, wydane wobec tego samego podmiotu, na podstawie tego samego stanu faktycznego i materiału dokumentacyjnego, a jednak odmiennie oceniające spełnienie przez stronę tych samych przesłanek.

2. Komunalizacja mienia.

2.1 Nabycie mienia państwowego z mocy prawa przez gminę.

W wyroku z dnia 10 października 2013 r. sygn. akt I SA/Wa 702/13 Sąd badał sprawę, w której sporną kwestią było, na rzecz której gminy winna nastąpić

komunalizacja – czy na rzecz Miasta O. czy też Gminy O. Sąd wskazał, że zasadniczym problemem jest ustalenie stanu prawnego i faktycznego spornej nieruchomości na dzień 27 maja 1990 r. Decydujące znaczenie mają tu dwie kwestie: dzień wejścia w życie ustawy - tj. 27 maja 1990 r. oraz wskazanie gminy, na własność której dane mienie ma przejść. Określenia "gmina właściwa" oraz "należące do" użyte w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 10 maja 1990 r. - Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 32, poz. 191 ze zm.) są pojęciami niezdefiniowanymi w ustawie i ich wykładnia została dokonana przez orzecznictwo i doktrynę (sąd powołał się na uchwałę Trybunału Konstytucyjnego z dnia 9 grudnia 1992 r., W 13/91 (OTK 1992, nr 2, poz. 37)). Zgodnie z tą wykładnią, określenie "gmina właściwa" użyte w art. 5 ust. 1 tej ustawy, w odniesieniu do nieruchomości będących w zarządzie przedsiębiorstwa państwowego, oznacza gminę, na obszarze której położone są nieruchomości komunalizowanego przedsiębiorstwa. Wskazana wykładnia wskazuje wyraźnie na gminę miejsca położenia nieruchomości. Również przepisy zawarte w art. 6 Konstytucji RP oraz w ustawie o samorządzie terytorialnym, określające gminę jako wspólnotę samorządową, której zadaniem jest zaspokajanie potrzeb społeczności lokalnej, wskazuje na to, że określenie "gminy właściwe" odnosi się do tych gmin, na terenie których położone są grunty. Wobec powyższego, zdaniem Sądu, organy prawidłowo uznały, że to Miasto O. w dacie 27 maja 1990 r. nabyło prawo do przedmiotowej działki nr [...], zabudowanej budynkiem ratusza. W dacie tej istniały bowiem dwie jednostki samorządu terytorialnego, tj. Miasto O. oraz Gmina O. utworzone na gruncie obowiązującej wcześniej ustawy z dnia 20 lipca 1983 r. o systemie rad narodowych i samorządu terytorialnego (Dz. U. z 1988 r. Nr 26, poz. 183 i z 1989 r. Nr 34, poz. 178). Zgodnie natomiast z uchwałą Nr [...] Rady Ministrów z dnia 11 grudnia 1989 r. w sprawie utworzenia miasta O. w województwie [...] (M.P. z dnia 15 grudnia 1989 r.) "Tworzy się miasto O. w województwie [...]. W skład miasta O. wchodzi obszar o powierzchni [...] ha z terenu wsi O. z gminy O. (...) Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1990 r."

2.2 Nabycie mienia Skarbu Państwa z mocy prawa z dniem 1 stycznia 1999r. przez jednostki samorządu terytorialnego.

W sprawach prowadzonych na podstawie przepisu art. 73 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. - Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną (Dz. U. Nr 133, poz. 872 ze zm.), zauważyć można różne podejście do kwestii spełnienia jednej z przesłanek komunalizacji dokonywanej w powołanym trybie, tj. pozostawania nieruchomości we władaniu Skarbu Państwa, bądź jednostek samorządu terytorialnego.

Dla przykładu przywołać można wyrok z dnia 15 maja 2013 r. w sprawie o sygn. akt I SA/Wa 231/13, w którym Sąd uznał, że dla udowodnienia władztwa publicznoprawnego konieczne jest wykazanie, że w dniu 31 grudnia 1998 r. na danej nieruchomości wykonywane były określone prace, takie jak utrzymanie nawierzchni drogi, chodników, drogowych obiektów inżynierskich, urządzeń zabezpieczających ruch i innych urządzeń związanych z drogą, remonty, roboty interwencyjne, roboty zabezpieczające, konserwacyjne, porządkowe i inne zmierzające do zwiększenia bezpieczeństwa i wygody ruchu, jednoznacznie świadczące o władaniu nieruchomością przez uprawniony podmiot. Zdaniem Sądu konieczne jest również dokładne wskazanie konkretnych czynności i daty ich wykonania w odniesieniu do konkretnej nieruchomości, poparte stosownymi dokumentami, takimi jak np. umowy zawarte przed dniem 31 grudnia 1998 r., czy też rachunki i faktury za wykonane prace zlecone przez zarządcę drogi.

Z kolei w wyroku z dnia 11 września 2013 r. w sprawie o sygn. akt I SA/Wa 400/13 Sąd wskazał, że w przypadku urządzenia drogi na gruncie prywatnym, który to grunt nie został jednocześnie zagospodarowany przez byłego właściciela w sposób uniemożliwiający realizację czynności związanych z zarządem drogi np. poprzez jego wyгородzenie, istnieje domniemanie, że zarządca drogi wykonywał nad nią władztwo w formach określonych w ustawie o drogach publicznych. Nie może obalić tego domniemania sam fakt wykonywania sporadycznie na nieruchomości zajętej pasem

drogowym przez byłego właściciela gruntu prac pielęgnacyjnych polegających np. na koszeniu trawy, czy sprzątaniu.

2.3 Pozostałe sprawy z zakresu komunalizacji mienia.

W wyroku z dnia 11 czerwca 2013 r. w sprawie o sygn. akt I SA/Wa 2277/12 Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie, kontrolując decyzję wydaną w przedmiocie stwierdzenia nieważności decyzji orzekającej o likwidacji stowarzyszenia oraz orzeczeń przekazujących majątek zlikwidowanego stowarzyszenia na rzecz Skarbu Państwa, uznał że brak decyzji o rozwiązaniu stowarzyszenia oznacza niedopuszczalność wydania orzeczenia w trybie art. 25 i art. 27 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1932 r. (Dz. U. Nr 94, poz. 808 ze zm.). Stwierdzenie zatem nieważności decyzji o likwidacji stowarzyszenia i podziale jego majątku jest oczywistą konsekwencją uprzedniego wyeliminowania z obrotu prawnego (ze skutkiem *ex tunc*) orzeczenia o rozwiązaniu stowarzyszenia. Sytuacja, w której stwierdzenie nieważności decyzji o rozwiązaniu stowarzyszenia nie daje faktycznej możliwości odzyskania przez stowarzyszenie mienia, pozbawiałoby sensu jego reaktywację.

3. Sprawy wywłaszczeniowo-odszkodowawcze.

3.1 Wywłaszczanie nieruchomości i odszkodowanie, w tym wywłaszczanie gruntów pod autostradę.

W sprawie o sygn. akt I SA/Wa 2366/12, dotyczącej ustalenia odszkodowania za nieruchomość wywłaszczoną w trybie ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2008 r., Nr 193, poz. 1194 ze zm., dalej „specustawa

drogowa”), Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 21 stycznia 2013 r. wskazał, że przy ustalaniu wartości rynkowej nieruchomości przejmowanej na cele dróg publicznych kluczowe znaczenie ma zdefiniowanie nieruchomości podobnych, według których określana będzie wartość przejmowanej nieruchomości. Sąd wskazał, że w tej materii szczególny mechanizm zawarty jest w art. 134 ust. 3-4 ustawy o gospodarce nieruchomościami, który Sąd określił jako „zasadę korzyści”. Zasada ta polega natomiast na przyjęciu takich parametrów nieruchomości, które będą najkorzystniejsze dla wywłaszczanego. W ramach tej zasady występują dwa pojęcia: aktualny sposób użytkowania i przeznaczenie nieruchomości zgodne z celem wywłaszczenia. Pierwsze z pojęć - „aktualny sposób użytkowania” oznacza wycenę według faktycznego stanu nieruchomości bez uwzględnienia ustaleń planistycznych wprowadzających cel publiczny. Przy tym, jeżeli przejmowana jest część nieruchomości, to faktyczny sposób użytkowania można ustalić w oparciu o pozostałą część nieruchomości. W związku z tym badanie rynku nieruchomości wykonane przez rzeczoznawcę majątkowego ma wskazywać, który wariant wyceny będzie korzystniejszy i da wyższe odszkodowanie.

Istotne problemy w orzecznictwie ujawniły się na tle interpretacji przepisu art. 20b ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych.

I tak w wyroku z dnia 18 kwietnia 2013 r. w sprawie o sygn. akt I SA/Wa 2505/12 Sąd stanął na stanowisku, że ani z przepisów ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych, ani też z przepisów ustawy o gospodarce nieruchomościami nie wynika, aby wysokość odszkodowania należnego za nieruchomości przejęte na podstawie „specustawy drogowej” mogła być powiększona o wartość drzewostanu w sytuacji, gdy drzewa i krzewy w postaci drewna pozostaną nadal własnością Lasów Państwowych. W ocenie Sądu, przepisu art. 18 ust. 1 „specustawy drogowej” oraz art. 134 ustawy o gospodarce nieruchomościami, nie można interpretować w oderwaniu od art. 20b „specustawy drogowej”, zgodnie z którym Lasy Państwowe, zarządzające nieruchomościami, o których mowa w art. 11f ust. 1 pkt 6, na podstawie ustawy z dnia 28 września 1991

o lasach (Dz. U. z 2005 r. Nr 45, poz. 435 ze zm.), są obowiązane do dokonania nieodpłatnie, z zastrzeżeniem ust. 3, wycinki drzew i krzewów oraz ich uprzątnięcia w terminie ustalonym w odrębnym porozumieniu między Lasami Państwowymi a właściwym zarządcą drogi (art. 20b ust. 1); drewno pozyskane z takiej wycinki, staje się nieodpłatnie własnością Lasów Państwowych (art. 20b ust. 1). Przepis ten ma znaczenie przy ustalaniu kwoty należnego odszkodowania, bowiem odszkodowanie za przejętą z mocy prawa nieruchomość powinno odpowiadać wartości odjętego prawa własności. Jeżeli zatem, zgodnie z art. 20b ust. 2, Lasy Państwowe nadal będą właścicielami drzewostanu (choć w zmienionej postaci), to stałoby to w sprzeczności z przepisami art. 18 ustawy i przyjętej tam zasadzie, że wysokość odszkodowania za nieruchomość zajęte pod drogi odpowiadała przesłance „słusznego odszkodowania” określonej w art. 21 ust. 2 Konstytucji RP. Związane jest to m.in. z dotychczasowym orzecnictwem Trybunału Konstytucyjnego, w którym podnoszono, że słuszne odszkodowanie powinno mieć charakter ekwiwalentny do wartości wywłaszczonego dobra. Gwarancji takiej nie daje natomiast ustalenie wysokości odszkodowania na poziomie wyższym niż realnie poniesiona szkoda. Ponadto ustawa z dnia 10 kwietnia 2003 r. wskazuje w ustępach 1e i 1f art. 18 na przypadki, w których możliwe jest powiększenie wysokości odszkodowania. Z uwagi na opisane tam okoliczności, przepisy te nie mogą mieć zastosowania do niniejszego stanu faktycznego.

Stanowisko prezentowane w ww. orzeczeniu jest odmienne od przyjętej wcześniej interpretacji art. 20b „specustawy drogowej” (wyrok z dnia 20 listopada 2012 r. w sprawie o sygn. akt I SA/Wa 1141/12).

4. Przejęcie mienia.

4.1 Sprawy z zakresu przejęcia gospodarstw rolnych.

Problemy w orzecnictwie pojawiły się również na tle spraw dotyczących postępowań nadzorczych, w których kontrolowano decyzje o przejęciu gospodarstw rolnych na rzecz Skarbu Państwa. Problem ten dotyczył kwestii niekompletnego materiału dowodowego.

I tak w wyroku z dnia 8 lutego 2013 r. w sprawie o sygn. akt I SA/Wa 1839/12 Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie, rozpoznając skargę na decyzję Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w przedmiocie odmowy stwierdzenia nieważności decyzji Naczelnika Gminy w B. z 1980 r., wydanej w trybie ustawy z dnia 27 października 1977 r. o zaopatrzeniu emerytalnym oraz innych świadczeniach dla rolników i ich rodzin (Dz. U. nr 32, poz. 140), uznał, że fakt, iż nie zachował się wniosek bądź kopia wniosku dawnych właścicieli o przejęcie nieruchomości, nie stanowi podstawy do twierdzenia, że wniosku takiego przed wszczęciem postępowania w sprawie przejęcia nieruchomości nie było. Brak kompletnego materiału dowodowego w postaci akt archiwalnych dotyczących przejęcia działki rolnej powoduje, zdaniem Sądu, że organ nadzoru nie mógł przeprowadzić oceny postępowania i ustalić czy było ono przeprowadzone w sposób prawidłowy, a tym samym nie mógł stwierdzić, czy zaszły przesłanki do stwierdzenia nieważności kwestionowanej w trybie nadzorczym decyzji z 1980 r. Sąd wskazał ponadto, że sam brak akt archiwalnych powoduje, że nie można organowi prowadzącemu postępowanie nadzorcze przedstawić zarzutu, że nie zbadał wszechstronnie sprawy i że nie podjął wszelkich kroków niezbędnych do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego.

Również w wyroku z dnia 11 września 2013 r. w sprawie o sygn. akt I SA/Wa 2570/12 Sąd przyjął, iż ewentualną wadą decyzji wydanej na podstawie art. 53 ust. 1 ww. ustawy z dnia 27 października 1977 r., skutkującą stwierdzeniem jej nieważności na podstawie art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a., nie może być brak w aktach sprawy wniosku byłego właściciela o odpłatne przejęcie na własność Państwa nieruchomości wchodzącej w skład gospodarstwa rolnego. Sąd uznał, że fakt niezachowania się wspomnianego wniosku nie stanowi podstawy do stwierdzenia, że dokument, którego nie udało się odnaleźć w ogóle nie istniał, szczególnie w sytuacji, gdy osnowa kontrolowanej decyzji *expressis verbis* odwołuje się do takiego wniosku, zaś samo postępowanie o stwierdzenie jej nieważności prowadzone jest po upływie ponad 30 lat od dnia wydania decyzji.

Odmienne stanowisko zajął natomiast Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyrokach z dnia 19 kwietnia 2013 r. sygn. akt I SA/Wa 2269/12 oraz I SA/Wa 2270/12, w których przyjął, że ewentualną wadą decyzji wydanej na podstawie art. 28 ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o przekazywaniu gospodarstw rolnych na własność Państwa za rentę i spłaty pieniężne (Dz. U. Nr 21, poz. 118), skutkującą stwierdzeniem jej nieważności na podstawie art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a., może być brak wniosku rolnika o przejęcie na własność Państwa nieruchomości wchodzących w skład gospodarstwa rolnego za spłaty pieniężne. W związku z faktem, że rażąca wadliwość decyzji nie może być przypuszczalna, obowiązkiem organu nadzorczego jest wyjaśnienie, czy wniosek o przejęcie nieruchomości przez Skarb Państwa za spłaty pieniężne został złożony.

Koniecznym wydaje się wskazanie na wyrok z dnia 11 czerwca 2013 r. w sprawie o sygn. akt I SA/Wa 485/13, w którym Sąd, rozpoznając sprawę dotyczącą wniosku spadkobiercy byłego właściciela nieruchomości o stwierdzenie nieważności decyzji wydanej w trybie art. 45 ustawy z dnia 27 października 1977 r. o zaopatrzeniu emerytalnym oraz innych świadczeniach dla rolników i ich rodzin, przyjął, że pojęcie następcy prawnego na gruncie ustawy z dnia 27 października 1977 r., nie jest pojęciem tożsamym z pojęciem spadkobiercy. Sąd uznał, że po stronie spadkobiercy takiej osoby nie istnieje interes prawny do wzruszania decyzji o przejęciu gospodarstwa rolnego przez Państwo w zamian za rentę, wydanych na wniosek ich poprzedników prawnych. Swoje stanowisko Sąd uzasadnił tym, że decyzja wydana w trybie artykułu 45 ww. ustawy z dnia 27 października 1977 r. nie miała charakteru przymusowego, a treść aktu administracyjnego była uzależniona od woli właściciela i stanowiła element systemu ubezpieczeń społecznych rolników. W wyniku przekazania gospodarstwa przekazujący zapewniał sobie świadczenia emerytalne lub rentowe ze środków państwowych, korzystanie z działki, lokalu mieszkalnego i pomieszczeń gospodarczych. W istocie decyzja ta miała charakter osobisty i jej obowiązywanie i oddziaływanie w systemie prawnym wygasło wraz ze śmiercią uprawnionych. Tym samym skoro spadkobierca poprzednich właścicieli wystąpił o stwierdzenie nieważności, to nie powinno być w ogóle wszczynane postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji.

5. Pomoc społeczna.

W sprawach z zakresu pomocy społecznej Sąd kontynuował dotychczasową linię orzeczniczą.

Warte omówienia wydają się być natomiast sprawy toczące się na gruncie przepisu art. 16a ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r., Nr 139, poz. 992 ze zm.), który obowiązuje od dnia 1 stycznia 2013 r.

I tak w wyroku z dnia 13 listopada 2013 r. w sprawie o sygn. akt I SA/Wa 2351/13 Sąd, uchylając wydane w sprawie decyzje organów obu instancji uznał, że pojęcie „rezygnacja z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej”, o której mowa w obowiązującym od dnia 1 stycznia 2013 r. art. 16a ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, wprowadzającym obok dotychczasowego świadczenia pielęgnacyjnego, uregulowanego w art. 17 ustawy o świadczeniach rodzinnych, tzw. specjalny zasiłek opiekuńczy, obejmuje również przypadek niepodejmowania zatrudnienia z powodu konieczności sprawowania opieki nad osobą niepełnosprawną. Sąd podkreślił, że pojęcie „rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej”, którym posłużył się ustawodawca w art. 16a ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych, należy interpretować szeroko, mając przede wszystkim na uwadze cel powyższego uregulowania, a więc - przyznanie rekompensaty pieniężnej tym spośród członków społeczeństwa, którzy podejmując się opieki nad swymi najbliższymi, niezdolnymi do samodzielnej egzystencji, rezygnują z własnej aktywności zawodowej. Zdaniem Sądu skoro, w drodze analogii, uznać należy, że specjalny zasiłek opiekuńczy z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej (art. 16a ust. 1 ustawy), tak jak świadczenie pielęgnacyjne (art. 17 ust. 1 ustawy), może przysługiwać także osobom niezatrudnionym i niewykonyującym innej pracy zarobkowej, które cechuje gotowość do podjęcia zatrudnienia albo innej pracy zarobkowej, to tym samym warunkiem przyznania świadczenia nie jest wyłącznie pozostawanie w zatrudnieniu lub wykonywanie pracy zarobkowej. Rezygnacja obejmuje dwie kategorie zachowań, tj. zaprzestanie uczestniczenia w jakimś działaniu,

jak i niepodejmowanie tego działania (np. rezygnacją jest zaprzestanie uczestniczenia w przedsięwzięciu, jak i niepodjęcie uczestnictwa w ogóle).

Podobnie orzekł Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 30 października 2013 r. w sprawie o sygn. akt I SA/Wa 2277/13, podkreślając, że ustawodawca nie wprowadził w przepisie art. 16a ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych wymogu, aby rezygnacja z zatrudnienia nastąpiła bezpośrednio przed złożeniem wniosku o przyznanie specjalnego zasiłku opiekuńczego. Zdaniem Sądu warunku takiego nie można wyprowadzić z samego wygaśnięcia z mocy prawa decyzji o przyznaniu prawa do świadczenia pielęgnacyjnego, wydanej na podstawie przepisów obowiązujących przed wejściem w życie ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012 r., poz. 1548). Konieczne jest jedynie, aby rezygnacja z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej nastąpiła w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą, o której mowa w art. 16a ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Odnotować jednak należy, że w szeregu spraw dotyczących decyzji odmawiających przyznania specjalnego zasiłku opiekuńczego, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie oddalił wniesione skargi (por. wyroki: z dnia 15 listopada 2013 r. sygn. akt I SA/Wa 2453/13, z dnia 13 listopada 2013 r. sygn. akt I SA/Wa 1542/13, z dnia 28 października 2013 r. sygn. akt I SA/Wa 2350/13, z dnia 25 października 2013 r. sygn. akt I SA/Wa 1906/13, z dnia 17 października 2013 r. sygn. akt I SA/Wa 2285/13, z dnia 10 października 2013 r. sygn. akt I SA/Wa 1920/13, czy z dnia 17 września 2013 r. sygn. akt I SA/Wa 1067/13).

6. Edukacja.

6.1 Szkoły wyższe niepaństwowe, w tym zawodowe.

Postanowieniem z dnia 5 listopada 2013 r., w sprawie o sygn. akt II SA/Wa1036/13 Sąd odrzucił skargę Wyższej Szkoły [...] w [...] na czynność kontroli szkoły wyższej przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Sąd stwierdził,

że kompetencję ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego do kontroli uczelni wyznacza art. 33 oraz art. 34 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (t.j. Dz. U. z 2012, poz. 572 ze zm.). W zakresie tam nieunormowanym, stosuje się przepisy ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), a to w związku z jej art. 2 pkt 2 i art. 6 ust. 3 pkt 1 i 3, przy czym z uwzględnieniem specyfiki relacji w tej materii, a zwłaszcza poszanowaniem autonomii szkół wyższych (art. 70 ust. 5 Konstytucji RP). Granice tej autonomii wyznacza jednak ustawa, a skoro zatem ustawodawca nie zdecydował się przyznać uczelniom prawa do złożenia sprzeciwu na czynność kontroli, to są one jego pozbawione.

6.2 Szkoły i placówki oświatowo – wychowawcze.

Prawomocnym wyrokiem z dnia 29 kwietnia 2013 r. w sprawie o sygn. akt II SA/Wa 2274/12 Sąd oddalił skargę Prokuratora Rejonowego w [...] na uchwałę Rady Gminy [...] dotyczącą ustalenia opłat za świadczenia przekraczające bezpłatne podstawy programowe przedszkola publicznego w gminie [...]. Sąd stwierdził, że nie można zgodzić się ze stanowiskiem Prokuratora, wedle którego ustalenie w § 2 uchwały jednej stałej opłaty za zajęcia świadczone przez przedszkole ponad czas realizacji podstawy programowej, w kwocie 1 zł za każdą rozpoczętą godzinę, nie zostało w żaden sposób uzależnione od rzeczywistego korzystania i charakteru dodatkowych świadczeń wychowawczo – opiekuńczych. Wprowadzona opłata jest zróżnicowana w zależności od tego, czy pobyt dziecka w przedszkolu przekracza – o jedną godzinę, czy o więcej niż jedną godzinę – dzienny wymiar ponad 5 godzin pobytu bezpłatnego. Uzależniona jest zatem od czasu przez jaki udzielane są świadczenia w zakresie wychowania i opieki nad dzieckiem. W tej sytuacji przyjęte w uchwale kryterium (§ 2 w zw. z § 1 oraz § 3 uchwały) ustalenia opłaty za ponad 5-godzinny pobyt dziecka w przedszkolu jest zgodne z prawem.

6.3 Sprawy dyrektorów szkół.

Wyrokiem z dnia 28 sierpnia 2013 r. w sprawie o sygn. akt: VIII SA/Wa 638/13, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie stwierdził nieważność uchwały komisji konkursowej o niedopuszczeniu kandydata do postępowania konkursowego na stanowisko dyrektora szkoły (odrzućenia oferty kandydata). Sąd, wskazaną uchwałę uznał za czynność, o której mowa w art. 3 § 2 pkt 6 p.p.s.a, podlegającą kontroli sądu administracyjnego. Oceniając legalność uchwały, Sąd wskazał, iż stwierdzone przez komisję konkursową uchybienie formalne w postaci braku własnoręcznego podpisu kandydata na kserokopii dyplomu ukończenia studiów podyplomowych z zakresu zarządzania oświatą nie powinno powodować jego niedopuszczenia do udziału w konkursie. Komisja konkursowa stwierdzając powyższy brak, wobec braku zastrzeżeń co do samego dokumentu, winna umożliwić kandydatowi jego uzupełnienie przez własnoręczne złożenie podpisu poświadczającego zgodność kserokopii z oryginałem. Jednocześnie Sąd stwierdził, iż tego rodzaju czynność nie jest sprzeczna z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 8 kwietnia 2010 r. w sprawie regulaminu konkursu na stanowisko dyrektora publicznej szkoły lub publicznej placówki oraz trybu pracy komisji konkursowej (Dz. U. nr 60 poz. 373), gdyż żaden z jego przepisów nie wprowadza zakazu uzupełnienia w ten sposób braków formalnych przedłożonych kopii dokumentów, co jednocześnie nie tamuje dalszych czynności i postępowania komisji konkursowej. Sąd zauważył także, iż stosownie do przepisu § 1 ust. 3 wskazanego rozporządzenia, żądanie przedstawienia oryginału dokumentów w postępowaniu konkursowym może zgłosić jedynie organ, a nie komisja konkursowa tak jak to miało miejsce w niniejszej sprawie.

7. Stosunki pracy i stosunki służbowe, sprawy z zakresu inspekcji pracy.

7.1 Nauczyciele.

W prawomocnym wyroku z dnia 7 maja 2013 r., sygn. akt II SA/Wa 242/13 Sąd stwierdził, że przepisy ustawy – Karta Nauczyciela, jak i rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 1 grudnia 2004 r. w sprawie uzyskania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli (t. j. Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 ze zm.) nie zawierają uregulowania umożliwiającego zmianę oceny komisji kwalifikacyjnej. W art. 9h ust. 1 i 2 ustawy – Karta Nauczyciela, ustawodawca powierzył organom wymienionym w przepisie jedynie nadzór nad czynnościami podejmowanymi w postępowaniu o nadanie nauczycielowi awansu zawodowego. W ramach tego nadzoru organ sprawujący nadzór pedagogiczny lub właściwy minister w przypadku ujawnienia, że czynności podjęte zostały z naruszeniem prawa, stwierdza w drodze decyzji administracyjnej jej nieważność. Natomiast merytoryczne stanowisko Komisji, nie mogło podlegać ocenie ani w postępowaniu administracyjnym w sprawie nadania stopnia awansu zawodowego nauczyciela dyplomowanego, ani w ramach oceny dokonywanej przez sąd administracyjny zgodności z prawem zaskarżonej decyzji. Organ podejmujący decyzję w przedmiocie nadania stopnia awansu zawodowego nauczyciela jest uprawniony jedynie do zbadania trybu działania komisji kwalifikacyjnej pod względem zgodności z przepisami. W razie stwierdzenia braku naruszeń rozstrzygnięcie komisji kwalifikacyjnej jest wiążące. Brak jest podstaw, by w decyzji odmawiającej nadania stopnia awansu zawodowego, organ decyzyjny zobowiązany był powtórnie dokonać oceny dorobku zawodowego nauczyciela i to w zakresie objętym postępowaniem przed komisją kwalifikacyjną.

7.2 Żołnierze zawodowi.

W prawomocnym wyroku z dnia 29 sierpnia 2013 r., sygn. akt II SA/Wa 719/13 Sąd wskazał, że z treści art. 3 w zw. z art. 4 pkt 15 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o weteranach działań poza granicami państwa (Dz. U. Nr 205, poz. 1203) wynika, że wolą ustawodawcy jest przyznanie statusu weterana poszkodowanego osobom, które doznały uszczerbku na zdrowiu w związku z wykonywaniem działań *stricte* bojowych lub w wyniku działań skierowanych przeciwko nim przy założeniu, że działania te mają bezpośredni związek z wykonywaniem zadań, dla wypełnienia których została powołania misja. Samo zaistnienie wypadku podczas pobytu poza granicami państwa do którego doszło z jakiegokolwiek przyczyny, pozostającej bez związku z realizacją celów misji, nie może skutkować przyznaniem statusu weterana poszkodowanego.

7.3 Funkcjonariusze Policji.

Prawomocnym wyrokiem z dnia 11 czerwca 2013 r. w sprawie o sygn. akt II SA/Wa 344/13 Sąd stwierdził nieważność zaskarżonego postanowienia [...] Komendanta Wojewódzkiego Policji z siedzibą w R. w przedmiocie odmowy przywrócenia terminu do wniesienia odwołania oraz postanowienia organu I instancji.

Sąd wskazał, że postępowanie dyscyplinarne policjantów jest postępowaniem prowadzonym przez właściwego przełożonego dyscyplinarnego. Od orzeczenia tego przysługuje środek zaskarżenia w postaci odwołania, wnoszonego do wyższego przełożonego dyscyplinarnego. Skoro zatem odwołanie składa się do wyższego przełożonego dyscyplinarnego za pośrednictwem przełożonego, który wydał orzeczenie w pierwszej instancji, to wynika z tego, że ustawodawca zachował w tym zakresie administracyjny tok instancji ze wszelkimi tego konsekwencjami, właściwymi dla stosunków służbowych, odpowiadający temu tokowi, jaki regulowany jest przepisami procedury administracyjnej. I choć przepisów k.p.a. w postępowaniu dyscyplinarnym policjantów nie stosuje się, to okoliczność, że to właśnie wyższy

przełożony dyscyplinarny odmawia przyjęcia odwołania, w drodze postanowienia, jeżeli zostało wniesione po terminie lub przez osobę nieuprawnioną albo jest niedopuszczalne, świadczy o tym, że rozstrzygnięcie w przedmiocie wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia odwołania od orzeczenia dyscyplinarnego należy do właściwości tego organu Policji (wyższego przełożonego dyscyplinarnego). Jeśli bowiem wyższy przełożony dyscyplinarny jest właściwy, by odmówić przyjęcia odwołania wniesionego po terminie, to tym bardziej zachowuje swoją właściwość w kwestii przywrócenia terminu do wniesienia odwołania.

Tak więc odpowiednie stosowanie art. 126 k.p.k., w tym jego § 2, w postępowaniu dyscyplinarnym policjantów stwarza – co do zasady – możliwość orzekania w kwestii przywrócenia terminu (nie tylko do wniesienia odwołania od orzeczenia dyscyplinarnego), której to kwestii przepisy ustawy o Policji wprost nie regulują.

7.4 Funkcjonariusze Straży Pożarnej.

W prawomocnym wyroku z dnia 19 września 2013 r., sygn. akt II SA/Wa 754/13 Sąd wskazał, że przepis art. 39 ust. 1 ustawy z 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2009 r. Nr 12, poz. 68 ze zm.), uzależnia zawieszenie w czynnościach służbowych od wszczęcia postępowania karnego w sprawie o przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego. Brzmienie powyższego przepisu pozwala na wyprowadzenie jednoznacznego wniosku, że odnosi się on do wszystkich przestępstw ściganych z oskarżenia publicznego, a więc także do przestępstw, których ściganie uzależnione jest od woli pokrzywdzonego. Sąd zwrócił uwagę na przepis art. 12 § 1 k.p.k., który stanowi, że w sprawach o przestępstwa ścigane na wniosek postępowanie z chwilą złożenia wniosku toczy się z urzędu. Oznacza to, że jest postępowaniem publicznoskargowym. W sytuacji zaistnienia przesłanek określonych w omawianym przepisie organ jest zobligowany do zawieszenia strażaka w czynnościach służbowych.

W prawomocnym wyroku z dnia 11 stycznia 2013 r., sygn. akt II SA/Wa 1646/12 Sąd oddalił skargę w przedmiocie odmowy wszczęcia postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji dotyczącej wymierzenia kary upomnienia na piśmie.

Podstawę prawną wymierzenia skarżącemu kary upomnienia przez Komendanta Powiatowego PSP w [...] stanowił przepis art. 118 ust. 1 ustawy o Państwowej Straży Pożarnej. Kara dyscyplinarna upomnienia wymierzana przez przełożonego dyscyplinarnego na podstawie tego przepisu jest nakładana w tzw. trybie uproszczonym, bez konieczności wszczynania zwykłego postępowania dyscyplinarnego.

W tej sytuacji, pisma Komendanta Powiatowego PSP dotyczące wymierzenia kary upomnienia, nie można w żadnym razie uznać za decyzję administracyjną, mimo iż w nagłówku tego pisma użyto nazwy „decyzja”, a w pouczeniu o środkach zaskarżenia odwołano się do przepisów k.p.a.

Postępowanie, dotyczące wymierzenia skarżącemu kary upomnienia, nie zostało zatem w żadnym zakresie poddane przepisom k.p.a. i brak podstaw do stwierdzenia, że doszło w tym postępowaniu do wydania decyzji administracyjnej.

Wniosek skarżącego o stwierdzenie nieważności dotyczy takiej formy działania organu, do której nie odnosi się instytucja nieważności. Wszczęcie postępowania administracyjnego w trybie nadzwyczajnym, zgodnie z żądaniem skarżącego, było niemożliwe z przyczyn przedmiotowych. Spełnione zostały zatem przesłanki z art. 61a § 1 k.p.a., do wydania postanowienia o odmowie wszczęcia tego postępowania.

7.5 Funkcjonariusze Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

W prawomocnym wyroku z dnia 5 czerwca 2013 r., sygn. akt II SA/Wa 490/13 Sąd zwrócił uwagę, że w sytuacji, gdy organ był związany określoną przez skarżącego podstawą zwolnienia na podstawie dobrowolnego wystąpienia, wówczas okoliczność, iż skarżący nabył prawo do zwolnienia ze służby w związku z osiągnięciem pełnej wysługi – nie ma znaczenia prawnego i nie może wpłynąć na zmianę treści wydanego

rozkazu personalnego w przedmiocie zwolnienia ze służby w Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego w zakresie podstawy prawnej zwolnienia.

Z kolei w prawomocnym wyroku z dnia 6 marca 2013 r., sygn. akt II SA/Wa 1816/12 Sąd wskazał, że Prezes Rady Ministrów, wydając rozporządzenie z dnia 16 kwietnia 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie dodatków do uposażenia funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego (Dz. U. z 2012 r., poz. 433), nie wyszedł poza granice upoważnienia ustawowego, zawartego w art. 119 ust. 3 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2010 r. Nr 29, poz.154 ze zm.). W ocenie Sądu, użyty w art. 119 ust. 3 ustawy z 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2010 r. Nr 29, poz.154 ze zm.) zwrot „przyznawania”, winien być odczytywany jako uprawnienie Prezesa Rady Ministrów do kształtowania ogółu okoliczności, związanych z posiadaniem przez funkcjonariusza konkretnego dodatku, a zatem również uprawnienie do ukształtowania zasad znoszenia dodatków za znajomość języków obcych.

Jak spostrzegł Sąd, w prawomocnym wyroku z dnia 20 lutego 2013 r., sygn. akt II SA/Wa 28/13, do rozkazów personalnych wymienionych w § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 2 lipca 2003 r. w sprawie przebiegu służby funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego (Dz. U. Nr 120, poz. 1125 ze zm.) nie mają zastosowania przepisy k.p.a. o doręczeniu, a tym samym termin do wniesienia ewentualnego środka zaskarżenia biegnie od dnia zapoznania funkcjonariusza z treścią rozkazu personalnego. Z przepisu § 4 ust. 3 rozporządzenia nie wynika przy tym, że fakt zapoznania funkcjonariusza z treścią rozkazu personalnego musi być, dla skuteczności tej czynności, potwierdzony własnoręcznym podpisem funkcjonariusza.

7.6 Inspekcja pracy.

W prawomocnym wyroku z dnia 20 lutego 2013 r., sygn. akt II SA/Wa 1803/12, Sąd stwierdził, że skierowanie do spółki z o.o. w upadłości nakazu wypłaty odpraw pieniężnych, stanowi rażące naruszenie art. 144 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r., poz. 1112). W ocenie Sądu nie budziło wątpliwości, że tego rodzaju nakaz dotyczył zobowiązania, którego realizacja mogła nastąpić wyłącznie z masy upadłości. W tej sytuacji stroną postępowania kontrolnego prowadzonego przez inspektora pracy, mógł być wyłącznie syndyk masy upadłości, a nie jak miało to miejsce w rozpoznawanej sprawie - spółka prawa handlowego postawiona w stan upadłości obejmującej likwidację majątku.

7.7 Inne sprawy z zakresu stosunków pracy i stosunków służbowych.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w prawomocnych wyrokach z dnia 14 sierpnia 2013 r., sygn. akt II SA/Wa 642/13 i z dnia 27 maja 2013 r., sygn. akt II SA/Wa 530/13, nie podzielił stwierdzenia Ministra Sprawiedliwości, iż nie jest on władny w postępowaniu o przyjęcie na aplikację ogólną ingerować w meritum ocen wystawianych przez członków komisji konkursowej.

8. Sprawy mieszkaniowe.

8.1 Przydział i opróżnienie lokalu mieszkalnego oraz kwatery tymczasowej w służbach mundurowych.

W prawomocnym wyroku z dnia 4 lutego 2013 r., sygn. akt II SA/Wa 1845/12 Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie wskazał, że adresatem art. 41a ustawy z dnia 22 czerwca 1995 r. o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2010 r. Nr 206, poz. 1367 ze zm.), dającym podstawę do złożenia wniosku o rozkwatowanie byłych małżonków, jest żołnierz pełniący czynną służbę

wojskową. (...) To zaś prowadzi do wniosku, że zakres podmiotowy normy art. 41a omawianej ustawy nie obejmuje żołnierzy emerytowanych.

8.2 Inne świadczenia finansowe związane z lokalem mieszkalnym.

W tej grupie spraw na uwagę zasługuje prawomocny wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 22 stycznia 2013 r. w sprawie o sygn. akt II SA/Wa 1876/12, w którym Sąd wyjaśnił, że przepis art. 48d ust. 3 ustawy z dnia 22 czerwca 1995 r. o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jedn. Dz. U. z 2010 r. Nr 206 poz. 1367 ze zm.) określa jedynie płatnika świadczenia mieszkaniowego, nie ustala natomiast organu właściwego w sprawie wydania decyzji administracyjnej. (...). Prawo do świadczenia mieszkaniowego jest pochodną uprawnienia podstawowego, jakim jest prawo do zakwaterowania (art. 21 ust. 1 ustawy o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych RP). Zatem wyznacznikiem dla ustalenia organu właściwego do rozpoznania wniosku strony nie może być wprost przepis art. 48d ust. 3 powołanej ustawy, lecz przepisy ustrojowe. Organem właściwym w sprawie rozpatrzenia wniosku będzie ten organ, który rozstrzyga o przydziale lokalu mieszkalnego żołnierzom przeniesionym do rezerwy kadrowej Ministra Obrony Narodowej.

8.3 Inne z zakresu spraw mieszkaniowych.

Z tej grupy spraw na uwagę zasługują orzeczenia Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w których Sąd stwierdzał nieważność lub niezgodność z prawem uchwał jednostek samorządu terytorialnego w przedmiocie zakwalifikowania bądź skreślenia z listy osób oczekujących na zawarcie umowy najmu lokalu komunalnego, wydanych w oparciu o przepisy § 4 pkt 1 we fragmencie "za zgodą właściciela" oraz § 6 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 uchwały nr LVIII/1751/2009 Rady miasta stołecznego Warszawy w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu miasta stołecznego Warszawy, wskazując,

że prawomocnym wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, z dnia 11 października 2012 r., sygn. akt II SA/Wa 1521/12 stwierdzono nieważność powyższych przepisów (wyrok z dnia 3 lipca 2013 r., sygn. akt II SA/Wa 834/13; wyrok z dnia 27 czerwca 2013 r., sygn. akt II SA/Wa 986/13).

W wyroku o sygn. akt II SA/Wa 1521/12 Sąd wskazał, że unieważnione przepisy wprowadzając dodatkowe ograniczenia wyłączające możliwość zawarcia umowy najmu, istotnie naruszały prawo i przekraczały normy kompetencyjne wynikające z art. 21 ust. 3 w zw. z art. 21 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 21 czerwca 2001r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2005 r. Nr 31, poz. 266 ze zm.). Przepis art. 4 ust 2 cytowanej ustawy wskazuje bowiem, że prawo do najmu lokalu mieszkalnego z zasobu gminnego przysługuje osobom nie mającym zaspokojonych potrzeb mieszkaniowych, mieszkającym na terenie gminy i posiadającym niskie dochody. Natomiast uchwała Rady m.st. Warszawy wprowadziła dodatkowe kryteria, nieznane ustawie, tj. zamieszkiwanie w lokalu „bez zgody właściciela” oraz posiadanie tytułu prawnego do innego lokalu.

Sąd odrzucał skargi na uchwały jednostek samorządu terytorialnego w przedmiocie zakwalifikowania bądź skreślenia z listy osób oczekujących na zawarcie umowy najmu lokalu komunalnego, wskazując, że zarówno oferta zawarcia umowy, którą strona złożyła organowi, jak i sama czynność zawarcia umowy najmu stanowi czynność cywilnoprawną zatem nie podlega kognicji sądu administracyjnego (postanowienie z dnia 10 kwietnia 2013 r., sygn. akt II SA/Wa 2234/12, postanowienie z dnia 13 sierpnia 2013 r., sygn. akt II SA/Wa 783/13).

9. Sprawy z zakresu samorządu terytorialnego.

W prawomocnym wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 13 sierpnia 2013 r., sygn. akt II SA/Wa 201/13 Sąd uznał, że powierzenie przez gminę jej jednostkom pomocniczym (osiedlom, dzielnicom) części swoich kompetencji oznacza, że jednostki te działają, jako gmina. Wyłącza to możliwość dochodzenia przez tę jednostkę, jak również przez jej organy, interesu prawnego w postępowaniu administracyjnym oraz sądowoadministracyjnym. Z tego względu zarówno jednostka pomocnicza, jak i jej organy nie mają legitymacji do wniesienia skargi do sądu administracyjnego na uchwałę, podjętą przez gminę, która tę jednostkę ustanowiła w statucie. Natomiast skargę taką mogą wnieść mieszkańcy tych osiedli, czy dzielnic na podstawie art. 101 ust. 2a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.).

10. Broń i materiały wybuchowe z pominięciem wytwarzania i obrotu bronią i amunicją.

W sprawach dotyczących cofnięcia pozwolenia na posiadanie broni, tak jak i w latach poprzednich, jednym z głównych zagadnień poruszonych w orzecznictwie była zmiana art. 15 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. z 2004 r. Nr 52, poz. 525 z ze zm.), wprowadzona ustawą z dnia 5 stycznia 2011 r. o zmianie ustawy o broni i amunicji oraz ustawy o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (Dz. U. Nr 38, poz. 195). W związku z powyższą zmianą, na uwagę zasługuje prawomocny wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 4 czerwca 2012 r. w sprawie o sygn. akt II SA/Wa 372/12, w którym wskazano na niezasadność zarzutu skarżącego, że organy Policji winne były stosować przepisy w brzmieniu dotychczasowym, jako prawo obowiązujące w dniu popełnienia czynu zabronionego. Sąd stwierdził, że zasada *lex retro non agit* mogłaby być rozważana jedynie w sytuacji, gdyby ustawodawca nie uregulował kwestii intertemporalnych w przepisie art.

3 powołanej wyżej ustawy z dnia 15 stycznia 2011 r. Natomiast data popełnienia czynu zabronionego nie ma dla sprawy żadnego znaczenia, gdyż ustawodawca we wspomnianym przepisie art. 3 kwestię, w jakim brzmieniu przepisy należy stosować, uzależnił wprost od daty wszczęcia postępowania w przedmiocie cofnięcia pozwolenia na broń, a nie od daty popełnienia czynu. Sąd zaznaczył także, że prawomocne wyroki sądu karnego, skazujące osoby ubiegające się o pozwolenie na broń lub je posiadające za popełnienie przestępstwa mają dla organów Policji wiążący charakter w zakresie ustalenia przesłanek rozstrzygnięcia spraw administracyjnych. Oznacza to, że organ nie mógł pominąć okoliczności przywołanego skazania skarżącego, nawet jeśli dotyczy ono czynu popełnionego przez niego przed zmianą ustawy o broni i amunicji dokonaną ustawą z dnia 5 stycznia 2011 r. (podobne prawomocne orzeczenie II SA/Wa 2513/11).

Na uwagę zasługują także prawomocne orzeczenia Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 24 stycznia 2013 r., sygn. akt II SA/Wa 2053/12 i II SA/Wa 2042/12, z dnia 12 lutego 2013 r., sygn. akt II SA/Wa 2148/12 oraz z dnia 28 maja 2013 r., sygn. akt II SA/Wa 462/13 dotyczące skarg na postanowienia o odmowie wydania zaświadczenia uprawniającego do nabycia amunicji. Wskazano tam, że na gruncie obowiązujących przepisów skarżący nie ma możliwości nabycia amunicji do broni posiadanej w celu kolekcjonerskim. Oznacza to, że skarżący nie może domagać się od organu wydania zaświadczenia urzędowo poświadczającego, że na podstawie legitymacji posiadacza jest uprawniony do nabycia amunicji do broni posiadanej w celu kolekcjonerskim, skoro stosownie do treści art. 218 § 1 k.p.a. organ wydaje zaświadczenie tylko, gdy chodzi o potwierdzenie faktów albo stanu prawnego, wynikających z prowadzonej przez organ ewidencji, rejestrów bądź z innych danych znajdujących się w jego posiadaniu.

11. Sprawy z zakresu zatrudnienia i bezrobocia.

W prawomocnych wyrokach z dnia 28 lutego 2013 r., sygn. akt II SA/Wa 19/13; z dnia 25 marca 2013 r., sygn. akt II SA/Wa 22/13; z dnia 22 maja 2013 r., sygn. akt II SA/Wa 639/13 głównym zagadnieniem rozpoznawanym przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie była kwestia interpretacji wyjątku od

zasady określonej w art. 61 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 166 z dnia 30 kwietnia 2004 r. ze zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 5 ze zm.), zgodnie z którą bezrobotny ubiegający się o świadczenia z tytułu bezrobocia ma prawo do uwzględnienia, w koniecznym zakresie, okresów ubezpieczenia przebytych pod działaniem ustawodawstw innych państw członkowskich Unii Europejskiej pod warunkiem spełnienia ostatniego okresu ubezpieczenia na terytorium kraju, w którym bezrobotny ubiega się o zasiłek dla bezrobotnych. Wyjątek, przewidziany w art. 65 ust. 2 i 5 rozporządzenia 883/2004, stanowi, że bezrobotny, który w okresie swojego ostatniego zatrudnienia lub pracy na własny rachunek zamieszkiwał w innym państwie członkowskim niż państwo wykonywania pracy i który nadal mieszka w tym państwie lub powróci do tego państwa, pozostaje w dyspozycji służb zatrudnienia państwa zamieszkania oraz korzysta ze świadczeń zgodnie z ustawodawstwem tego państwa tak, jakby był tam ostatnio zatrudniony.

W odwołaniach od decyzji odmawiających przyznania zasiłku dla bezrobotnych, a w konsekwencji również w skargach do sądu, pojawiała się argumentacja, wedle której skarżący przebywali i pracowali w krajach Unii Europejskiej, jednak ich stałym miejscem zamieszkania była i jest Polska i tu zamierzają koncentrować swoją aktywność życiową. We wskazanych wyrokach Sąd rozstrzygnął, że organy administracji słusznie opierają swoje rozstrzygnięcia w tego typu sprawach na decyzji Komisji Administracyjnej ds. Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego nr U2 z dnia 12 czerwca 2009 r. (Dz. Urz. UE C 106 strona 43 z dnia 24 kwietnia 2010 r.), która dla celów ustalenia państwa zamieszkania osoby starającej się o świadczenia dla bezrobotnych odsyła do kryteriów wskazanych w art. 11 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) NR 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącego wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004. Wedle zawartych w tym przepisie uregulowań, organy przy określaniu miejsca zamieszkania osoby starającej się o zasiłek powinny kierować się takimi kwestiami jak: charakter pracy, więzi rodzinne, aktywność pozapracownicza, sytuacja mieszkaniowa oraz rezydencja podatkowa. Dopiero w sytuacji niemożności ustalenia

miejsca zamieszkania w oparciu o powyższe kryteria, należy brać pod uwagę zamiary oraz cel wyjazdu osoby starającej się o zasiłek.

Sąd uznał za prawidłowe ustalenia organów dotyczące przeniesienia centrum życiowego skarżących z Rzeczypospolitej Polskiej na terytorium innych państw Unii Europejskiej, wobec czego nie można uznać, że zamieszkiwały one na terenie Polski. Pociąga to za sobą konsekwencję w postaci braku możliwości zastosowania wobec tych osób regulacji z art. 65 ust. 2 i 5 rozporządzenia 883/2004, co skutkuje niemożnością uwzględnienia okresów ubezpieczenia przebytych w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej przy ustalaniu prawa do zasiłku dla bezrobotnych w Polsce.

12. Ochrona danych osobowych.

W sprawach z tego zakresu warto przytoczyć nieprawomocny wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 8 października 2013 r. w sprawie o sygn. akt II SA/Wa 977/13. Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych uchylonymi rozstrzygnięciami nie uwzględnił wniosku (skargi) osoby fizycznej dotyczącej odmowy spełnienia wobec niej obowiązku informacyjnego, określonego w art. 33 ust. 1 w zw. z art. 32 ust. 1 pkt 1-5a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 ze zm.), przez organ samorządu terytorialnego w zakresie przetwarzania przez ten organ danych osobowych tej osoby w postaci wizerunku, gromadzonych za pośrednictwem kamer przemysłowych zainstalowanych w urzędzie gminy.

Sąd uznał, że z akt sprawy nie wynika, aby organ prowadził w sprawie jakiegokolwiek postępowanie dowodowe, czy poprzez monitoring tworzony jest zbiór danych w rozumieniu definicji legalnej zamieszczonej w art. 7 pkt 1 ustawy o ochronie danych osobowych. Tylko bowiem w oparciu o takie ustalenie możliwa jest ocena wypełnienia obowiązku informacyjnego, w rozumieniu art. 32 tejże ustawy.

Jednocześnie Sąd zwrócił uwagę, że korzystanie z monitoringu rodzi coraz więcej pytań o prawny zakres ingerencji w prywatność osób fizycznych i o warunki, jakie systemy monitorujące powinny spełniać. Skutkiem zaś stosowania monitoringu może być utrwalanie wizerunku osób fizycznych, a następnie jego przechowywanie, opracowywanie i wykorzystywanie dla różnych celów. Sąd podkreślił przy tym, że ustawa o ochronie danych osobowych nie reguluje w sposób szczególny tych kwestii, lecz nie zwalnia to GIODO z obowiązków właściwego przeprowadzenia postępowania administracyjnego w świetle art. 7 i art. 77 § 1 k.p.a. w zw. z art. 7 i art. 32 ustawy o ochronie danych osobowych.

13. Dostęp do informacji publicznej.

Spośród spraw z zakresu dostępu do informacji publicznej na szczególną uwagę zasługuje nieprawomocny wyrok WSA w Warszawie z dnia 10 lipca 2013 r., w sprawie o sygn. akt II SA/Wa 716/13 ze skargi na decyzję Ministra Finansów w przedmiocie odmowy udostępnienia informacji publicznej w postaci kserokopii dokumentu, tj. wniosku o derogację dla Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie art. 395 dyrektywy Rady 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej, dotyczącego pojazdów samochodowych, paliw do ich napędu oraz innych wydatków eksploatacyjnych, przedłożonego przez Ministra Finansów.

Sąd, uwzględniając skargę wskazał, że przepisy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji nie mogą stanowić podstawy do odmowy udostępnienia wniosku derogacyjnego autorstwa Ministra Finansów skierowanego do Komisji Europejskiej („wniosek o derogację dla Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie art. 395 dyrektywy Rady 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej”, o którego udostępnienie, w trybie ustawy o dostępie do informacji publicznej wnioskował skarżący).

Sąd uznał także, że wskazane rozporządzenie dotyczy tylko dostępu do dokumentów wytworzonych przez Parlament Europejski, Radę i Komisję Europejską i w związku z tym jego przepisy nie mogą być podstawą odmowy udostępnienia wniosku o derogację autorstwa Ministra Finansów będącego w jego posiadaniu. Sąd wskazał, że ewentualne ograniczenie w udostępnieniu wnioskowanego dokumentu mogło nastąpić jedynie na podstawie art. 5 ustawy o dostępie do informacji publicznej ze względu na prywatność osoby fizycznej, tajemnicę przedsiębiorcy lub ochronę informacji niejawnych.

Z kolei w sprawie o sygn. akt II SA/Wa 1654/13, dotyczącej udostępnienia „drugiego wniosku o derogację dla Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie art. 395 dyrektywy Rady 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej”, Sąd oddalił skargę wyrokiem z dnia 15 listopada 2013 r. Sąd wskazał, że odmawiając udostępnienia drugiego wniosku derogacyjnego Ministra Finansów skierowanego do Komisji Europejskiej, organ miał podstawy do zastosowania przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji.

Sąd nie podzielając argumentacji zawartej w wyroku WSA w Warszawie z dnia 10 lipca 2013 r. w sprawie o sygn. akt II SA/Wa 716/13, powołał się na stanowisko Naczelnego Sądu Administracyjnego zawarte w wyroku z dnia 22 listopada 2012 r. sygn. akt I OSK 1868/12, z którego wynika, iż przepis art. 2 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 r. odnosi się do wszelkich dokumentów przechowywanych przez instytucje unijne, tj. dokumentów sporządzanych lub otrzymywanych przez nie i pozostających w ich posiadaniu, na wszystkich obszarach działalności Unii Europejskiej. Zatem dokumenty wytworzone przez Ministra Finansów na potrzeby prowadzonego przed komisją postępowania pozostają w gestii tej komisji, co oznacza, że Minister Finansów nie jest ich dysponentem i nie może ujawnić ich treści, choć jest mu ona znana z tego względu, że jest ich autorem. Sąd zwrócił uwagę, że w przedmiotowej sprawie Komisja

Europejska uznała, iż udostępnienie wniosku o derogację poważnie naruszyłoby proces podejmowania decyzji.

14. Zobowiązania podatkowe.

14.1 Podatek od towarów i usług.

W wyroku z dnia 27 maja 2013 r., sygn. akt III SA/Wa 124/13 Sąd stwierdził, iż świadczone przez Skarżącą usługi: wystawianie zaświadczeń lub świadectw depozytowych potwierdzających zablokowanie instrumentów finansowych na rachunkach danych klientów (pkt 2); wystawienie duplikatów świadectw depozytowych dla osób posiadających instrumenty finansowe na koncie sponsora emisji (pkt 3); wystawianie wyciągów z aktualnym stanem rachunku danego klienta (pkt 6); wystawianie historii rachunku danego klienta (pkt 7); wystawianie innych zaświadczeń na wniosek klienta (pkt 8); wysyłanie informacji o zmianach na rachunku klienta (pkt 9); udzielanie informacji bankom biegłym rewidentom o stanie rachunku (pkt 12); wystawienie duplikatu informacji PIT-8C (pkt 19) - nie stanowią elementu usług wymienionych w art. 43 ust. 1 pkt 7 i 37-41 ustawy o podatku od towarów i usług (t.j. Dz. U. z 2011 r. Nr 177, poz. 1054, dalej u.p.t.u.) i nie są właściwe oraz niezbędne do świadczenia tych usług. Nie mają zatem w stosunku do nich charakteru pomocniczego w stosunku do świadczonych dla klientów usług podstawowych, a w konsekwencji nie będą korzystać ze zwolnienia od podatku od towarów i usług lecz podlegać będą opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług stawką podstawową która od 1 stycznia 2011 r. wynosi 23%, zgodnie z art. 41 ust. 1 w zw. z art. 146 pkt 1 u.p.t.u. W sprawie zakończonej wyrokiem z 18 czerwca 2013 r., sygn. akt III SA/Wa 126/13 kwestią sporną było wykładnia określenia „Pozostałe usługi związane z rekreacją - wyłącznie w zakresie wstępu” znajdującego się w poz. 186 załącznika nr 3 do u.p.t.u. Załącznik ten wymienia usługi opodatkowane stawką 7%, przy czym w obecnie obowiązującym stanie prawnym tj. w okresie od dnia 1 stycznia 2011 r. do dnia 31 grudnia 2013 r., oznacza to faktycznie stawkę 8% zgodnie z art. 146a pkt 2

z zastrzeżeniem art. 146 f u.p.t.u. Wymieniając w poz. 186 „Pozostałe usługi rekreacyjne...”, jako opodatkowane stawką 8% ustawodawca wskazał przy tym, że chodzi o usługi „bez względu na symbol PKWiU”. Zasadą jest, że świadczenie wszelkich usług podlega opodatkowaniu stawką podstawową (23%). Wyjątek od tej zasady został sformułowany w ten sposób, że Ustawodawca odwołał się do załącznika do ustawy, w którym wymieniono usługi opodatkowane stawką preferencyjną. Powstaje zatem pytanie o przypadki, kiedy przedsiębiorca świadczący co do zasady „pozostałe usługi związane z rekreacją” świadczy też pewne usługi inne, wykraczające ponad te, które są objęte preferencyjnym opodatkowaniem, czyli ponad usługi świadczone „wyłącznie w zakresie wstępu”. Pytanie takie wynika z założenia, że racjonalny Ustawodawca nie ustanawia przepisów bez żadnej treści normatywnej. Muszą zatem istnieć przypadki usług świadczonych ponad usługi „wyłącznie w zakresie wstępu”. Przykładem takich usług są więc usługi gastronomiczne albo kosmetyczne, które, jak wskazuje praktyka, są często świadczone w tych samych klubach fitness, równoległe do usług ściśle rekreacyjnych. Te zatem usługi nie są objęte stawką preferencyjną na podstawie poz. 186 załącznika nr 3 do ustawy.

Przedmiotem rozważań w wyroku z dnia 15 lutego 2013 r. w sprawie o sygn. akt III SA/Wa 1882/12 była kwestia opodatkowania i udokumentowania świadczenia pieniężnego z tytułu wcześniejszego rozwiązania umowy najmu. Sąd przesądził, że wcześniejsze rozwiązanie umowy najmu przez najemcę, które wiąże się z obowiązkiem zapłaty przez najemcę określonej w umowie kwoty odszkodowania bądź kary umownej, objęte są opodatkowaniem podatkiem od towarów i usług i powinny być dokumentowane fakturami VAT. Bowiemy kwoty wynikające wprost z treści tych umów - chociaż nazwane są karami umownymi lub odszkodowaniami – stanowią w istocie fragment rozliczenia z tytułu umowy najmu, rodzaj "odstępnego", zapłatę za zgodę kontrahenta na prawo do wcześniejszego wycofania się z umowy. Skorzystanie z uzgodnionego w umowie prawa do zachowania się zgodnego z wolą stron umowy najmu. Wobec tego zachowanie najemcy zgodne z treścią umowy najmu nie stanowi dla Spółki źródła szkody czy uszczerbku, z którym wiązałyby się konieczność wypłaty odszkodowania. Nie jest bowiem odszkodowaniem świadczenie za utratę korzyści

z czynszu w związku z rozwiązaniem umowy najmu przed terminem, jeżeli wynajmujący z góry na taką sytuację się godzi. Nazwanie przez Strony wynagrodzenia należnego z tytułu wykonania umowy odszkodowaniem/karą umowną nie może mieć decydującego znaczenia dla określenia konsekwencji podatkowych tego zdarzenia. Nie jest bowiem istotna nazwa, lecz rzeczywisty charakter świadczenia, ponadto strony poprzez czynności cywilnoprawne nie mogą decydować o zakresie opodatkowania.

W wyroku z 28 lutego 2013 r. w sprawie o sygn. akt III SA/Wa 2180/12 tutejszy Sąd rozpoznawał spór dotyczący wystawiania faktury VAT w związku opłatami dodatkowymi przy restrukturyzacji umowy pożyczki. W ocenie Sądu restrukturyzacja pożyczki jest ustaleniem nowych warunków spłaty pożyczki w celu dostosowania zobowiązania z tytułu umowy pożyczki do obecnej sytuacji finansowej klienta (wydłużenie okresu spłat, zmiana wysokości rat itp.). Zatem bez wątpienia pojęcie restrukturyzacji pożyczki mieści się w pojęciu zarządzania pożyczką. Nie budziło wątpliwości Sądu, że takie czynności jak wydłużenie okresu spłat lub zmiana wysokości rat pożyczki przy uwzględnieniu kondycji finansowej klienta jest zarządzaniem pożyczką. Natomiast uznał, że czynności wydawania zaświadczeń nie mieszczą się w pojęciu udzielania ani zarządzania pożyczką. Mają one charakter samoistny i nie służą wyłącznie wykonaniu czynności głównej i zasadniczej. Czynności te wykonywane są w oderwaniu i bez wpływu na czynność główną. Wydanie bowiem zaświadczenia odbywa się bez żadnego wpływu na zmianę np. warunków umowy pożyczki. Czynności monitorujące natomiast można co prawda uznać za czynności z zakresu zarządzania pożyczką, jednak w ocenie Sądu, stanowią one element odzyskiwania długu i stąd ze zwolnienia nie korzystają. Ponadto ani wystawienie zaświadczeń, ani też jakiegokolwiek czynności monitorujące zmierzające do odzyskania długu nie wyczerpują przesłanek wynikających z art. 43 ust. 13 u.p.t.u. Przepis tego art. warunkuje bowiem zwolnienie usług pomocniczych z opodatkowania podatkiem od towarów i usług od spełnienia łącznie następujących wymogów: aby była elementem usługi właściwej, stanowiła odrębną całość, była właściwa i niezbędna do świadczenia usługi podstawowej wskazanej w art. 43 ust. 1 pkt 38 u.p.t.u. Za

usługę niezbędną dla udzielenia pożyczek, Sąd nie uznał świadczenia w postaci wydania zaświadczenia ani też czynności monitorującej zmierzającej do odzyskania długu.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z 22 lutego 2013 r. sygn. akt III SA/Wa 2016/12 odniósł się do kwestii prawa do pełnego odliczenia podatku od towarów i usług wykazanego na fakturach dokumentujących zakup, leasing lub najem bankowozu oraz zakup do niego paliwa w przypadku nabycia, wyleasingowania lub wynajmu pojazdu, oznaczonego w dowodzie rejestracyjnym jako pojazd specjalny — bankowóz, wykorzystywanego do prowadzonej działalności gospodarczej. Zdaniem Sądu, Skarżąca spełniała wszelkie ustawowe przesłanki do skorzystania z prawa do pełnego odliczenia podatku od towarów i usług. Żaden bowiem przepis nie przewiduje ograniczenia prawa do odliczenia podatku od towarów i usług w odniesieniu do bankowozu w sytuacji, w której nie jest wykorzystywany jedynie do transportu wartości pieniężnych w rozumieniu rozporządzenia. Daje jej to prawo do skorzystania z prawa do odliczenia podatku od towarów i usług naliczonego w pełnej wysokości zarówno z faktur dokumentujących zakup, leasing, najem bankowozu, jak i zakup paliwa do tego bankowozu.

Wiele orzeczeń wydawanych było na gruncie zwolnienia z podatku VAT ubezpieczenia przedmiotu leasingu. W wyroku z 9 kwietnia 2013 r. sygn. akt III SA/Wa 207/13 Sąd dopatrzył się naruszenia przez organy art. 43 ust. 1 pkt 1 u.p.t.u. poprzez odmowę uznania refakturowanej przez Skarżącą usługi ubezpieczenia za usługę w rozumieniu powoływanej ustawy i w konsekwencji zastosowanie do wynagrodzenia z tytułu ubezpieczenia stawki VAT właściwej dla usług innych niż ubezpieczenie. Zwrócił uwagę, iż w okolicznościach faktycznych sprawy, zgodnie z opinią wyrażoną w orzeczeniu TSUE (wyrok z dnia 17 stycznia 2013 r. w sprawie C-224/11 BGŻ Leasing Sp. z o.o. przeciwko Dyrektorowi Izby Skarbowej w Warszawie) rozstrzygnięcie sporu zależało od sprawdzenia czy spełnione zostały przesłanki zgodnie z wypracowanymi przez TSUE kryteriami wyodrębnienia dla celów VAT usługi ubezpieczenia od usługi leasingu. Jak wynikało z wyroku TSUE, dla zwolnienia od VAT usługi ubezpieczeniowej związanej z usługą leasingu niezbędne jest

występowanie następujących elementów (pkt 34 wyroku): a) usługi leasingu uzgodnionej między stronami umowy leasingu, tj. leasingodawcą i leasingobiorcą; oraz b) usługi ubezpieczenia związanej z przedmiotem leasingu, w ramach której leasingodawca - właściciel owego przedmiotu - zawiera ubezpieczenie z ubezpieczycielem, obciążając kosztem tego ubezpieczenia w niezmienionej wysokości leasingobiorcę.

W odniesieniu zaś do samej usługi ubezpieczeniowej TSUE stwierdził, że nie podlega ona włączeniu do podstawy opodatkowania usługi leasingu w sytuacji, gdy: a) występuje odrębne fakturowanie usług ubezpieczenia i usługi leasingu (nie jest to jednak warunek przesądzający o wyłączeniu zwolnienia od VAT dla refakturowanej usługi ubezpieczeniowej); b) przeniesiono na leasingobiorcę dokładny koszt zakupionej usługi ubezpieczeniowej.

Przedmiotem rozważań Sądu w wyroku z 12 marca 2013 r. sygn. akt III SA/Wa 2267/12 była kwestia zwolnienia z podatku dochodowego odsetek od obligacji wyemitowanych w Singapurze. Sąd uznał, iż skoro odkupienie obligacji od Spółki stanowi odrębne zdarzenie gospodarcze, a zyski uzyskane przez Spółkę z tego tytułu odrębne źródło przychodu, to charakter prawny świadczenia odsetkowego jest niezależny od momentu wykupu obligacji oraz, wysokości uzyskanego z tego tytułu dochodu. Przychylił się do stanowiska strony, że na kwalifikację przedpłaconych odsetek nie może wpływać ani możliwość wcześniejszego wykupu obligacji przez Bank, ani faktyczne skorzystanie z tego uprawnienia. Bez znaczenia prawnego jest w tym zakresie również okoliczność, że Spółka uzyskała zwrot kapitału w wysokości niższej, niż cena zakupu obligacji. Skoro przedpłacone odsetki uzyskane przez Spółkę w przedstawionym stanie faktycznym zostały potraktowane przez władze podatkowe Singapuru jako odsetki, co sugeruje, że są one objęte definicją odsetek w rozumieniu art. 11 ust. 5 umowy o UPO. Bank uzyskał opinię Singapurskiego Urzędu Skarbowego z 18 lutego 2008 r. i z 30 września 2011 r., z których wynika, że odsetki oraz odsetki przedpłacone stanowią dochód z tytułu odsetek na mocy SITA (Singapurska ustawa o podatku dochodowym) oraz postanowień DTA (tj. umowy polsko-singapurskiej)

i będą zwolnione z singapurskiego podatku dochodowego zgodnie z art. 13 (1)(a) SITA.

W ocenie składu orzekającego, nawet zatem gdyby istniały wątpliwości co do kwalifikacji prawnej przedpłaconych odsetek w kontekście pierwszego elementu definicji odsetek na gruncie umowy o UPO („wszelkiego rodzaju roszczenia wynikające z długów”), to drugi element definicji (odwołanie do prawa podatkowego państwa, w którym odsetki powstają) przesądza, iż w razie uznania tej kategorii dochodu za odsetki przez Singapur, powinny one podlegać takiej samej kwalifikacji prawnej na gruncie umowy o UPO. Skoro przedpłacone odsetki uzyskane przez Spółkę w przedstawionym stanie faktycznym zostały potraktowane przez władze podatkowe Singapuru jako odsetki, co sugeruje, że są one objęte definicją odsetek w rozumieniu art. 11 ust. 5 umowy o UPO.

Problem przekazania wspólnikowi całości majątku w związku z likwidacją Spółki i związana z tym kwestia opodatkowania podatkiem VAT był analizowany przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 5 lutego 2013 r. sygn. akt III SA/Wa 2012/12. Sąd zwrócił uwagę, iż wydanie majątku w ramach likwidacji spółki kapitałowej wspólnikowi mającemu osobowość prawną prawie zawsze będzie przekazaniem towarów pomiędzy dwoma podatnikami. Skoro towary te stanowią część majątku spółki wykorzystywaną przez nią w działalności gospodarczej, należy założyć, że ich odbiorca również prowadzący taką działalność nie działa jako konsument, lecz przeciwnie, że przekazane mu towary wykorzysta w działalności gospodarczej. W ocenie Sądu w przypadku przekazania majątku likwidowanej spółki kapitałowej wspólnikowi będącemu osobą prawną nie wystąpi ryzyko, że taki podmiot zostanie ostatecznym konsumentem, który otrzyma towary wchodzące w skład majątku likwidacyjnego bez VAT. W ten sposób stanowisko Ministra Finansów nakazujące opodatkowanie VAT czynności przekazania majątku spółki wspólnikowi, który jest osobą prawną przez zastosowanie do takiej czynności art. 7 ust. 2 u.p.t.u. uznano za naruszające zasady: neutralności i powszechności opodatkowania.

W wyroku z dnia 27 czerwca 2013 r. sygn. akt III SA/Wa 264/13 Sąd stwierdził, iż zagadnieniem budzącym wątpliwości była prawidłowość odliczenia, w deklaracji VAT składanej w Polsce, całości podatku VAT wykazanego na fakturze wystawionej przez podwykonawcę, tj. podatku VAT naliczonego w odniesieniu do każdej z pozycji na tej fakturze, w tym oprogramowania i serwisu gwarancyjnego.

Usługę gwarancyjną zawierającą w sobie czynności w zakresie bieżącej konserwacji Systemu obejmujące, np. usuwanie wszelkich usterek i awarii Systemu oraz wymianę i reinstalację sprzętu i oprogramowania oraz kwartalne przeglądy Systemu Sąd uznał za nierozzerwalny element dostarczanego systemu wsparcia sprzedaży i dostępu [...]. Trudno przyjąć, iż czynności związane z jego wdrożeniem i doprowadzeniem do „stabilności” działania w ramach realizowanej dostawy powinny być sztucznie odłączone od dostawy zasadniczej całego systemu. W ocenie Sądu, organ podatkowy nie wziął pod uwagę, że czynności gwarancyjne i konserwacyjne opisane we wniosku miały na celu przetestowanie i „opiekę” nad początkowym okresem działania sprzętu. Z tych też względów ich formalne oddzielenie od dostawy Systemu było niezasadne. Opisane czynności o charakterze gwarancyjnym były w rozpoznawanej sprawie nierozzerwalnym elementem całej dostawy, w tym w szczególności były ściśle powiązane z usługą montażu, której miejscem świadczenia jest terytorium Polski. Zdaniem Sądu, ścisły ekonomiczny i praktyczny związek usługi gwarancyjnej, czy też usługi nieodpłatnej początkowej konserwacji (w ramach dostawy realizowanej przez podwykonawcę) powoduje, iż nie można stwierdzić, że miejscem świadczenia tych usług jest siedziba producenta w Austrii. Sąd uznał, że w przedstawionym przez skarżącą stanie faktycznym spełnione są wszelkie przesłanki do odliczenia VAT naliczonego w całości.

Spór w sprawie o sygn. akt III SA/Wa 2363/12 zakończony wyrokiem z dnia 28 lutego 2013 r. dotyczył łącznej wartości przekazywanych towarów (100 zł), stanowiącej granicę wyłączenia z opodatkowania przekazywanych jednej osobie towarów, którą należy rozumieć jako wartość netto (nie zawierającą VAT), czy też wartość brutto tych towarów. Sąd wyszedł z założenia, że rację ma skarżąca Spółka, że użytych w przepisie art. 7 ust. 4 u.p.t.u., niedoprecyzowanych przez ustawodawcę,

pojęć „wartość”, „cena nabycia” towaru, podobnie zresztą, jak i innych unormowań zawartych w u.p.t.u., należy dokonywać przez pryzmat zasady neutralności VAT, wyrażającej się w prawie podatnika do obniżenia VAT należnego o VAT naliczony przy zakupie towarów i usług. Zdaniem Sądu, należy mieć także na względzie znaczenie ww. pojęć, zarówno w ujęciu prawnym, jak i ekonomicznym dla podatników VAT - adresatów art. 7 u.p.t.u. Nie chodzi przy tym o naruszenie, bądź nie, tej zasady - gdyż jak prawidłowo wskazuje Minister Finansów - przedmiotem sporu jest jedynie kwestia ustalenia limitu, poniżej którego przekazanie towarów nie jest opodatkowane, a nie kwestia sposobu rozliczania VAT - lecz o potraktowanie jej jako istotnej wskazówki interpretacyjnej. Podatnikowi VAT, stosownie bowiem, do art. 86 ust. 1 u.p.t.u., przysługuje prawo do obniżenia VAT należnego o VAT naliczony przy nabyciu przekazywanych następnie w warunkach art. 7 ust. 4 u.p.t.u. towarów.

W związku z powyższym, trafna jest więc argumentacja podnoszona w skardze, że VAT naliczony przy zakupie, co do zasady nie obciąża w wymiarze ekonomicznym podatnika VAT, któremu przysługuje prawo do odliczenia tego podatku, co powoduje, iż dla takiego podatnika cena zakupu (nabycia) powinna być rozumiana jako cena (wartość) netto, a więc bez uwzględnienia zawartego w niej VAT.

W wyroku z 3 lipca 2013 r. sygn. akt VIII SA/Wa 15/13 – orzeczenie prawomocne, Sąd wypowiedział się w kwestii pozbawienia podatnika prawa do odliczenia podatku VAT, w sytuacji nieświadomego uczestniczenia w oszustwie dotyczącym tego podatku typu "karuzeli podatkowej". Zdaniem Sądu nie można obciążać podatnika negatywnymi konsekwencjami w postaci pozbawienia prawa do odliczenia podatku naliczonego jedynie w sytuacji, gdy podatnik pomimo dochowania należytej staranności przy wyborze kontrahenta padł ofiarą oszustwa. W rozpatrywanej sprawie organy słusznie uznały, że skarżący takiej staranności nie wykazał. Nie budzą wątpliwości ustalenia faktyczne, i nie są one kwestionowane przez skarżącego, że nie miał wymaganej koncesji na handel paliwami, skarżący nie zasięgał informacji o źródłach zaopatrzenia jego dostawców, nie interesował się sposobem funkcjonowania tak istotnego dla kontrahenta – jaką ma bazę techniczną,

transportową, zaopatrzeniową itd. Takiej ostrożności należałoby oczekiwać tym bardziej, że oferowane ceny były istotnie niższe od cen rynkowych, a rozliczenia odbywały się gotówkowo.

14.2 Podatek dochodowy od osób prawnych.

Większość spraw rozstrzyganych przez Sąd na gruncie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych dotyczyła kontroli legalności interpretacji podatkowych wydawanych przez Ministra Finansów.

Przedmiotem rozpoznania przez Sąd była kwestia kwalifikowania należności z tytułu obrotu prawami autorskimi jako należności licencyjnych. I tak w wyroku z dnia 20 maja 2013 r. sygn. akt III SA/Wa 3453/12 Sąd stwierdził, że z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (tekst jednolity Dz. U. z 2006 r. Nr 90, poz. 631), która ma zastosowanie do odkodowania normy prawnej wynikającej z art. 13 ust. 1, 2 i ust. 3 lit. a umowy z dnia 8 października 1974 r. między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki o uniknięciu podwójnego opodatkowania i zapobieżeniu uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu wynika, że programy komputerowe nie stanowią jednej z podkategorii utworów literackich, artystycznych lub prac naukowych, ale że są one w stosunku do tych utworów dziełami rodzajowo odmiennymi. Ta okoliczność oraz odrębność reżimów ochrony autorskiej implikuje z kolei brak możliwości uznania, iż podobieństwo ochrony programów komputerowych i dzieł literackich daje podstawę do stwierdzenia, że wyrażenie: „należności licencyjne”, użyte w przepisie art. 13 ust. 1, 2 i ust. 3 lit. a ww. umowy, oznacza wszelkiego rodzaju należności płacone za użytkowanie lub prawo do użytkowania nie tylko wszystkich praw autorskich do dzieła literackiego, artystycznego lub naukowego, lecz również praw przysługujących do programów komputerowych. Sąd uznał, że skoro w art. 13 ust. 3 lit. a cytowanej umowy z dnia 8 października 1974 r., definiującym należności licencyjne, nie wymieniono należności z tytułu korzystania z oprogramowania komputerowego i stosownie do art. 3 ust. 2 umowy, mając na

uwadze obowiązujący w Polsce porządek prawny, nie można tych należności przyporządkować do żadnej z wymienionych tam grup, to należności z tytułu korzystania z oprogramowania komputerowego nie mogą być opodatkowane w państwie ich powstania.

W wyroku z dnia 14 marca 2013 r. sygn. akt III SA/Wa 2290/12, Sąd wypowiedział się co do kwestii zaliczenia do kosztów uzyskania przychodów składki ubezpieczeniowej z tytułu zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej członków władz Spółki, przy czym ubezpieczeniem objęci są: Spółka, członkowie zarządu (będący jednocześnie pracownikami), członkowie rady nadzorczej, kluczowi pracownicy i inne osoby wymienione w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia. Zdaniem Sądu prawidłowe było wyjaśnienie przez Ministra Finansów, że skarżąca Spółka może odliczyć – stosownie do treści art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (tekst jednolity Dz. U. 2011 r. Nr 74, poz. 397), tylko te koszty uzyskania przychodów, które związane są z prowadzoną działalnością gospodarczą, których poniesienie miało lub mogło mieć wpływ na wysokość osiągniętego przychodu lub zachowania albo zabezpieczenia źródła przychodów, jak również tylko te koszty, które nie zostały w sposób wyraźny wskazane w treści art. 16 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. Ostatni z przepisów stanowi bowiem ograniczenie zasady określonej w art. 15 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, stanowiąc, że nawet wydatki poniesione w celu osiągnięcia przychodów, są wyłączone z kosztów uzyskania przychodów. Sąd podkreślił również, że oczekiwanie, że Minister Finansów w ramach interpretacji indywidualnej przepisów art. 15 ust. 1, art. 16 ust. 1 pkt 38a i pkt 59 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych pokona przeszkody faktyczne w odniesieniu do rozliczenia i zaliczenia składki w odpowiedniej wysokości do kosztów uzyskania przychodów, nie znajduje uzasadnienia w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych, która definiuje pojęcie kosztów uzyskania przychodów, ani w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. 2012 poz. 749, dalej o.p.), która odnosi się do instytucji interpretacji podatkowych.

W wyroku z dnia 4 października 2013 r. sygn. akt III SA/Wa 874/12, Sąd wypowiedział się natomiast w kwestii skutków podatkowych przejęcia wierzytelności z tytułu pożyczek i sprzedaży nieruchomości przez likwidowaną spółkę osobową. Sąd stwierdził, że spłata wierzytelności otrzymanych przez Wnioskodawcę z tytułu likwidacji spółki osobowej, nie będzie stanowiła dla niego przychodu podlegającego opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób prawnych.

W wyroku z dnia 24 maja 2013 r. sygn. akt III SA/Wa 3299/12, Sąd wypowiedział się odnośnie braku opodatkowania podatkiem dochodowym od osób prawnych niepodzielonego zysku zgromadzonego na kapitale zapasowym przekazanego na kapitał zapasowy spółki komandytowo-akcyjnej powstałej w wyniku przekształcenia spółki akcyjnej. Sąd stwierdził, że skoro przepisy Kodeksu spółek handlowych dopuszczają podział zysku na cele związane z działalnością spółki i dalszym jej rozwojem, który jednocześnie wyłącza prawo do dywidendy, zysk ten, prawidłowo rozdysponowany np. na kapitał zapasowy, nie jest już zyskiem niepodzielonym w rozumieniu art. 10 ust. 1 pkt 8 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. Ustawodawca w powołanym przepisie podatkowym nie zawęził jego działania wyłącznie do zysków niepodzielonych między wspólników, tak jak nieprawidłowo przyjął Minister Finansów w zaskarżonej interpretacji indywidualnej. Wobec tego każdy dozwolony przepisami Kodeksu spółek handlowych podział zysku wyklucza zastosowanie art. 10 ust. 1 pkt 8 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych w przypadku przekształcenia spółki kapitałowej w spółkę osobową. Odmienne stanowisko byłoby sprzeczne z literalnym brzmieniem art. 10 ust. 1 pkt 8 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych i niezgodne z art. 217 Konstytucji RP.

W sprawie zakończonej wyrokiem z dnia 27 marca 2013 r. sygn. akt III SA/Wa 2847/12 Sąd wypowiedział się odnośnie skorzystania ze zwolnienia podatkowego na gruncie podatku dochodowego od osób prawnych przez zagraniczne fundusze inwestycyjne. Według Sądu, w sytuacji, gdy wykładnia przepisów prawa krajowego doprowadziła Ministra do wniosku, że Fundusz - z uwagi na opisane odrębności względem polskiego funduszu inwestycyjnego i brak cech podatnika polskiego

podatku dochodowego – nie może być uznany za instytucję wspólnego inwestowania, to kierując się zasadą lojalności oraz prowspólnotową wykładnią prawa krajowego, organ te odrębności powinien pominąć i przystąpić do analizy ewentualnego spełnienia wymagań art. 6 ust. 1 pkt 10a lit. a – f ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. Sąd podkreślił, że istnieje metoda prowspólnotowej wykładni ustawy, czyli takiej wykładni, która wcale nie skutkuje wnioskiem o sprzeczności prawa krajowego z prawem unijnym. Otóż, jakkolwiek krąg podatników istotnie określa art. 1 oraz 1a ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, to jednak w pełni uprawnione jest uznanie art. 6 ust. 1 pkt 10a ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych za przepis o charakterze szczególnym, komplementarnym i uzupełniającym art. 1 i art. 1a ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych w zakresie wskazującym potencjalnie możliwe formy organizacyjne podatników podatku dochodowego. Skoro bowiem ustawa nie definiuje wprost pojęcia "instytucja wspólnego inwestowania", a jednocześnie w tymże art. 6 ust. 1 pkt 10a zwalnia z opodatkowania – pod określonymi warunkami – instytucję wspólnego inwestowania, to za taką instytucję należałoby uznać każdy podmiot, który te wymienione warunki spełnia. W ten sposób omawiany przepis ustanawia swoistą współzależność pomiędzy wspomnianą kategorią "instytucja wspólnego inwestowania", a warunkami jej zwolnienia z opodatkowania. Taką instytucją jest podmiot, który spełnia wymagania określone w art. 6 ust. 1 pkt 10a lit. a – f ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, i odwrotnie – skoro dany podmiot spełnia te wymagania, to przez to staje się instytucją wspólnego inwestowania. Logiczną konsekwencją istnienia statusu tego podmiotu jako instytucji wspólnego inwestowania, która – z definicji – spełnia wskazane wymagania, jest zwolnienie jej dochodów z opodatkowania. Art. 6 ust. 1 pkt 10 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych formułuje zatem – przy takiej wykładni przepisu – specyficzną skonstruowaną definicję instytucji wspólnego inwestowania, a zwalniając ją z opodatkowania w Polsce czyni ją przez to automatycznie podatnikiem także wtedy, gdy z punktu widzenia prawa krajowego nie ma nawet najprostszej formy organizacyjno – prawnej, tzn. kiedy nie jest nawet jednostką organizacyjną niemającą osobowości prawnej (art. 1 ust. 2 ustawy). W ten

właśnie sposób przepis ten uzupełnia katalog podatników wynikający z art. 1 ust. 1 oraz art. 1a ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.

W wyroku z 5 grudnia 2013 r. sygn. akt VIII SA/Wa 696/13 – orzeczenie nieprawomocne - Sąd wskazał, że nie jest zasadne stwierdzenie, że płatnik może wystąpić z wnioskiem o stwierdzenie nadpłaty wyłącznie wówczas, gdy sam poniesie uszczerbek w swoim majątku z powodu wpłaty do organu podatkowego podatku w większej od pobranej lub należnej wysokości. Należy bowiem zauważyć, że wprawdzie w sytuacji określonej w art. 75 § 2 pkt 2 lit. a o.p., uszczerbek ponosi płatnik, ponieważ wpłacił do organu podatkowego więcej, niż pobrał, jednakże w przypadkach określonych w art. 75 § 2 pkt 2 lit. b i c o.p. uszczerbek może ponieść również podatnik, gdy płatnik pobrał od niego więcej, niż powinien. W każdym z przypadków uregulowanych w art. 75 § 2 pkt 2 o.p. przepisy natomiast dają płatnikowi prawo do wystąpienia z wnioskiem o stwierdzenie nadpłaty. W przypadku określonym w art. 75 § 2 pkt 2 lit. a o.p. mamy rzeczywiście do czynienia z sytuacją, gdy majątek podatnika nie został w żaden sposób uszczuplony, ponieważ został pobrany podatek w prawidłowej wysokości, lecz w wyniku działania płatnika doszło do wpłaty podatku do organu podatkowego w wysokości wyższej od pobranej. W przypadkach określonych w art. 75 § 2 pkt 2 lit. b i c o.p. mamy natomiast do czynienia z inną sytuacją. Przepisy te uzależniają wprawdzie prawo do wystąpienia przez płatnika z wnioskiem o stwierdzenie nadpłaty od wpłaty przez niego podatku w wysokości większej od należnej, jednakże nie uzależniają tego prawa od tego, aby po stronie płatnika doszło do uszczuplenia majątku z powodu wpłaty podatku w kwocie wyższej od należnej. Sąd podzielił pogląd, że w tym uregulowaniu jest zawarte prawo płatnika do złożenia wniosku o stwierdzenia nadpłaty nawet wówczas, gdy pobrał on podatek od płatnika w wysokości wyższej od należnej, a więc gdy doszło do uszczerbku po stronie samego podatnika.

14.3 Podatek dochodowy od osób fizycznych.

W wyroku z dnia 28 lutego 2013 r. sygn. akt III SA/Wa 2247/12 Sąd rozstrzygał w zakresie możliwości zastosowania zwolnienia od podatku dochodowego od osób fizycznych, o których mowa w art. 21 ust.1 pkt 68 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r., poz. 361) w odniesieniu do przyznanych przez Bank nagród objętych promocją, w związku z korzystaniem przez klientów Banku z jego oferty. Sąd stwierdził, że z punktu widzenia opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych istotne jest przede wszystkim objęcie opodatkowaniem realnego przysporzenia majątkowego po stronie podatnika. W przypadku podatników prowadzących działalność gospodarczą przysporzenie to, przejawiające się w przychodzie uzyskanym z tej działalności, może być wynikiem zarówno sprzedaży rzeczy, jak i świadczenia usług. Sąd przyjmując szersze niż cywilistyczne rozumienie terminu „sprzedaż premiowa” (obejmującej nie tylko transakcje towarowe, ale także usługowe) stwierdził, że nie ma podstaw, do zakwestionowania możliwości stosowania zwolnienia, o jakim mowa w art. 21 ust. 1 pkt 68 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych w odniesieniu do nagród wypłacanych w związku z promocją z uwagi na fakt, że Bank świadczy w ramach tej promocji usługi, a nie dokonuje sprzedaży rzeczy.

W sprawie zakończonej wyrokiem z dnia 23 sierpnia 2013 r. sygn. akt III SA/Wa 90/13 przedmiotem rozpoznania była kwestia, czy z uwagi na okoliczność, iż w chwili przyznania alimentów od ojca Skarżąca nie ukończyła 25 roku życia, przychody uzyskane z tego tytułu wolne są od podatku dochodowego od osób fizycznych zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 127 lit. a) ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych mimo iż w dacie ich otrzymania Skarżąca ukończyła 25 rok życia. Sąd stwierdził, że dla zastosowania zwolnienia, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 127 lit. a) ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych istotne znaczenie ma termin otrzymania lub postawienia do dyspozycji podatnika pieniędzy (wartości pieniężnych) z tytułu alimentów, nie zaś termin wydania orzeczenia zasądzającego alimenty na rzecz podatnika. Zatem w sytuacji, gdy w chwili otrzymania lub

postawienia do dyspozycji dziecka (podatnika) alimentów ukończyło ono 25 rok życia, to przy założeniu że nie otrzymuje zasiłku (dodatku) pielęgnacyjnego lub renty socjalnej zgodnie z odrębnymi przepisami, przychód taki nie jest wolny od opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych. Natomiast przychód ten może być wolny od opodatkowania na zasadach określonych w art. 21 ust. 1 pkt 127 lit. b) ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, to jest do wysokości nieprzekraczającej miesięcznie 700 zł.

Przedmiotem rozważań w sprawie o sygn. akt III SA/Wa 937/13, wyrok z dnia 3 października 2013 r., była kwestia czy w sytuacji, gdy Skarżąca płaci pełne kwoty wyżywienia za pracownika w podróży służbowej ponad limity wynikające z § 3 pkt 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (Dz. U. Nr 236, poz. 1990 ze zm.), odpowiednio § 2 pkt 2 lit. c) rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju (Dz. U. Nr 236, poz. 1991), nadwyżka ponad limity z rozporządzeń stanowi opodatkowany przychód pracownika.

Zdaniem Sądu limity zwolnienia z opodatkowania zawarte w art. 21 ust. pkt 16 lit. a) ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych nie mają zastosowania w przypadkach, kiedy pracodawca nie rozlicza kosztów podróży służbowej, w tym diet, w formie ryczałtowej a ponosi bezpośrednio całe koszty podróży służbowej. Zdaniem Sądu, nie można przypisać jako przychód pracownika wydatków ponoszonych przez pracodawcę na jego wyżywienie w czasie podróży służbowej, jeżeli przekraczają one limity z właściwych rozporządzeń, ponieważ realizują oni zadania spółki a nie własne.

Przedmiot sporu w sprawie o sygnaturze sygn. akt III SA/Wa 2212/12, wyrok z dnia 20 marca 2013 r., sprowadzał się do określenia sposobu zaliczenia do kosztów

uzyskania przychodów wydatków poniesionych na zakup i likwidację (rozbiórkę) budynku posadowionego na nabytej nieruchomości. Sąd stwierdził, że wydatki poniesione na zakup i rozbiórkę budynku, nie mogą zostać bezpośrednio zaliczone do kosztów uzyskania przychodów prowadzonej działalności gospodarczej, lecz na podstawie art. 22g ust. 4 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, powiększą wartość początkową nowego środka trwałego i będą podlegały zaliczeniu do kosztów uzyskania przychodów pośrednio poprzez odpisy amortyzacyjne dokonywane od wartości początkowej nowo wytworzonego środka trwałego.

W wyroku z 13 marca 2013 r. sygn. akt III SA/WA 2647/12 przedmiotem sporu była kwestia czy uzyskane za ustanowienie służebności przesyłu odszkodowanie korzysta ze zwolnienia przewidzianego w art. 21 ust. 1 pkt 120 lit. a) ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, zgodnie z którym wolne od podatku są odszkodowania wypłacone, na podstawie wyroków sądowych i zawartych umów (ugód), posiadaczom gruntów wchodzących w skład gospodarstwa rolnego z tytułu ustanowienia służebności gruntowej – w wyniku prowadzenia na tych gruntach, przez podmioty uprawnione na podstawie odrębnych przepisów, inwestycji dotyczących budowy infrastruktury przesyłowej ropy naftowej i produktów rafinacji ropy naftowej oraz budowy urządzeń infrastruktury technicznej, o których mowa w art. 143 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami. Sąd stwierdził, że poza wykładnią systemową zewnętrzną oraz historyczną, również względy celowościowe zadecydowały o tym, że służebność przesyłu nie powinna pozostawać poza zakresem ulgi podatkowej. Celem wprowadzenia regulacji dotyczącej służebności przesyłu była bowiem realizacja ważnych z punktu widzenia interesu ogólnego potrzeb społeczno – ekonomicznych, na co wskazywała m.in. treść uzasadnienia projektu ustawy z 30 maja 2008 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw.

W związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18 lipca 2013 r. sygn. akt SK 18/09 dotyczącym podatku od dochodów z nieujawnionych źródeł przychodu zapadło szereg wyroków uchylających decyzje organów podatkowych m.in. wyrok z 30 października 2013 r. sygn. akt III SA/Wa 1859/13, wyrok z 25

listopada 2013 r. sygn. akt III SA/Wa 2301/13, wyrok z 6 listopada 2013 r. sygn. akt III SA/Wa 1155/13, wyrok z 15 października 2013 r. sygn. akt III SA/Wa 1961/13, wyrok z 27 września 2013 r. sygn. akt III SA/Wa 1865/13. W wyrokach tych wskazano, że stwierdzenie przez Trybunał Konstytucyjny, że przepis art. 20 ust. 3 u.p.d.o.f., w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 1998 r. do 31 grudnia 2006 r., jest niezgodny z Konstytucją, powoduje odpadnięcie podstawy prawnej do prowadzenia za ten okres postępowań podatkowych i określania podstawy opodatkowania w zakresie nieujawnionych źródeł przychodów. Trybunał Konstytucyjny nie stwierdził niekonstytucyjności art. 30 ust. 1 pkt 7 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych ale regulacja zawarta w tym przepisie nie może być podstawą do orzekania w przedmiocie podatku dochodowego od osób fizycznych od dochodów nieznajdujących pokrycia w ujawnionych źródłach lub pochodzących ze źródeł nieujawnionych. Brak regulacji prawnej w zakresie ustalania podstawy opodatkowania, skutkuje brakiem możliwości zastosowania stawki podatku, o której mowa w art. 30 ust. 1 pkt 7 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Na uwagę zasługuje wyrok z 11 września 2013 roku, sygn. akt VIII SA/Wa 130/12 – orzeczenie prawomocne. W przedmiotowym orzeczeniu Sąd dokonał interpretacji przepisu art. 14 ust. 2 pkt 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Przepis ten stanowi kompletną regulację przedmiotowego zakresu opodatkowania dochodów ze zbycia składników majątku wykorzystywanych na potrzeby związane z działalnością gospodarczą jako przychodów z pozarolniczej działalności gospodarczej. Zawiera dwie przesłanki uznania przychodu ze sprzedaży za przychód z działalności gospodarczej: sprzedaż musi dotyczyć środka trwałego (przesłanka pierwsza), który został ujęty w ewidencji środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych (przesłanka druga). Zaewidencjonowanie środka trwałego wymaga konstytutywnej decyzji podatnika, nie następuje z mocy prawa. Podatnik nie ma obowiązku wprowadzania wykorzystywanych w działalności składników majątku o cechach środka trwałego do ewidencji środków trwałych. Jak wynika z art. 22n ust. 1 i 2 istnieje wprawdzie obowiązek prowadzenia ewidencji środków trwałych, do której wpisuje się wymagane przepisami prawa informacje dokumentujące odpisy

amortyzacyjne mogące stanowić koszty uzyskania przychodów. Jednak nie jest to obowiązek bezwzględny, tak jak nie ma obowiązku uwzględniania przez podatnika innych niż amortyzacja kosztów uzyskania przychodu. Jest to tylko jego prawo. Konsekwencją niedokonywania wpisów, czy też braku w ogóle ewidencji środków trwałych jest po prostu brak możliwości zaliczenia odpisów amortyzacyjnych oraz wartości niematerialnych i prawnych do kosztów uzyskania przychodu.

14. 4 Podatek akcyzowy.

W wyroku z dnia 21 sierpnia 2013 r. o sygn. akt VIII SA/Wa 385/13 – orzeczenie nieprawomocne - Sąd rozstrzygał o zasadności podjętej przez Ministra Finansów pisemnej indywidualnej interpretacji w sprawie podatku akcyzowego. Istota sporu w niniejszej sprawie sprowadzała się w pierwszej kolejności do terminu (momentu) ewidencjonowania danych dotyczących wyrobów węglowych kupowanych przez skarżącą spółkę z przeznaczeniem na cele podlegające zwolnieniu od podatku akcyzowego, zgodnie z art. 31a ust. 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. z 2011 r. Nr 108, poz. 626 ze zm.). W drugiej kolejności dotyczyła adresu miejsca odbioru tych wyrobów węglowych. Zdaniem skarżącej, wpisanie do ewidencji wyrobów węglowych danych dotyczących zakupionych przez spółkę wyrobów, zużywanych na cele umożliwiające zastosowanie zwolnienia od akcyzy, może nastąpić w dniu dokonywania pomiaru tychże wyrobów przez spółkę, ale nie później niż dnia następnego po ich zważeniu. W przypadku negatywnej oceny powyższego stanowiska skarżącej, dopuszcza ona możliwość przyjęcia za prawidłową innej daty dokonywania wpisów w ewidencji, tj. daty ich przyjęcia przez rewidenta. Dopiero w tym dniu spółka (rewident) przyjmuje bowiem przesyłkę z węglem poprzez weryfikację treści listu przewozowego z faktycznie dostarczonymi wagonami z węglem. Miejscem odbioru wyrobów węglowych jest zaś adres siedziby spółki. Minister Finansów za prawidłowe uznał zaś stanowisko skarżącej w zakresie możliwości ujęcia w ewidencji wyrobów węglowych dodatkowych informacji. Za niewłaściwe uznał zaś stanowisko spółki w zakresie określenia momentu, w którym

należy wpisywać dane do ewidencji wyrobów węglowych. Zdaniem organu, w świetle obowiązujących przepisów ewidencjonowanie danych dotyczących zakupionych wyrobów węglowych, podlegających zwolnieniu od akcyzy, powinno nastąpić niezwłocznie po ich otrzymaniu, nie później jednak niż następnego dnia po ich odebraniu. W sytuacji, gdy odbiorca (nabywca) potwierdzi odbiór wyrobów węglowych na dokumencie dostawy wpisując stosowną datę, to ta data powinna zostać uznana za dzień odebrania wyrobów. Wnioskodawca jako ilość wyrobów węglowych zwolnionych od akcyzy powinien zaś wpisywać dane ilościowe z dokumentu dostawy wyrobów węglowych, tj. konkretną ilość wyrobów zwolnionych, jakiej odbiór potwierdza w dokumencie dostawy, a nie dane ilościowe wynikające z jego systemów pomiarowych. Organ wskazał, że jako miejsce odbioru wyrobów węglowych spółka powinna wskazywać w prowadzonej ewidencji adres wskazany w dokumencie dostawy wyrobów węglowych. Sąd stwierdził, iż zaskarżona interpretacja została wydana z naruszeniem przepisów art. 121 § 1 w związku z art. 14h o.p., gdyż Minister Finansów w istocie pominął swoje merytoryczne stanowisko wyrażone w innej interpretacji indywidualnej, wydanej dla skarżącej także na tle przepisów regulujących sposób dokonywania wpisów do ewidencji zwolnionych wyrobów węglowych. Pomimo tego, że pogląd wyrażony przez Ministra Finansów w interpretacji z [...] maja 2012 r. ([...]) stanowił istotny element argumentacji prezentowanej przez spółkę w toku postępowania podatkowego zakończonego wydaniem zaskarżonego aktu. Organ bezpodstawnie stwierdził nadto, że skarżąca jako ilość wyrobów węglowych zwolnionych od akcyzy powinna ewidencjonować dane ilościowe z dokumentu dostawy. Sąd wyraził pogląd, iż brak jest podstaw prawnych do uznania, że podstawą dokonywania wpisów do ewidencji powinny być wyłącznie dane liczbowe wynikające z dokumentu dostawy zwolnionych wyrobów węglowych oraz, że miejscem odbioru wyrobów węglowych jest adres wskazany w dokumencie dostawy tych wyrobów. Z różnych przyczyn zarówno ilość wyrobów węglowych, jak i miejsce ich odbioru mogą być różne od tych, które zostały ujawnione w dokumencie dostawy zwolnionych wyrobów węglowych. Stanowisko Ministra Finansów uznał za efekt rozszerzającej, a przez to niedopuszczalnej, wykładni obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa

materialnego. Wywiódł także, że w sentencji zaskarżonego aktu brak jest wyraźnego rozstrzygnięcia w zakresie adresu miejsca odbioru zwolnionych wyrobów węglowych.

14.4.1 Import samochodów osobowych z homologacją ciężarową oraz określenie zobowiązania podatkowego po upływie terminu przedawnienia.

Największy blok spraw z zakresu podatku akcyzowego rozpatrzonych przez WSA w Warszawie w roku 2013 dotyczył rozpoznawania przez organy celne wniosków o stwierdzenie nadpłaty w podatku akcyzowym z tytułu importu samochodów osobowych, w których zastosowano przegrodę oddzielającą przestrzeń pasażerską od przestrzeni ładunkowej, tzw. "kratkę" i posiadające homologację określającą typ pojazdu jako ciężarowy. Sąd kontynuował przyjętą w latach poprzednich linię orzeczniczą, że sporne samochody zasadniczo przeznaczone są do przewozu osób, co oznacza, iż mieszczą się w grupie towarów ujętych w pozycji 59 załącznika Nr 1 do ustawy o podatku akcyzowym i winny być klasyfikowane do pozycji 8703 Wspólnej Taryfy Celnej (Dz. U. WE L 281 z dnia 30 października 2003 r.) oraz poz. 34.10.2. Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług (PKWiU) – (Dz.U., Nr 89, poz. 844 ze zm.). Tym samym sprowadzone pojazdy objęte są podatkiem akcyzowym.

Jednocześnie rozpatrując powyższe sprawy Sąd rozważył problem orzekania w przedmiocie określenia zobowiązania podatkowego po upływie terminu przedawnienia. Organy orzekające uznały, że aby rozpoznać (złożony przed upływem terminu przedawnienia) wniosek o stwierdzenie i zwrot nadpłaty podatku akcyzowego uiszczonego w oparciu o deklarację uproszczoną, niezbędne jest wszczęcie z urzędu postępowania w sprawie określenia zobowiązania podatkowego, a następnie określenie w decyzji zobowiązania w zakresie podatku akcyzowego. W odrębnej decyzji organ orzekał o odmowie stwierdzenia nadpłaty i zwrotu podatku akcyzowego. Decyzje drugoinstancyjne wydane zostały po upływie terminu przedawnienia. Sąd stwierdzał nieważność decyzji określających wysokość zobowiązania podatkowego. Swoje rozstrzygnięcie Sąd oparł się na uchwale Naczelnego Sądu Administracyjnego z

dnia 3 grudnia 2012r. sygn. akt I FPS 1/12, podjętej w brzmieniu: „W świetle art. 70 § 1 i art. 208 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa w brzmieniu obowiązującym od 1 września 2005 r. po upływie terminu przedawnienia nie jest dopuszczalne prowadzenie postępowania podatkowego i orzekanie o wysokości zobowiązania podatkowego, które wygasło przez zapłatę (art. 59 § 1 pkt 1 Ordynacji podatkowej)”.

W ocenie Sądu wydanie decyzji wymiarowej w przypadku złożenia przez podatnika korekty deklaracji podatkowej nie jest konieczne dla prawidłowej oceny istnienia nadpłaty w sytuacji, gdy zobowiązanie wygasło na skutek upływu terminu przedawnienia. Wówczas organ podatkowy nie może już wprawdzie określić wysokości należnego podatku wszczynając postępowanie wymiarowe, jednakże nadal jest zobowiązany rozpatrzyć wniosek podatnika w zakresie istnienia nadpłaty. W tym też postępowaniu organ oceniając zasadność żądania zwrotu nadpłaty będzie musiał się także odnieść do kwestii prawidłowości zobowiązania podatkowego. W przypadku, gdy nie jest już dopuszczalne wydanie decyzji określającej z uwagi na upływ terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego, organ winien ograniczyć postępowanie do badania zasadności wniosku o stwierdzenie nadpłaty przez porównanie kwoty zapłaconej i wykazanej w deklaracji poprzedzającej deklarację złożoną wraz z wnioskiem o stwierdzenie nadpłaty. Takie działanie organu Sąd uznaje za prawidłowe przy założeniu, że organ kwestionuje wyliczenie zawarte w korekcie złożonej wraz z wnioskiem o stwierdzenie nadpłaty.

14.4.2 Pełnomocnictwo dla doradcy podatkowego.

W wyroku z dnia 21 lutego 2013 r. sygn. akt V SA/Wa 1733/12 Sąd przypomniał, że „pełnomocnictwo w sprawach celnych” nie upoważnia doradcy podatkowego do reprezentowania spółki w sprawie dotyczącej podatku akcyzowego prowadzonej przez organy celne. Wynika to z tego, że pojęcia „sprawa celna” i „sprawa podatkowa” nie są tożsame, a naczelnicy urzędów celnych oraz dyrektorzy izb celnych w zależności od rodzaju spraw występują jako organy celne lub organy podatkowe.

14.4.3 Obowiązek składania wyjaśnień i przedkładania dokumentów na żądanie organu.

W wyroku z dnia 9 stycznia 2013 r. Sygn. akt V SA/Wa 1772/12 Sąd zaakceptował stanowisko organów celnych, że zaniechanie strony, poprzez nienadesłanie stosownych wyjaśnień i dokumentów, a nawet niepodanie obiektywnych przyczyn niezastosowania się do wezwania organu podatkowego, stanowi podstawę do nałożenia kary porządkowej, o której mowa w art. 262 § 1 pkt 1 o.p..

14.4.4 Powstanie obowiązku podatkowego z tytułu zużycia wyrobów węglowych na potrzeby prowadzonej działalności gospodarczej, nabytych przed dniem 2 stycznia 2012 r.

W wyroku z dnia 9 stycznia 2013 r. sygn. akt V SA/Wa 1881/12 Sąd uznał, że w sytuacji, gdy zapas wyrobów węglowych nabytych przez skarżącą przed 2 stycznia 2012 r. zostanie zużyty po 1 stycznia 2012 r. na cele opałowe, to zgodnie z art. art. 9a ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 9a ust. 2 pkt 9 ustawy o podatku akcyzowym, będzie podlegał opodatkowaniu z tytułu użycia tych wyrobów na potrzeby prowadzonej działalności gospodarczej. Sąd uznał za prawidłowy wywód organu celnego, że w zaskarżonej interpretacji organ wskazuje, że sam fakt posiadania przez spółkę zapasu wyrobów węglowych nie jest przedmiotem opodatkowania akcyzą. Oznacza to, że posiadanie przez spółkę po 1 stycznia 2012 r. zapasów wyrobów węglowych nie powoduje powstania obowiązku podatkowego, a co za tym idzie, spółka nie stała się z dniem 2 stycznia 2012 r. podatnikiem akcyzy. Wyroby te będą opodatkowane akcyzą tylko w sytuacji, gdy po 1 stycznia 2012 r. zostaną sprzedane lub zużyte na cele nieobjęte zwolnieniem.

14.4.5 Zwolnienie od akcyzy zużycia energii elektrycznej wyprodukowanej z generatorów.

W sprawie o sygn. akt V SA/Wa 1947/12 Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie podzielił stanowisko organu podatkowego, że celem zwolnienia od akcyzy zużycia energii elektrycznej wyprodukowanej z generatorów o łącznej mocy nieprzekraczającej 1 MW, niedostarczanej do instalacji połączonych i współpracujących ze sobą, służących do przesyłania energii elektrycznej, jest ograniczenie zwolnienia od akcyzy do zużycia energii elektrycznej wyprodukowanej przez jeden podmiot posiadający urządzenia do produkcji prądu o łącznej mocy nieprzekraczającej 1 MW, niedostarczanej do instalacji połączonych i współpracujących ze sobą, służących do przesyłania energii elektrycznej przy czym warunkiem zastosowania tego zwolnienia jest, że do produkcji tej energii elektrycznej zostały zużyte wyroby energetyczne od których akcyza została zapłacona.

14.4.6 Interpretacja indywidualna przepisów prawa podatkowego w sprawie dotyczącej podatku akcyzowego, w zakresie opodatkowania tym podatkiem niedoborów olejów smarowych i olejów bazowych, oznaczonych kodem CN 2710 19 71 – 2710 19 99, powstających w trakcie magazynowania lub przemieszczania tych wyrobów w procedurze zawieszenia poboru akcyzy.

W sprawie o sygnaturze akt V SA/Wa 2551/12 Sąd stwierdził, iż wszelkie niedobory wyrobów akcyzowych stanowiących oleje smarowe o kodach CN 2710 19 71 do 2710 19 99 podlegają opodatkowaniu podatkiem akcyzowym na ogólnych zasadach (wyrok z dnia 12 września 2013 r.).

14.4.7 Oprocentowanie zwracanego podatku akcyzowego

W wyroku z dnia 27 sierpnia 2013 r. sygn. akt V SA/Wa 708/13 Sąd stwierdził, że ani przepisy o.p. ani jakikolwiek inny przepis nie wskazuje, aby zwrot podatku niedokonany w terminie określonym w § 7 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 14 kwietnia 2004r. w sprawie zwrotu akcyzy od wyrobów akcyzowych zharmonizowanych (Dz. U. Nr 74, poz. 674) traktować na równi z nadpłatą podatku podlegającą oprocentowaniu w rozumieniu o.p.

14.5 Ordynacja podatkowa.

W wyroku z dnia 14 marca 2013 r. sygn. akt III SA/Wa 2500/13 WSA wskazał, iż organ podatkowy w toku postępowania o wydanie indywidualnej interpretacji przepisów prawa podatkowego jest uprawniony i zarazem zobowiązany do pominięcia przepisów prawa krajowego sprzecznych z prawem unijnym.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 15 kwietnia 2013 r. sygn. akt III SA/Wa 2867/12 zawarł tezę, w której stwierdził iż decyzja organu odwoławczego, o której mowa w art. 233 § 1 pkt 2 lit. a) Ordynacji podatkowej wydana po upływie terminu określonego w art. 118 § 1 Ordynacji podatkowej, która uchyla decyzję organu pierwszej instancji w przedmiocie odpowiedzialności osoby trzeciej za zobowiązania spółki i ustala wysokość zobowiązania podatkowego w mniejszej wysokości, nie jest powtórny merytorycznym rozstrzygnięciem kreującym zobowiązanie podatkowe, lecz oznacza jedynie stwierdzenie, że decyzja organu pierwszej instancji, w wyniku której powstało zobowiązanie podatkowe, była zgodna z prawem, jednak nieprecyzyjna co do wysokości zobowiązania podatkowego.

W wyroku z dnia 30 października 2013 r. sygn. akt III SA/Wa 583/13 WSA wskazał, iż upoważnienie dla dyrektorów izb skarbowych wydawania w imieniu ministra właściwego do spraw finansów publicznych interpretacji indywidualnych

przepisów prawa podatkowego w rozumieniu art. 3 pkt 2 Ordynacji podatkowej, zawarte w przepisie § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 czerwca 2007 r. w sprawie upoważnienia do wydawania interpretacji przepisów prawa podatkowego (Dz. U. Nr 112, poz. 770 z późn. zm.) obejmuje również wydawanie postanowień o odmowie wszczęcia postępowania w takiej sprawie. Samo „wydanie interpretacji” jest zakończeniem postępowania interpretacyjnego, co musi być poprzedzone badaniem formalnych przesłanek do uzyskania takiej interpretacji, tj. czy wnioskodawca jest „zainteresowanym” w rozumieniu art. 14b § 1 Ordynacji podatkowej oraz czy domaga się interpretacji przepisów prawa podatkowego, a także czy nie wystąpiły inne formalne przeszkody do wydania interpretacji. Z tego względu upoważnienie do wydawania interpretacji należy rozumieć jako uprawnienie do realizacji wszystkich proceduralnych i merytorycznych kwestii, jakie mogą pojawić się w postępowaniu interpretacyjnym, uregulowanym w rozdziale 1a działu II Ordynacji podatkowej.

14.6 Postępowanie egzekucyjne.

W wyroku z dnia 29 maja 2013 r. sygn. akt III SA/Wa 1454/12 Sąd wyjaśnił zagadnienie kosztów egzekucyjnych w przypadku przedawnienia egzekwowanych zobowiązań podatkowych. Z uzasadnienia wynika, iż od momentu, do którego mogą być egzekwowane należne od zobowiązanego koszty egzekucyjne, odróżnić należy moment, na który określone są należne koszty egzekucyjne obciążające zobowiązanego. Obowiązek uiszczenia opłat (w sprawie rozpatrywanej: opłata za czynność (spisanie protokołu o stanie majątkowym), opłata manipulacyjna oraz opłata za zajęcie świadczenia z ubezpieczenia społecznego) powstaje w momencie ściśle określonym przepisami prawa (art. 64 § 9 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r., poz. 1015)). Na dzień powstania tego obowiązku określana jest ich wysokość. Na powstanie tychże opłat oraz obowiązek ich uiszczenia nie ma wpływu późniejsze

(w trakcie postępowań egzekucyjnych) przedawnienie zobowiązań podatkowych. Okoliczność ta uniemożliwiła obciążenie dłużników kosztami egzekucyjnymi powstałymi po dacie przedawnienia tych zobowiązań. Nie zwalniała natomiast dłużników z obowiązku uiszczenia kosztów egzekucyjnych powstałych wcześniej. Tym samym nie podlegały zwrotowi na ich rzecz koszty, które zostały zasadnie naliczone i pobrane.

W wyroku z dnia 10 kwietnia 2013 r. sygn. akt III SA/Wa 2761/12 Sąd odniósł się do problemu naliczania odsetek. Wyjaśnił, iż w przypadku egzekucji podatków termin płatności zobowiązania, wysokość odsetek oraz rodzaj i okresy naliczania wynikają z o.p. Odsetki nalicza co do zasady podatnik (art. 53 § 3 o.p.), nawet więc w przypadku wydania decyzji określającej zobowiązanie podatkowe, odsetki te nie będą wynikać z jej treści. Organ egzekucyjny, egzekwując należność pieniężną, musi znać jej wysokość, w tytule egzekucyjnym muszą zatem być podane wszelkie dane, pozwalające na jej ustalenie. Jeżeli przepis nakazuje wskazanie terminu, od którego nalicza się odsetki, to w przypadku, gdy nie nalicza się ich nieprzerwanie od jednego terminu początkowego aż do ich wyegzekwowania, konieczne jest wskazanie w tytule przerw w naliczaniu odsetek. Wierzyciel nie może bowiem w wyniku przymusowej realizacji obowiązku uzyskać należności wyższej niż należna.

W wyroku z dnia 19 kwietnia 2013 r. sygn. akt III SA/Wa 2692/12 Sąd zwrócił uwagę na prowadzenie postępowania zabezpieczającego w sposób nadmiernie uciążliwy dla dłużnika. W uzasadnieniu wyjaśnił, iż środki obrotowe potrzebne w bieżącej działalności dłużnika, nie powinny pozostawać przedmiotem zabezpieczenia wykonania zobowiązania, jeżeli wierzyciel uzyskał inne zabezpieczenie umożliwiające egzekucję należności publicznoprawnej w pełnym zakresie, które to zabezpieczenie w kontekście skutków, które powoduje dla zobowiązanego, jest znacząco mniej dotkliwe. Sąd wskazał na ogólne zasady postępowania egzekucyjnego, a w szczególności przepis art. 7 § 2 u.p.e.a., zgodnie z którym organ egzekucyjny spośród środków prowadzących do bezpośredniego wykonania obowiązku stosuje te najmniej uciążliwe dla zobowiązanego. Sąd podkreślił, iż przepis ten nie ma charakteru stricte uznaniowego, na co wprost wskazuje sformułowanie "organ stosuje" środki najmniej

uciążliwe, przy spełnieniu przesłanki zabezpieczenia egzekucji należnego zobowiązania. Jednocześnie użycie przez ustawodawcę w tym przypadku liczby mnogiej, gdyż w ww. przepisie mowa jest o środkach egzekucyjnych, nie wyklucza możliwości dokonania zabezpieczenia tylko jednym z nich, jeżeli warunkuje on całkowite zaspokojenie wierzyciela publicznego.

W wyroku z dnia 11 stycznia 2013 r. sygn. akt III SA/Wa 1609/12 Sąd wyjaśnił, że przewidziane w art. 34 § 1 u.p.e.a. związanie organu egzekucyjnego stanowiskiem wierzyciela w kwestii istnienia dochodzonego obowiązku oraz wykluczenie możliwości badania zasadności tego obowiązku przez organ egzekucyjny zapobiega przeniesieniu sporu co do powstania i wysokości należnego podatku na grunt postępowania egzekucyjnego. Sąd może jedynie ocenić, czy organ egzekucyjny prawidłowo uwzględnił stanowisko wierzyciela. Ostateczne postanowienie wierzyciela zawierające jego stanowisko co do zarzutów egzekucyjnych podlega bowiem odrębnemu zaskarżeniu do sądu administracyjnego.

W wyroku z dnia 13 sierpnia 2013 r. sygn. akt III SA/Wa 57/13 Sąd wyjaśnił, że w ramach skargi na czynności egzekucyjne można podnosić wyłącznie kwestie formalnoprawne, odnoszące się co do prawidłowości postępowania organu egzekucyjnego lub egzekutora przy dokonywaniu czynności egzekucyjnej przez pryzmat przepisów regulujących sposób i formę dokonania tych czynności. Nie można podnosić zarzutów, które są podstawą wniesienia innego środka zaskarżenia. Dlatego, jeżeli od strony formalnoprawnej zaskarżona czynność jest prawidłowa, to w efekcie rozpoznania skargi na tę czynność może zapaść orzeczenie o jej oddaleniu, mimo, że samo postępowanie egzekucyjne jest dotknięte poważnymi wadami. Wykazanie tych wad i uzyskanie ochrony prawnej nastąpić jednak musi przy użyciu innego instrumentu prawnego (art. 33, art. 59 u.p.e.a.) niż skarga na czynność egzekucyjną.

14.7 Podatek od czynności cywilnoprawnych.

W sprawie zakończonej wyrokiem z dnia 26 marca 2013 r. sygn. akt III SA/Wa 2356/12 kwestią sporną będącą przedmiotem zaskarżonej interpretacji indywidualnej było stwierdzenie, czy wniesienie przez wspólnika spółki jawnej wkładu polegającego na wniesieniu pieniędzy do używania, będzie podlegało podatkowi od czynności cywilnoprawnych. Sąd wyjaśnił, iż wymieniona w art. 1 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 9 września 2000 r. o podatku od czynności cywilnoprawnych (Dz. U. z 2005 r., Nr 41, poz. 399 ze zm., dalej „u.p.c.c.”) *in fine* czynność oddania przez wspólnika spółce rzeczy lub praw majątkowych do nieodpłatnego używania stanowi samoistną podstawę do opodatkowania podatkiem od czynności cywilnoprawnych (traktowana jest również jako zmiana umowy spółki), ale jedynie w sytuacji gdy czynność ta nie stanowi wniesienia lub podwyższenia wkładu. Zaznaczył, iż w świetle przedstawionego zdarzenia przyszłego opisana czynność stanowi wniesienie do spółki jawnej wkładu w postaci wniesienia pieniędzy do używania. W związku z powyższym Sąd uznał, iż nie może jednocześnie jak to przyjął Minister Finansów stanowić także czynności wymienionej w art. 1 ust. 3 pkt 1 u.p.c.c. *in fine* tj. oddanie przez wspólnika spółce rzeczy lub praw majątkowych do nieodpłatnego używania. Zdaniem Sądu powyższe oznaczałoby, iż w u.p.c.c. dla jednej czynności określone są podstawy opodatkowania z dwóch różnych tytułów; raz jako wniesienie wkładu, a dwa jako oddanie przez wspólnika spółce rzeczy lub praw majątkowych do nieodpłatnego używania. Interpretacja taka przeczy zasadzie racjonalnego ustawodawcy. W związku z powyższym przyjęcie przez Ministra Finansów, iż czynność opodatkowaną p.c.c. jest czynność oddania spółce przez jej wspólnika rzeczy i praw majątkowych do nieodpłatnego używania, bez względu na podstawie jakiej czynności oddanie do nieodpłatnego używania zostało dokonane stanowi naruszenie art.1 ust. 3 pkt 1 u.p.c.c.

W wyroku z dnia 2 września 2013 r. sygn. akt III SA/Wa 890/13 Sąd, uznał, że jeśli w stanie prawnym obowiązującym przed 1 stycznia 2007r. zajdzie przypadek szczególny, tak jak w rozpoznawanej sprawie i dojdzie do wniesienia (zbycia) do spółki kapitałowej aportem przedsiębiorstwa, czynność ta nie zostanie wyłączona z

opodatkowania podatkiem od czynności cywilnoprawnych, na mocy art. 2 pkt 4 ustawy z 9 września 2000r. o podatku od czynności cywilnoprawnych (Dz.U. z 2005r. Nr 41, poz. 399 ze zm.; dalej zwana "u.p.c.c.") gdyż zgodnie z art. 6 ust. 1 u.p.t.u., w brzmieniu obowiązującym do 1 grudnia 2008r., do transakcji zbycia przedsiębiorstwa nie miały zastosowania przepisy u.p.t.u.

14.8 Podatek od spadków i darowizn.

W sprawie zakończonej wyrokiem z dnia 17 września 2013 r. sygn. akt III SA/Wa 1568/13 kwestią sporną była ocena możliwości skorzystania przez podatniczkę ze zwolnienia, o którym mowa w art. 4a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (Dz. U. z 2009 r. Nr 93, poz. 769 ze zm.) w brzmieniu obowiązującym w okresie od 1 stycznia 2007 r. do 31 grudnia 2008 r.

Sąd wskazał, iż Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z dnia 4 czerwca 2013 r., w sprawie o sygn. akt P 43/11 (Dz. U. z 2013 r. poz. 692). orzekł, że art. 4a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (Dz. U. z 2009 r. Nr 93, poz. 768 oraz z 2011 r. Nr 75, poz. 398, Nr 85, poz. 458, Nr 149, poz. 887 i Nr 171, poz. 1016), w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2007 r. do 31 grudnia 2008 r., w zakresie, w jakim przewiduje miesięczny termin złożenia zgłoszenia właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego nabycia w drodze dziedziczenia własności rzeczy lub praw majątkowych przez małżonka, zstępnych, wstępnych, pasierba, rodzeństwo, ojczyma i macochę, jest niezgodny z wywiedzioną z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej zasadą zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa. Sąd stwierdził, iż skutkiem powołanego wyżej wyroku Trybunału Konstytucyjnego było pozostawienie przepisu, który dla zwolnienia od podatku nabycia własności rzeczy lub praw majątkowych wymagał zgłoszenia nabycia w drodze dziedziczenia właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego, bez określenia terminu, w jakim spadkobierca winien takie zgłoszenie złożyć.

14.9 Podatek od nieruchomości.

W sprawie zakończonej wyrokiem z dnia 18 października 2013 r. sygn. akt III SA/Wa 925/13 kwestią sporną było opodatkowanie podatkiem od nieruchomości przydomowych zbiorników na gaz płynny, wykorzystywanych do celów grzewczych.

Sąd wskazał, iż z treści przepisu art. 1a ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 2010r. Nr 95, poz. 613 ze zm.; dalej zwana "u.p.o.l."), do którego odwoływały się organy obu instancji wynika, że urządzenie budowlane, w rozumieniu przepisów prawa budowlanego, aby mogło być uznane za budowlę, podlegającą opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości, powinno być związane z obiektem budowlanym, powinno również zapewniać możliwość użytkowania obiektu zgodnie z jego przeznaczeniem. Zdaniem Sądu dopóki zbiornik zakupiony przez skarżącą Spółkę jest rzeczą ruchomą - nie zostanie zamontowany – związany - z obiektem budowlanym i nie będzie zapewniał możliwości użytkowania tegoż obiektu zgodnie z jego przeznaczeniem, nie będzie mógł być uznany za budowlę w rozumieniu art. 1a ust. 1 pkt 2 u.p.o.l. Konsekwencją będzie brak możliwości opodatkowania tegoż obiektu podatkiem od nieruchomości.

Przedmiotem rozważań w sprawie o sygn. akt III SA/Wa 1393/13 wyrok z dnia 10 października 2013 r. była kwestia oceny kompetencji rady gminy do uchwalenia zwolnień od podatków i opłat lokalnych. Sąd wskazał, iż przepisy ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, zezwalają radzie gminy w przedmiocie podatku od nieruchomości jedynie na uchwalenie zwolnień o charakterze przedmiotowym. Sąd stwierdził, iż zaskarżoną uchwałą w § 1 pkt 4 wprowadzono natomiast zwolnienie podatkowe w podatku od nieruchomości, w zakresie budowli będących własnością gminy oraz spółek prawa handlowego z wyłącznym kapitałem gminy, wykorzystywane bezpośrednio do wytwarzania energii elektrycznej, ciepła lub wydobycia i uzdatniania wody, linii elektroenergetycznych przesyłowych i rozdzielczych, rurociągów i przewodów sieci rozdzielczej gazów, ciepła, paliw i wody, budowle służące do odprowadzania i oczyszczania ścieków. Zdaniem Sądu, wymienione postanowienia uchwały rady miasta w istocie kreują generalne zwolnienie

od podatku od nieruchomości przyznane konkretnemu adresatowi tej normy prawa miejscowego, tj. gminom jako jednostkom samorządu terytorialnego oraz spółek prawa handlowego z wyłącznym kapitałem gminy. W ocenie Sądu zaskarżone postanowienia uchwały Rady Miasta wykraczają poza zakres zwolnienia przedmiotowego, ustanawiając zwolnienie o charakterze podmiotowym, z naruszeniem normy kompetencyjnej zawartej w art. 7 ust. 3 u.p.o.l.

Sąd stwierdził, iż adresując regulację § 1 pkt 4 zaskarżonej uchwały do gmin i spółek prawa handlowego z wyłącznym kapitałem gminy Rada Miejska w istocie wprowadziła zwolnienie podmiotowe od podatku od nieruchomości, co jest sprzeczne z art.7 ust.3 u.p.o.l. oraz art.7 i art.217 Konstytucji RP.

Wyrokiem z dnia 9 lipca 2013 r. sygn. akt III SA/Wa 962/13 Sąd uchylił pisemną interpretację przepisów prawa podatkowego wydaną w indywidualnej sprawie dotyczącej opodatkowania budowli wyłączonych z prowadzonej działalności gospodarczej w postaci zbiornika magazynowania oleju oraz zbiornika osadowego.

Sąd uznał, że nieprowadzenie przez skarżącą w przedmiotowych obiektach działalności gospodarczej (faktyczne ich niewykorzystywanie), pozostaje bez wpływu na wymiar podatku. Zdaniem Sądu, sam fakt posiadania przez przedsiębiorcę skutkuje tym, że budynek, budowla, grunt są związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. Według Sądu różnego rodzaju obiekty niewykorzystywane w danym momencie gospodarczo należy uznać za związane z działalnością gospodarczą.

14.10 Podatek od środków transportowych.

Przedmiotem rozważań w sprawie o sygn. akt III SA/Wa 3310/12 (wyrok z dnia 22 kwietnia 2013 r.), była kwestia wejścia do porządku i obrotu prawnego uchwały rady miasta w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych.

W ocenie Sądu, podjęcie uchwały, o której mowa w art. 10a ust. 1 u.p.o.l. stanowiącej podstawę prawną podjęcia przez radę gminy uchwały w sprawie stawek podatkowych obejmuje zarówno sam fakt jej głosowania przez radę (podjęcie) jak i jej należyta publikację (ogłoszenie). Dopiero spełnienie obu tych warunków stanowi, że dany akt normatywny wszedł do porządku i obrotu prawnego. Sąd z treści art. 20a ust. 1 i 2 u.p.o.l. wywiódł, że w kolejnym roku podatkowym mogą obowiązywać nowe stawki, o ile w roku poprzedzającym zostanie podjęta uchwała, w znaczeniu obejmującym również jej prawidłową publikację. W innym przypadku obowiązują stawki dotychczasowe, a więc z roku poprzedzającego nowy rok podatkowy, z zastrzeżeniem ust. 2. Albowiem w przypadku nieuchwalenia stawek podatku od środków transportowych, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 2, 4 lub 6, jeżeli stawki minimalne dla poszczególnych rodzajów pojazdów są wyższe od stawek uchwalonych na rok poprzedzający rok podatkowy - stosuje się odpowiednie stawki wynikające z załączników nr 1-3 do ustawy. Sąd stwierdził, że naruszenie w zaskarżonej uchwale zasad prawidłowej legislacji, zakazu niedziałania prawa wstecz, zasady zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez niego prawa, przy jednoczesnym pogorszeniu sytuacji podatników z uwagi na podwyższenie stawek w podatku od środków transportowych, bez stosownego uzasadnienia, stanowi istotne naruszenie prawa.

Sąd stwierdził że zgodnie z obowiązującym porządkiem prawnym i rocznym charakterem podatku od środków transportowych, uchwała Rady mająca obejmować rok 2012 została wprawdzie podjęta przed końcem roku podatkowego 2011, ale sposób jej ogłoszenia i w konsekwencji moment wejścia jej w życie w trakcie roku, bez uwzględnienia *vacatio legis* w istocie przeczy regułom prawidłowej legislacji i narusza obowiązujące prawo w sposób istotny.

14.11 Inne sprawy z zakresu zobowiązań podatkowych.

W wyroku z 11 czerwca 2013 r. sygn. akt VIII SA/Wa 187/13 – orzeczenie nieprawomocne - Sąd wskazał, że decyzja o zabezpieczeniu zobowiązania podatkowego określająca przybliżoną kwotę zobowiązania na podstawie art. 33 § 2

i § 4 o.p. jest wydawana w toku postępowania podatkowego i nie podlega regulacji dotyczącej postępowania zabezpieczającego prowadzonego na podstawie przepisów Działu IV ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Może jedynie stanowić podstawę podjęcia postępowania zabezpieczającego. Wydanie decyzji o zabezpieczeniu zobowiązania podatkowego przed terminem płatności na podstawie art. 33 § 2 i § 4 o.p., w toku postępowania kontrolnego prowadzonego w oparciu o przepisy ustawy z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. 2011 Nr 41 poz. 214) należy do kompetencji organu kontroli skarbowej.

15. Ludność.

15.1 Ewidencja ludności.

W polu zainteresowania skarżących w sprawach z zakresu ewidencji ludności znakomitą większość stanowiły spory dotyczące decyzji organów administracji o wymeldowaniu lub zameldowaniu zainteresowanych stron. Jak w latach poprzednich Sąd orzekając w sprawach tego rodzaju podkreślał niezmiennie, że przesłanką orzeczenia o wymeldowaniu jest stwierdzenie przez organ administracji faktu opuszczenia lokalu przez stronę bez uprzedniego wymeldowania się. Sąd zaznaczał, że opuszczenie lokalu zachodzi kiedy przebywająca w nim osoba opuści go w sposób dobrowolny i trwały. Właśnie co do zaistnienia tych przesłanek powstawało najwięcej wątpliwości. Sąd stał na stanowisku, że dobrowolność rozumiana przez skarżących w sposób literalny nie zawsze jest tą, która została wyinterpretowana z pojęcia opuszczenia lokalu przez orzecznictwo. I tak, poza sytuacją, kiedy osoba fizyczna nie przebywa w lokalu, a nie przebywanie to jest wynikiem woli tej osoby, opuszczenie lokalu w sposób dobrowolny, zachodzi również, kiedy osoba przebywając w lokalu opuszcza go na skutek wykonania orzeczenia o eksmisji, (wyrok WSA w Warszawie sygn. akt IV SA/Wa 1075/13), czy pozbawiona została posiadania w sposób niezgodny z prawem przez dysponującego lokalem ale w przewidzianym przez prawo terminie (1 roku) nie wystąpiła z roszczeniem o ochronę naruszonego posiadania w postępowaniu przed sądem powszechnym albo gdy osoba wymeldowywana ukrywa się przed organami ścigania (wyrok WSA w Warszawie sygn. akt IV SA/Wa 2332/12).

15.2 Obywatelstwo

Sprawy dotyczące obywatelstwa w przeważającej większości dotyczyły kwestii potwierdzenia posiadania obywatelstwa polskiego przez obywateli Izraela lub ich spadkobierców. Źródłem skarg do Sądu była ocena skutków i charakteru uchwały Rady Państwa z dnia 23 stycznia 1958 r. Nr 5/58 w sprawie zezwolenia na zmianę obywatelstwa polskiego osobom wyjeżdżającym na pobyt stały do Państwa Izrael w kontekście zachowania bądź utraty obywatelstwa. Niezmiennie Sąd stał na stanowisku, że uchwała ta wywołuje określone w niej skutki, jeżeli zachowane zostały tryb i termin składania wniosków o zezwolenie na zmianę obywatelstwa. Odstępstwa od tych wymogów powodowały nieuznanie roszczeń skarżących w zakresie potwierdzenia lub podważenia ich obywatelstwa (wyrok WSA w Warszawie sygn. akt IV SA/Wa 1199/13, IV SA/ Wa 767/13).

Kolejną grupę rozstrzygnięć w tej kategorii spraw stanowiły zagadnienia utraty obywatelstwa wskutek wstąpienia do służby wojskowej w państwie obcym bez wymaganej prawem zgody lub na skutek objęcia urzędu publicznego w tym państwie. W sprawie o sygn. akt IV SA/Wa 875/13 Sąd uznał, że zapis w paszporcie i akcie małżeństwa zawodu rabin nie dowodzi, że ojciec skarżącej pełnił urząd publiczny w państwie obcym i w konsekwencji utracił obywatelstwo polskie na podstawie art. 11 ust 2 ustawy z dnia 20 stycznia 1920 r. o obywatelstwie Państwa Polskiego (Dz. U. RP Nr 7, poz. 44).

Sąd orzekając o obywatelstwie na mocy art. 56 ust 1 i 2 ustawy z dnia 2 kwietnia 2009 r. o obywatelstwie polskim (Dz. U. z 2012 r. poz. 161), z uwagi na wniosek o stwierdzenie obywatelstwa polskiego podkreślał niejednokrotnie o wyjątkowej sytuacji stron tego postępowania. Chodzi generalnie o obowiązki dowodzenia faktów i informacji zawartych w złożonym wniosku. Sąd akcentował, charakterystyczną dla tego postępowania, konieczność przerwania ciężaru dowodu na wnioskującego, podkreślając jednocześnie, iż nie zwalnia to organów administracji z obowiązku dokonania rzetelnej i zgodnej z zasadami postępowania administracyjnego oceny zgromadzonego materiału dowodowego. To organ powinien

zweryfikować zebrany przez stronę materiał dowodowy i uznając go za wiarygodny wydać rozstrzygnięcie (wyrok WSA w Warszawie sygn. akt IV SA/Wa 503/13, IV SA/Wa 926/13). Zastrzeżenia Sądu co do podziału obowiązków procesowych stron skutkowały uchYLENIEM decyzji organów administracji.

Sąd w kilkunastu postępowaniach zwrócił też uwagę na powtarzający się problem zaniechania oceny materiału dowodowego przez organy administracji w sprawie o stwierdzenie posiadania obywatelstwa polskiego z uwagi na posłużenie się przez wnioskodawcę kopią dokumentu potwierdzającego okoliczność, która miała być przedmiotem dowodu (wyrok WSA w Warszawie sygn. akt IV SA/Wa 259/13, IV SA/Wa 309/13). W tych sytuacjach zakwestionował rozstrzygnięcia tych organów, ponieważ kserokopia może być środkiem dowodowym, aczkolwiek nie korzysta z mocy dokumentu urzędowego.

16. Geodezja i kartografia.

16.1 Ewidencja gruntów i budynków.

Ugruntowane jest stanowisko, że zapisy w ewidencji gruntów mają jedynie charakter techniczno-deklaratoryjny. Rejestr odzwierciedla aktualny stan prawny nieruchomości; ma charakter deklaratoryjny, a nie konstytutywny. Nie rozstrzyga sporów co do prawa własności gruntu ani nie nadaje prawa do nieruchomości. Poprzez żądanie wprowadzenia zmian w ewidencji gruntów nie można nadto dochodzić ani udowadniać swoich praw właścicielskich (np. wyrok z dnia 15 listopada 2013 r. sygn. akt IV SA/Wa 2011/13, wyrok z dnia 20 listopada 2013 r. sygn. akt IV SA/Wa 1862/13).

Interes prawem chroniony w postępowaniu o wpis do ewidencji ma ten, kto ma tytuł prawny do nieruchomości, a nie ten, kto takiego tytułu dopiero dochodzi (wyrok z dnia 31 stycznia 2013 r. sygn. akt IV SA/Wa 2025/12, wyrok z dnia 3 października 2013 r. sygn. akt IV SA/Wa 1491/13). Toczące się przed sądem powszechnym

postępowanie o zasiedzenie przemawia jedynie za interesem faktycznym i nie daje podstaw do zmian w ewidencji (wyrok z dnia 31 stycznia 2013 r., sygn. akt IV SA/Wa 2025/12). Przedmiot strony postępowania dotyczącego ewidencji gruntów nie przysługuje właścicielowi lub współwłaścicielowi sąsiedniej nieruchomości (wyrok z dnia 19 listopada 2013 r. sygn. akt IV SA/Wa 1176/13).

Zmiana stanu faktycznego na gruncie poprzez zabudowanie działki o użytkach rolnych, stanowi podstawę do wprowadzenia odpowiedniej zmiany w ewidencji w zakresie rodzaju użytków gruntowych (na mieszkaniowe), w odniesieniu do zabudowanej części działki (wyrok z dnia 8 stycznia 2013 r. sygn. akt IV SA/Wa 2158/12, wyrok z dnia 11 lipca 2013 r. sygn. akt IV SA/Wa 1019/13).

Przyjęcie dokumentacji geodezyjno-kartograficznej do państwowego zasobu nie zwalnia organów prowadzących ewidencję gruntów od jej oceny jako środka dowodowego mającego stanowić podstawy wprowadzenia zmiany. W szczególności organ prowadzący ewidencję obowiązany jest ocenić, czy przyjęty do zasobu dokument geodezyjno-kartograficzny jest wystarczający do wprowadzenia zmian z uwagi na ich przedmiot (wyrok z dnia 4 kwietnia 2013 r. sygn. akt IV SA/Wa 2880/12).

Władanie jest utożsamiane z posiadaniem w rozumieniu Kodeksu cywilnego. Możliwe jest dokonanie wpisu w ewidencji danych osoby władającej w odniesieniu do gruntów nie będących gruntami państwowymi lub samorządowymi. W takim przypadku wypis z ewidencji gruntów ma służyć potwierdzeniu stanu faktycznego, jaki istnieje na danej nieruchomości, a więc władania przez osobę ubiegającą się o zasiedzenie (art. 172 Kodeksu cywilnego). Ponadto, odmowa ujawnienia bezspornego stanu faktycznego, tj. władania sporną działką przez skarżącego godzi w zasadę aktualności operatu ewidencyjnego (wyrok z dnia 22 sierpnia 2013 r. sygn. akt IV SA/Wa 1255/13).

16.2 Klasyfikacja gruntów.

W wyroku z dnia 21 czerwca 2013 r. sygn. akt IV SA/Wa 357/13 Sąd wyraził pogląd, że przedmiotem postępowania dotyczącego gleboznawczej klasyfikacji gruntów nie jest zaliczanie gruntów do poszczególnych użytków gruntowych, lecz jedynie ustalenie klasy bonitacyjnej gruntu.

16.3 Rozgraniczenia nieruchomości.

Pozostaje aktualne stanowisko Sądu, że gdy dojdzie do uregulowania spornej granicy orzeczeniem sądu powszechnego, wyłączona już jest możliwość innego ustalenia tej granicy przez organ administracji. W tej sytuacji obciążanie kosztami postępowania rozgraniczeniowego stron, które nie wnosiły o przeprowadzanie takiego postępowania, jest niezgodne z prawem (wyrok z dnia 15 października 2013 r. sygn. akt IV SA/Wa 874/13, wyrok z dnia 24 lipca 2013 r. sygn. akt IV SA/Wa 929/13).

16.4 Inne z zakresu geodezji i kartografii.

W wyrok z dnia 5 września 2013 r. sygn. akt IV SA/Wa 1058/13 Sąd wyjaśnił, że o interesie prawnym nie świadczy okoliczność prowadzenia przez wnioskodawcę postępowania egzekucyjnego. Egzekucja wierzytelności stanowi o istnieniu interesu faktycznego w uzyskaniu aktualnych danych z ewidencji. Poszukiwanie majątku nieruchomości dłużników nie należy do procedury administracyjnej, lecz regulowane jest przepisami art. 913 - 920¹ Kodeksu postępowania cywilnego.

17. Zagospodarowanie przestrzenne.

17.1 Lokalizacja innych inwestycji celu publicznego.

W wyroku z dnia 14 marca 2013 r. sygn. akt IV SA/Wa 1876/12 Sąd podniósł, że na podstawie art. 23 ust. 2 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1502 ze zm.) powodem negatywnego zaopiniowania wniosku o wydanie pozwolenia na realizację inwestycji polegającej na budowie farmy wiatrowej na Morzu Bałtyckim nie może być występowanie na zbliżonym obszarze perspektywicznych złóż kruszywa naturalnego. W takiej sytuacji konieczna jest ocena w jakim stopniu realizacja planowanego przedsięwzięcia wykluczy poszukiwanie, a potem eksploatację złóż, czy będzie stanowić realne zagrożenie dla możliwości realizacji tych działań i jakie jest realne prawdopodobieństwo podjęcia eksploatacji złóż w przewidywanym czasie, w związku z tym, że pozwolenie jest wydawane na czas oznaczony.

W wyroku z dnia 26 czerwca 2013 r. sygn. akt IV SA/Wa 482/13 Sąd wskazał, że w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r., poz. 647), przebudowa odcinka linii elektroenergetycznej jest inwestycją celu publicznego, która wymaga wydania decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego na podstawie przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Zgodnie z art. 52 ust. 3 o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym nie można uzależniać wydania decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego od zobowiązania inwestora do spełnienia nieprzewidzianych przepisami odrębnymi świadczeń, dlatego decyzja ta nie może nakładać na inwestora obowiązku ponoszenia kosztów związanych z oświetleniem ulicznym (utrzymanie i odtworzenie). To do zadań własnych gminy w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną, ciepło i paliwa gazowe należy finansowanie oświetlenia ulic, placów i dróg publicznych na terenie gminy, na co wskazuje art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r., poz. 1059).

17.2 Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego i studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

W omawianej kategorii znacząca większość dotyczyła spraw, w których podstawą stwierdzenia nieważności uchwał w przedmiocie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego było istotne naruszenie trybu sporządzania tych aktów. Jako wadliwe z obrotu prawnego zostały wyeliminowane plany miejscowe, w których dokonano przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolne i nieleśne bez uzyskania stosownej zgody właściwego organu (por. wyrok z dnia 1 sierpnia 2013 r. sygn. akt IVSA/Wa 692/113, z dnia 9 lipca 2013 r. sygn. akt IVSA/WA 1035/13, z dnia 8 maja 2013 r. sygn. akt IVSA/Wa 37/13, z dnia 23 kwietnia 2013 r. sygn. akt IVSA/Wa 2895/12, z dnia 20 marca 2013 r. sygn. akt IVSA/Wa 2687/12). Za istotne naruszenie trybu sporządzenia planu miejscowego uznano również uchwalenie planu bez uzyskania stosownych opinii i uzgodnień właściwych organów, odpowiedzialnych za ochronę przyrody na danym obszarze, wobec zmiany treści planu związanej z wyznaczeniem nowej linii brzegowej zbiornika wodnego (por. wyrok z dnia 25 czerwca 2013 r. sygn. akt IVSA/Wa 508/13). W wyroku tym Sąd jednocześnie stwierdził, że plan miejscowy, który został sporządzony na mapie zasadniczej, która została następnie zmieniona przez organ wykonawczy gminy poprzez „wkartowania nowej treści” mapy zasadniczej w zakresie powierzchniowego zbiornika wodnego, narusza zasadę sporządzania planu miejscowego w rozumieniu art. 28 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Orzekające składy stały na stanowisku, że organy w toku procedury planistycznej mają obowiązek opierać się na danych wynikających z ewidencji gruntów i budynków, nie zaś danych wynikających z map zasadniczych albo w przypadku ich braku map katastralnych, gromadzonych w państwowym zasobie geodezyjnym i kartograficznym (por. wyrok z dnia 9 lipca 2013 r. sygn. akt IVSA/WA 1035/13, z dnia 8 maja 2013 r. sygn. akt IVSA/Wa 37/13).

Podstawą stwierdzenia nieważności przedmiotowych uchwał były również zapisy planów miejscowych wprowadzające nieostre określenia - normy otwarte - odsyłające do odrębnych i nieprzewidzianych przepisami prawa procedur, ingerujące w kompetencje organów również poprzez wprowadzenie dodatkowych wymogów, wykraczających poza powszechnie obowiązujące prawo (por. wyrok z dnia 23 kwietnia 2013 r. sygn. akt IVSA/Wa 2895/12, z dnia 20 lutego 20123 r. sygn. akt IVSA/Wa 2295/12).

W wyroku z dnia 28 lutego 2013 r. sygn. akt IVSA/Wa 2595/12, orzekający Sąd uznał jako wadliwe zapisy planu miejscowego, które w rzeczywistości stanowiły niezgodną z prawem modyfikację postanowień ustawowych oraz nieuzasadnione rozszerzenie kompetencji rady gminy. Ustalenia planu nakładały bowiem na uczestników procesu budowlanego dodatkowe wymogi związane z dokonywaniem uzgodnień, bądź też uzależniały możliwość realizacji inwestycji od stanowiska często bliżej nie określonych organów, czy instytucji.

Za wadliwe uznawano również ustalenia planów miejscowych dopuszczające w niedozwolony sposób zagospodarowanie obszarów szczególnie zagrożonych powodzią poprzez umożliwienie dokonania zabudowy na tych terenach (por. wyrok z dnia 28 lutego 2013 r. sygn. akt IVSA/Wa 2595/12, z dnia 25 lutego 2013 r. sygn. akt IVSA/Wa 2737/12). Ponadto Sądy stały na stanowisku, że zapisy planu miejscowego dotyczące komunikacji wewnętrznej (dróg wewnętrznych), wprowadzając ją jako postulowaną, a więc zalecaną przez gminę do przeprowadzenia w określonych miejscach na działkach prywatnych, nie naruszają interesu prawnego skarżących w stopniu skutkującym koniecznością ich wzruszenia (wyrok z dnia 13 września 2013 r. sygn. akt IVSA/Wa 561/13).

W omawianej kategorii spraw mniejsza ilość orzeczeń dotyczyła natomiast uchwał gmin w sprawie uchwalenia/zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Podstawą do stwierdzenia nieważności tego rodzaju aktów było m.in. przekroczenie władztwa planistycznego gminy (por. wyrok z dnia 27 lutego 2013 r. sygn. akt IV SA/Wa 2750/12). Za wadliwe uznano również studia, w których ustalenia z tekstu studium w zakresie możliwości lokalizacji

elektrowni wiatrowych na obszarze gminy nie znalazły odzwierciedlenia w załączniku graficznym- rysunku studium (wyrok z dnia 9 lipca 2013 r. sygn. akt IVSA/Wa 961/13). Przy podejmowaniu uchwał w przedmiocie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, naruszane były również zasady sporządzania tego aktu przez dopuszczenie zabudowy na terenach szczególnego zagrożenia powodzią (por. wyrok z dnia 25 lutego 2013 r. sygn. akt IVSA/Wa 2737/12).

17.3 Oplata z tytułu wzrostu wartości nieruchomości.

W omawianym symbolu znacząca część spraw dotyczyła oceny prawidłowości sporządzonych operatów szacunkowych, stanowiący dowód na okoliczność wzrostu wartości nieruchomości, których przeznaczenie uległo zmianie w wyniku uchwalenia lub zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Za wadliwe uznawano operaty szacunkowe, które były nieaktualne oraz zawierały w swojej treści wnioski wewnętrznie sprzeczne (por. wyrok z dnia 1 października 2013 r. sygn. akt IVSA/Wa 765/13, z dnia 10 czerwca 2013 r. sygn. akt IVSA/Wa 10/13, z dnia 6 maja 2013 r. sygn. akt IVSA/Wa 350/13, z dnia 5 czerwca 2013 r. sygn. akt IVSA/Wa 386/13).

17.4 Warunki zabudowy i zagospodarowania terenu.

W omawianej kategorii najliczniejszą grupę stanowiły sprawy dotyczące skarg na decyzje określające warunki zabudowy i zagospodarowania przestrzennego, wydawane na podstawie przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie sposobu ustalania wymagań dotyczących nowej zabudowy i zagospodarowania terenu w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. Nr 164, poz. 1588).

Na uwagę zasługuje wyrok z dnia 11 września 2013 r. sygn. akt IV SA/Wa 462/13, w którym Sąd stwierdził, że niedopuszczalne jest przekształcenie postępowania o ustalenie warunków zabudowy w postępowanie o wydanie pozwolenia na budowę. Inwestor uzyskując decyzję o warunkach zabudowy uzyskuje tylko ogólną informację, że możliwa jest realizacja określonego rodzaju inwestycji na jego działce. Nie oznacza to jednak, że otrzyma on pozwolenie na budowę co do konkretnej, określonej w projekcie budowlanym inwestycji.

W wyroku z dnia 1 sierpnia 2013 r. sygn. akt IV SA/Wa 978/13 Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie odniósł się do kwestii prawidłowości wyznaczenia obszaru analizowanego. Sąd wskazał, że prawidłowe zastosowanie normy wynikającej z § 3 rozporządzenia z dnia 26 sierpnia 2003 r. nakazuje wyznaczenie obszaru analizowanego dookoła działki budowlanej, której dotyczy wnioski o ustalenie warunków zabudowy a więc z każdej strony. Sąd stwierdził, że w rozpatrywanej sprawie, o ile wątpliwości nie budzi wyznaczenie obszaru analizowanego, to istotne zastrzeżenia nasuwa analiza funkcji oraz cech zagospodarowania wyznaczonego terenu. Jak wynika bowiem z załącznika graficznego i tekstowego decyzji o warunkach zabudowy, z przeprowadzonej analizy wyłączono kilkanaście działek, jako tereny usług oświaty i wychowania oraz kultury, sportu i rekreacji, tym samym posiadające odmienny charakter przeznaczenia. Zdaniem Sądu, przepisy nie pozwalają na przeprowadzenie takiej wybiórczej analizy zabudowy już istniejącej na wyznaczonym w tym celu obszarze. Rolą prawidłowo przeprowadzonej analizy jest właśnie analiza funkcji, parametrów, cech i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu, linii zabudowy i intensywności wykorzystania terenu, gabarytów i formy architektonicznej, zabudowy już istniejącej, która powinna dać odpowiedź na pytanie czy planowana inwestycja będzie stanowiła kontynuację istniejącej już zabudowy.

Na uwagę zasługuje również wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 4 lipca 2013 r. sygn. akt IV SA/Wa 389/13. W uzasadnieniu Sąd stwierdził, że kompetencję organu do zawieszenia postępowania w sprawie wydania decyzji o warunkach zabudowy należy rozpatrywać w łączności z władztwem

planistycznym zastrzeżonym dla organów gminy, które mają uprawnienie do stanowienia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest podstawowym instrumentem kształtowania przestrzeni. Sąd wskazał, że celem zawieszenia postępowania o ustalenie warunków zabudowy jest umożliwienie kontynuowania rozpoczętych prac planistycznych i zabezpieczenie realizacji władztwa planistycznego. Uzasadnione jest zatem pierwszeństwo planowego gospodarowania przestrzenią nad formami gospodarki bezplanowej (rozwiązaniami indywidualnymi). Instytucja przewidziana w art. 62 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym stanowi swoistą tamę dla możliwości obchodzenia władztwa planistycznego gminy w okresie, kiedy organy gminy zamierzają uchwalić plan bądź prowadzą już prace zmierzające do jego uchwalenia.

W wyroku z dnia 24 maja 2013 r. sygn. akt IV SA/Wa 221/13 Sąd zakwestionował stanowisko organu, że w postępowaniu dotyczącym ustalenia warunków zabudowy, właściciele lokalu i współwłaściciele udziału w gruncie związanego z własnością lokalu, nie posiadają legitymacji do występowania w tym postępowaniu jako strony, gdyż ich interesy reprezentuje spółdzielnia mieszkaniowa, będąca stroną postępowania, która sprawuje zarząd nieruchomością wspólną, jako zarząd powierzony na podstawie art. 27 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r., o spółdzielniach mieszkaniowych (Dz. U. z 2003 r., Nr 119, poz. 1116 ze zm.). Sąd uznał, że fakt wykonywania przez spółdzielnię zarządu powierzonego na podstawie powołanego przepisu, w żadnym razie nie pozbawia właściciela lokalu prawa do występowania w sprawie ustalenia warunków zabudowy w charakterze strony. Wykonywanie zarządu powierzonego jest pochodną przysługujących stronie praw właścicielskich i tych praw nie może wyłączać. Zarząd powierzony ogranicza się przede wszystkim do sprawowania zarządu rzeczą wspólną, a lokal którego właścicielami są skarżący, taką częścią wspólną nie jest.

17.5 Uzgodnienia w sprawach z zakresu zagospodarowania przestrzennego.

W sprawach dotyczących problematyki uzgodnienia decyzji o warunkach zabudowy znaczną część stanowiły sprawy dotyczące zachowania przez organ dwutygodniowego ustawowego terminu na dokonanie uzgodnienia. W orzecznictwie wielokrotnie podkreślano, powołując się na treść art. 53 ust. 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.), że w przypadku niezajęcia stanowiska przez organ uzgadniający w terminie 2 tygodni od dnia doręczenia wystąpienia o uzgodnienie – uzgodnienie uważa się za dokonane, zaś uzgodnień, o których mowa w ust. 4, dokonuje się w trybie art. 106 k.p.a., z tym że zażalenie przysługuje wyłącznie inwestorowi (por. np. wyroki z dnia 4 stycznia 2013 r., sygn. akt IV SA/Wa 2007/12 i z dnia 17 września 2013 r. sygn. akt IV SA/Wa 1028/13).

Na uwagę zasługuje wyrok z dnia 1 sierpnia 2013 r. sygn. akt IV SA/Wa 1100/13, w uzasadnieniu którego Sąd, wskazując na normę art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 260 z późn. zm.), w świetle którego jedną z podstaw dla wydania postanowienia o uzgodnieniu jest zmiana zagospodarowania terenu przyległego do pasa drogowego, stwierdził, że posadowienie nośnika reklamowego na terenie przyległym do pasa drogowego skutkuje zmianą zagospodarowania terenu, a tym samym stanowi podstawę do uzgodnienia tej inwestycji z zarządcą drogi w zależności do rodzaju tej drogi.

W przypadku autostrady jest to Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad. Ustawodawca nie precyzuje pojęcia obszarów przyległych do pasa drogowego dlatego w tym zakresie należy odnieść się do przepisów prawa materialnego, którymi w tym wypadku są przepisy ustawy o drogach publicznych. Nawet, jeżeli nośnik reklamowy miałby być ulokowany na nieruchomości przylegającej do autostrady będącej fragmentem drogi międzynarodowej, to w ocenie Sądu fakt, że inwestycja ma być skomunikowana z innej drogi niż autostrada czy zjazd z niej, nie ma istotnego znaczenia przy ocenie czy w ogóle Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad ma prawo do uzgadniania tego rodzaju inwestycji. Oczywistym jest, że celem reklamy jest oddziaływanie na kierowców jadących po drodze, gdyż w innym wypadku umieszczanie reklamy mijałoby się z celem, byłoby nieracjonalne ze

względów ekonomicznych. Tymczasem jak wynika z art. 20 pkt 20 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012 r., poz. 1137 z późn. zm.) jednym z zadań Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad jest obowiązek zarządzania bezpieczeństwem dróg transeuropejskiej sieci drogowej, a autostrada jest fragmentem takiej sieci. Na pojęcie bezpieczeństwa wpływają nie tylko rozwiązania techniczne autostrady, ale i otoczenie, krajobraz i wszystkie położone w pobliżu niej elementy zewnętrzne, o ile mogą mieć istotny wpływ na bezpieczeństwo ruchu drogowego.

17.6 Inne sprawy z zakresu zagospodarowania przestrzennego.

Sąd w wyroku z dnia 1 sierpnia 2013 r. sygn. akt IV SA/Wa 726/13 wyraził pogląd, że zaświadczenie, o którym mowa w art. 48 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623 ze zm.) należy zakwalifikować jako zaświadczenie, którego wydania wymaga przepis prawa (art. 217 § 2 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. k.p.a.). Organ wydający to zaświadczenie powinien dokonać rzetelnej i samodzielnej analizy i oceny, czy występuje zgodność obiektu budowlanego z ustaleniami obowiązującego planu i dokonać w istocie interpretacji (wykładni) postanowień planu w odniesieniu do konkretnego stanu faktycznego, zaś przy braku stwierdzenia takiej zgodności odmówić wydania zaświadczenia.

18. Cudzoziemcy.

W sprawach z zakresu cudzoziemców przeważały sprawy dotyczące odmowy udzielenia zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony w RP, zezwolenia na osiedlenie się oraz wydalenia z terytorium RP, jak również odmowy udzielenia ochrony cudzoziemcom (nadania statusu uchodźcy oraz udzielenia zgody na pobyt tolerowany). Za jednostkowe należy uznać sprawy dotyczące zakupu nieruchomości przez cudzoziemców.

18.1 Ochrona cudzoziemców.

Orzecznictwo w przedmiocie udzielenia ochrony międzynarodowej wobec wieloletniej praktyki stosowania ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2003 r., Nr 128, poz. 1175, ze zm.) jest jednolite. Przyjmuje się bowiem, iż przesłanki nadania ochrony międzynarodowej, określone wprost w przepisach art. 13 ust. 1, art. 15 pkt 2 oraz art. 97 ust. 1 ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie mogą być zbyt szeroko rozumiane i nie obejmują sytuacji wyjazdu cudzoziemca z kraju pochodzenia w celu poprawy warunków życia.

W wyroku z dnia 30 lipca 2013 r. sygn. akt 2855/12 Sąd zwrócił uwagę, iż przy rozstrzygnięciu o odmowie udzielania zgody na pobyt tolerowany koniecznym jest dokonanie prawidłowej wykładni art. 8 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, który to przepis statuujący prawo do życia rodzinnego stanowi ochronę jednostki przed arbitralną ingerencją organów władzy publicznej. Ingerencja musi być przewidziana przez ustawę i konieczna w demokratycznym społeczeństwie ze względów na jeden z uzasadnionych prawnie celów w nim wymienionych przy zachowaniu przez organ przy rozstrzygnięciu zasady proporcjonalności. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, Sąd w wyroku z dnia 9 grudnia 2010 r. (sygn. akt V SA/Wa 975/10) przypomniał, iż ustalenie organu o legalności pobytu jednego z rodziców obliguje organ do przeanalizowania możliwości zastosowania ochrony tymczasowej członków jego rodziny w oparciu o zasadę łączenia wszelkich osób należących do rodziny ze względów humanitarnych, w szczególności rodzinnych lub kulturowych wskazując jednocześnie, iż nie jest to prawo podmiotowe, ale prawo oparte na klauzuli dyskrecjonalnej.

18.2 Legalizacja pobytu niektórych cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

W wyroku z dnia 10 października 2013r. sygn. akt IV SA/Wa 1004/13 Sąd podkreślił, że domniemanie określone w art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 28 lipca 2011 r. o zalegalizowaniu pobytu niektórych cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i ustawy o cudzoziemcach (Dz. U. Nr 191, poz. 1133), dotyczy wyłącznie okoliczności nieprzerwanego pobytu w Polsce. Istnienie w tym zakresie domniemania oznacza, co oczywiste, że cudzoziemiec nie jest zobowiązany do wykazania, że jego pobyt w Polsce w tym okresie był nieprzerwany, jednakże domniemanie to może być obalone przez jakikolwiek dowód zebrany w sprawie lub inną okoliczność, świadczącą o tym, że cudzoziemiec opuścił w tym czasie terytorium Polski na czas przekraczający okresy, o których mowa art. 64 ust. 4 ustawy o cudzoziemcach. Ciężar okoliczności obalających domniemanie leży po stronie organu. Ten może wykorzystać w tym zakresie wszystkie dopuszczalne środki dowodowe, w tym pochodzące od zainteresowanego. Nie oznacza to jednak, że organ może, w ramach prowadzenia postępowania dowodowego w tym zakresie, zobowiązać wnioskodawcę do udowodnienia, że jego pobyt w Polsce był nieprzerwany. Takie zobowiązanie podważa istotę domniemania i stanowi naruszenie przepisu art. 3 ust. 4 tej ustawy.

W wyrokach z dnia 20 czerwca 2013r. sygn. akt IV SA/Wa 175/13 i z dnia 1 sierpnia 2013r. sygn. akt IV SA/Wa 608/13 Sąd dokonał natomiast wykładni art. 95 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2013r., poz. 182 ze zm.). Sąd nie podzielił wyrażanego w orzecznictwie stanowiska, w świetle którego dla zastosowania art. 95 ust. 4 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej nie ma znaczenia data skazania cudzoziemca prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne. Zdaniem sądu skazanie cudzoziemca prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo popełnione umyślnie przed uzyskaniem ochrony w postaci statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej nie stanowi przesłanki do wydania na podstawie art. 95 ust. 4 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej decyzji o odmowie udzielania pomocy mającej na celu wspieranie procesu jego integracji ze społeczeństwem.

19. Gospodarka wodna.

19.1 Pozwolenie wodnoprawne i budownictwo wodne.

Krąg stron postępowania o wydanie pozwolenia wodnoprawnego określa art. 127 ust. 7 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r., poz. 145), który w postępowaniu wodnoprawnym wyłącza zastosowanie art. 28 k.p.a. (wyrok z dnia 8 maja 2013 r. sygn. akt IV SA/Wa 251/13).

Jednym z kluczowych dowodów do oceny zasięgu oddziaływania zamierzonego korzystania z wód lub planowanych do wykonania urządzeń wodnych, a więc i do stwierdzenia, czy dany podmiot ma interes prawny w postępowaniu wodnoprawnym, jest operat wodnoprawny. Zawiera on m. in. informacje o zakładanym zasięgu oddziaływania zamierzonego korzystania z wód lub planowanych do wykonania urządzeń wodnych, skoro wskazać w nim należy dane o stanie prawnym nieruchomości tam usytuowanych (art. 132 ust. 2 pkt 2 lit. c Prawa wodnego). Żaden przepis nie nakłada na stronę kwestionującą wartość dowodową operatu obowiązku przedstawienia innego operatu lub specjalistycznej opinii wykazującej na jego nieścisłości, błędy czy luki (wyrok z dnia 8 maja 2013 r. sygn. akt IV SA/Wa 166/13).

Ustawa Prawo wodne kwestię wydawania pozwolenia wodnoprawnego na wykonywanie urządzeń wodnych oraz kwestię legalizacji urządzeń wodnych reguluje rozdzielnie. Materialnoprawną podstawą wydania pozwolenia wodnoprawnego na wykonanie urządzenia wodnego stanowi zamieszczony w rozdziale 4 ustawy Prawo wodne art. 122 ust. 1 pkt 3. Z kolei kwestia możliwości legalizacji wykonanego już urządzenia wodnego bez wymaganego pozwolenia wodnoprawnego uregulowana została w art. 64a ustawy Prawo wodne. Odmienne podstawy materialnoprawne rozstrzygnięć spraw administracyjnych powodują, że przedmiotowe kwestie rozstrzygane są w ramach odrębnych postępowań administracyjnych (wyrok z dnia 23 lipca 2013 r. sygn. akt IV SA/Wa 531/13).

Z przepisów ustawy Prawo wodne nie wynika kompetencja dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej do rozstrzygania w drodze decyzji administracyjnej, w jakich sytuacjach nie jest wymagane pozwolenie wodnoprawne (wyrok z dnia 19 czerwca 2013 r. sygn. akt IV SA/Wa 689/13).

Odprowadzanie oczyszczonych wód opadowych i roztopowych do gruntu znajdującego się w zlewni rzeki nie naraża na szkodę podmiotu uprawnionego do rybactwa w tej rzece (wyrok z dnia 12 września 2013 r. sygn. akt IV SA/Wa 1166/13).

Istnieje związek pomiędzy postępowaniem w sprawie rozebrania urządzeń, a postępowaniem związanym z udzieleniem pozwolenia wodnoprawnego przy wykorzystaniu owych urządzeń. Związek ten uzasadnia zawieszenie postępowania w sprawie udzielenia pozwolenia wodnoprawnego (wyrok z dnia 14 listopada 2013 r., sygn. akt IV SA/Wa 1918/13).

19.2 Przywrócenie stosunków wodnych na gruncie lub wykonanie urządzeń zapobiegających szkodom.

Do nałożenia obowiązku przywrócenia stanu poprzedniego nie wystarczy zmiana stanu wody na gruncie, ale konieczne jest wykazanie, że wpływa ona szkodliwie na grunt sąsiedni (wyrok z dnia 24 września 2013 r. sygn. akt IV SA/Wa 1090/13). Okoliczności te organ powinien ustalić w oparciu o opinię biegłego specjalisty. W sprawach o przywrócenie stosunków wodnych na gruncie i wydanie decyzji na podstawie art. 29 ust. 3 Prawa wodnego opinia biegłego jest zasadniczo niezbędna (wyrok z dnia 2 października 2013 r., sygn. akt IV SA/Wa 1544/13).

19.3 Melioracje wodne, opłaty melioracyjne.

W wyroku z dnia 26 czerwca 2013 r. sygn. akt IV SA/Wa 216/13 Sąd wyjaśnił, że przepis art. 64 ust. 1a ustawy Prawo wodne nie wskazuje jako adresata obowiązku utrzymywania rowu właściciela nieruchomości, ale podmiot, który odnosi

korzystać z tego urządzenia wodnego. Niekoniecznie zatem musi to być właściciel nieruchomości, przez który ów rów przebiega. Wobec tego rolą organów jest ustalenie kto i w jakim stopniu odnosi korzyści z tytułu położenia i funkcji rowu i kto powinien zatem partycypować w kosztach jego utrzymania.

19.4 Inne z zakresu gospodarki wodnej.

Żaden przepis ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzanie ścieków (Dz. U. z 2006 r. Nr 123, poz. 858 ze zm.) nie przewiduje możliwości rozliczeń za odprowadzanie ścieków według jednostki pomiarowej m² powierzchni zanieczyszczonej, lecz według jednostki objętości m³ (wyrok z dnia 2 sierpnia 2013 r., sygn. akt IV SA/Wa 307/13).

Nie ma przepisów uprawniających radę gminy do wprowadzania odpłatności za przyłączenie poszczególnych nieruchomości do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej (wyrok z dnia 1 sierpnia 2013 r., sygn. akt IV SA/Wa 1128/13).

20. Środowisko.

20.1 Kary pieniężne za naruszenie wymagań ochrony środowiska.

W wyroku z dnia 15 stycznia 2013 r. sygn. akt IV SA/Wa 2281/12 Sąd rozważał, czy decyzję wydaną na podstawie art. 298 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 ze zm.), wymierzającą karę za przekroczenie warunków dotyczących ilości ścieków, określonych w pozwoleniu wodnoprawnym, należy skierować do gminy, czy do zakładu gospodarki komunalnej i mieszkaniowej, będącego samorządowym zakładem budżetowym tej gminy.

W ustalonym w sprawie stanie faktycznym, z którego wynikało w szczególności, że pozwolenie wodnoprawne zostało udzielone zakładowi

gospodarki komunalnej i mieszkaniowej, po dokonaniu wykładni przepisów regulujących status strony postępowania administracyjnego, definiujących pojęcie podmiotu korzystającego ze środowiska i określających pozycję samorządowego zakładu budżetowego, jako jednostki organizacyjnej gminy, Sąd doszedł do przekonania, że decyzję o nałożeniu kary należy skierować do zakładu gospodarki komunalnej i mieszkaniowej, jako podmiotu korzystającego ze środowiska, a nie do gminy.

20.2 Informacja o środowisku.

W wyroku z dnia 9 lipca 2013 r. sygn. akt IV SA/Wa 598/13 przedmiotem kontroli Sądu była decyzja, wydana w trybie uregulowanym przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r., nr 199, poz. 1227), w przedmiocie odmowy udostępnienia informacji.

Zdaniem Sądu, skoro przepis w art.16 ust.1 pkt 7 powyższej ustawy, umocowuje organ administracji do odmowy udostępnienia informacji o środowisku i jego ochronie, jeżeli żądane informacje dotyczą informacji o wartości handlowej, w tym danych technologicznych, dostarczonych przez osoby trzecie i objętych tajemnicą przedsiębiorstwa, to w sytuacji gdy inwestorzy wszczynając postępowanie poczynili zastrzeżenia o tym, że wnioski te zawierają informacje stanowiące tajemnicę przedsiębiorstwa to zasadnym jest odmowa udostępnienia informacji. Stanowisko to wzmacnia fakt, że organ wydając zaskarżone rozstrzygnięcie dokonał oceny zasadności wniesionych zastrzeżeń pod kątem tego, czy odmowa udostępnienia żądanych informacji, a zatem uznanie pierwszeństwa indywidualnego interesu przedsiębiorców nie stoi w nieuzasadnionej sprzeczności z interesem społecznym, wyrażającym się w postulatcie jawności danych, mogących mieć związek ze stanem środowiska.

20.3 Odpady.

W wyroku z dnia 22 kwietnia 2013 r. sygn. akt IV SA/Wa 178/13 Sąd nie zgodził się z wywodzonym przez skarżącego rozumieniem pojęcia odpadu. Skarżący twierdził, że określony przedmiot nie może być uznany za odpad, jeżeli poprzedni właściciel nie pozbył się tego przedmiotu, lecz go sprzedał. Sąd uznał rozumowanie skarżącego za błędne, wskazując, że zaakceptowanie takiego stanowiska doprowadziłoby do sytuacji, w której danego przedmiotu nie można by zakwalifikować jako odpadu, jeżeli stanowiłby on przedmiot obrotu handlowego.

Zdaniem Sądu, także fakt, że dla będącego przedmiotem sprzedaży pojazdu poprzedni właściciel nie przekazał dowodu rejestracyjnego, ani żadnego odpowiednika dowodu rejestracyjnego, jest jednoznaczny z wyzbyciem się go jako pojazdu nienadającego się do dalszego użytkowania zgodnie z pierwotnym przeznaczeniem, lecz posiadającego pewną wartość rynkową, jako źródło części zamiennych.

W wyroku z dnia 19 czerwca 2013 r. sygn. akt IV SA/Wa 593/13 Sąd wypowiedział się w przedmiocie dopuszczalności skargi na uchwałę sejmiku województwa w sprawie wojewódzkiego planu gospodarki odpadami. Sąd uznał skargę za dopuszczalną, zauważając, że ustalenia planu gospodarki odpadami są wiążące przy przyjmowaniu uchwały wykonawczej, która stanowi akt prawa miejscowego. Jednocześnie postanowienia planu są wiążące przy wydawaniu decyzji związanych z reglamentacją gospodarowania odpadami. Sąd zauważył też, że zgodnie z art. 9e ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2012 r., poz. 391 ze zm.) odpady muszą być przekazywane do instalacji regionalnych, przy czym z legalnej definicji tego pojęcia zawartej w art. 3 ust. 3 pkt 15c ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2010 r. Nr 185, poz. 1243 ze zm.) i w art. 35 ust. 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r., poz. 21 ze zm.) nie wynika, aby określenie to dotyczyło wyłącznie obiektów wskazanych w uchwale wykonawczej do planu. Gdyby więc postanowienia planu były wadliwe, odstąpienie od kontroli ich legalności przez Sąd, powodowałoby utrzymanie skutków prawnych jego postanowień, co ma wpływ

na sytuację prawną podmiotów prowadzących działalność w zakresie gospodarowania odpadami w określonym regionie.

W wyroku z dnia 4 października 2013 r. sygn. akt IV SA/Wa 882/13 Sąd rozważał relację pomiędzy odpowiedzialnością administracyjną spółki kapitałowej za prowadzenie przez nią działalności w zakresie unieszkodliwiania odpadów z naruszeniem warunków pozwolenia zintegrowanego a odpowiedzialnością karną członka zarządu spółki jako osoby winnej wykroczenia polegającego na eksploatacji instalacji z naruszeniem warunków pozwolenia zintegrowanego.

Sąd zauważył, że w rozpoznawanej sprawie, jedno zdarzenie - naruszenie warunków pozwolenia zintegrowanego - jest jedną z istotnych przesłanek zastosowania dwóch sankcji: sankcji karnej nałożonej na członka zarządu skarżącej spółki, jako osoby winnej wykroczenia, o którym mowa w art. 351 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska i sankcji administracyjnej nałożonej na spółkę na podstawie art. 79b ust. 2 pkt 5 ustawy o odpadach. Sąd stwierdził, że nałożenie na skarżącą spółkę kary administracyjnej w sytuacji, gdy członek jej zarządu - w związku z tym samym zdarzeniem - wcześniej został skazany prawomocnym wyrokiem na karę grzywny, nie stanowi ukarania drugi raz za to samo.

W powołanym wyroku Sąd stwierdził też, że jeżeli sąd powszechny prawomocnym wyrokiem skazał określoną osobę, uznając, że doszło do naruszenia warunków pozwolenia zintegrowanego, niedopuszczalne jest prowadzenie przez organ administracji postępowania wyjaśniającego w tym zakresie, które miałyby prowadzić ewentualnie do odmiennych ustaleń faktycznych. Ostateczne przesądzenie oceny tej okoliczności faktycznej nastąpiło przez uprawomocnienie się skazującego wyroku sądu.

20.4 Ochrona przyrody.

W wyroku z dnia 6 marca 2013 r. sygn. akt IV SA/Wa 2874/12 Sąd badając legalność decyzji w przedmiocie odmowy umorzenia opłaty za niewykonanie nasadzeń drzew stwierdził, że w okresie 3 lat od daty wydania decyzji zezwalającej

na usunięcie nasadzeń, zobowiązanie do zastąpienia ich innymi roślinami i określenia wysokości opłaty za nie wywiązanie się z tego obowiązku nie jest możliwe wszczęcie postępowania w przedmiocie natychmiastowego obowiązku uiszczenia odroczonej opłaty, co wynika z treści art. 84 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. nr 151, poz. 1220 ze zm.). Ustawodawca przewidział jeden wyjątek od powyższej sytuacji, a mianowicie gdy posadzone lub przesadzone drzewa czy krzewy nie zachowały żywotności.

Przepis art. 84 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody nie przewiduje natomiast wszczęcie postępowania w przedmiocie wymagalności odroczonej opłaty w sytuacji, gdy strona w ogóle nie posadziła drzew i krzewów w terminie określonym w zezwoleniu, ani nie złożyła też przed upływem terminu do wykonania nasadzeń wniosku o przedłużenie terminu dla dokonania tych czynności - co miało miejsce w niniejszej sprawie. W ocenie Sądu okoliczność ta nie dała organowi kompetencji do prowadzenia postępowania w przedmiocie powstania obowiązku uiszczenia opłaty.

W sprawie o sygn. akt IV SA/Wa 1363/13 Sąd stwierdził, że regionalny dyrektor ochrony środowiska jako organ uzgadniający treść projektu decyzji zezwalającej na usunięcie drzew może albo uzgodnić treść tego projektu w pełnym brzmieniu przedstawionym przez wójta, albo takiego uzgodnienia odmówić.

Sąd podkreślił, że organy uzgadniające mają ograniczone możliwości przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego przez fakt, że stanowisko musi być przedstawione nie później niż w terminie 30 dni od dnia doręczenia mu projektu decyzji. Powinny zatem otrzymać komplet dokumentów od organu prowadzącego postępowanie główne, w szczególności wniosek o usunięcie drzew, rysunek lub mapę przedstawiającą drzewa do usunięcia, protokół z oględzin.

Sąd orzekający w sprawie uznał, że w przypadku, gdy organ prowadzący postępowanie główne nie zebrał w znacznym zakresie materiału dowodowego i nie rozpatrzył okoliczności faktycznych sprawy, które mogłyby mieć istotny wpływ na wynik postępowania uzgodnieniowego, dają podstawę organowi do nieuzgodnienia

projektu zezwolenia na usunięcie drzew. Ponadto, gdy ocena organu współdziałającego wskazuje, że uzasadniona jest wycinka tylko części drzew, bo druga część drzew jest w dobrej kondycji i nie stanowi zagrożenia dla bezpieczeństwa drogowego, nie czyni zasadnym dokonania uzgodnienia projektu decyzji w części czy pod określonymi warunkami.

20.5 Utrzymanie czystości i porządku na terenie gminy.

W sprawie o sygn. akt IV SA/Wa 521/13 Sąd stwierdził nieważność uchwały rady gminy w przedmiocie opłaty za przyłącza do wodociągu wiejskiego, uznając, że została ona wydana z rażącym naruszeniem prawa.

Sąd wskazał, że przepisy ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jednolity Dz. U. z 2006 r., Nr 123, poz. 858), w tym art. 19 ust. 1 i ust. 2 pkt 4 tej ustawy, nie dają radzie gminy uprawnienia do wprowadzenia odpłatności za zamiar przyłączenia poszczególnych nieruchomości do sieci wodociągowej lub kanalizacyjnej. W ocenie Sądu zaskarżona uchwała, w zakresie w jakim nakładała na mieszkańców gminy obowiązek uiszczania opłat za przyłączenie do sieci wodociągowej, wykraczała poza prawotwórcze kompetencje rady, ustalone odrębnymi przepisami, ponieważ nie została podjęta na podstawie wyraźnego upoważnienia ustawowego, jak również nie należała do kategorii aktów prawnych określających zasady i tryb korzystania z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej.

20.6 Inne sprawy z zakresu środowiska.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie, w odniesieniu do oceny prawnej raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, jako dokumentu mającego zasadnicze znaczenie w sprawie o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji danego przedsięwzięcia, przyjmował, że nie może oceniać

merytorycznej treści raportu. Zadaniem Sądu jest ocena raportu pod kątem poprawności formalnej tj. zgodności treści raportu z przepisami określającymi sposób jego sporządzenia, logiki wywodów, weryfikacji sporządzenia raportu przez osobę uprawnioną, Sąd nie posiada natomiast wiedzy specjalistycznej uprawniającej go do weryfikacji danych zawartych w raporcie (wyrok z dnia 25 lutego 2013 r., sygn. akt IV SA/Wa 2350/12, wyrok z dnia 19 lutego 2013 r., sygn. akt IV SA/Wa 2652/12).

Kontrolując decyzję Ministra Środowiska odmawiającą wydania zezwolenia na start paralotnią bez napędu ze startu pieszego w parku narodowym, Sąd stwierdził, że Minister nie jest właściwy do wydania tego typu rozstrzygnięcia. Skoro z przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 ze zm.) wynika, że organem zarządzającym terenem parku narodowego jest dyrektor parku, który w myśl art. 8d tej ustawy kieruje działalnością parku narodowego i reprezentuje park narodowy na zewnątrz, natomiast minister właściwy do spraw środowiska sprawuje nadzór nad działalnością parków narodowych (art. 9 tej ustawy), to organem właściwym do rozstrzygnięcia wniosku o wydanie zezwolenia na start paralotnią jest dyrektor parku narodowego (wyrok z dnia 5 marca 2013 r. sygn. akt IV SA/Wa 2713/12).

W wyroku z dnia 1 sierpnia 2013 r. sygn. akt IV SA/Wa 998/13 Sąd stwierdził, że o tym czy dany grunt jest lasem, nie może decydować wpis do ewidencji gruntów i budynków. Zgodnie bowiem z art. 3 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2011 r. Nr 12, poz. 59, ze zm.) lasem jest grunt o zwartej powierzchni co najmniej 0,10 ha, pokryty roślinnością leśną (uprawami leśnymi) - drzewami i krzewami oraz runem leśnym - lub przejściowo jej pozbawiony przeznaczony do produkcji leśnej, chyba że chodzi o lasy w rezerwatach przyrody i w parkach narodowych bądź wpisane do rejestru zabytków, które z istoty swej nie są przeznaczone do produkcji leśnej. Lasem są także grunty związane z gospodarką leśną i wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej. Sąd jednocześnie stwierdził, że w kontrolowanej sprawie nie są istotne zapisy ewidencji gruntów, według której na przedmiotowych działkach występują łąki i pastwiska, ale stan faktyczny (grunt o zwartej powierzchni co najmniej 0,10 ha, pokryty roślinnością leśną) i przeznaczenie tego gruntu do produkcji

leśnej, co wynika z uproszczonego planu urządzania lasu. Wobec tego uznano, że skoro działki porośnięte są lasem, to planowane przedsięwzięcie jest wylesieniem mającym na celu zmianę sposobu użytkowania terenu w granicach obszaru objętego ochroną (obszar Natura 2000, obszar chronionego krajobrazu) i jako takie należy je zakwalifikować jako przedsięwzięcie mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, stosownie do § 3 ust. 1 pkt 86 lit. c rozporządzenia z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. Nr 213, poz. 1397).

21. Rolnictwo i leśnictwo.

W tej kategorii przeważały sprawy dotyczące ochrony gruntów rolnych i leśnych o symbolu 6160. W wyroku z dnia 6 marca 2013 r. sygn. akt IV SA/Wa 2901/12 Sąd wskazał, że decyzja organu wyrażająca zgodę na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na grunty o innym przeznaczeniu stanowi jedynie podstawę do przeprowadzenia przez gminę odpowiedniej procedury związanej z przygotowaniem i uchwaleniem planu. Decyzja tego rodzaju ma charakter uznaniowy i dopiero w procedurze uchwalania planu podjęta zostanie przez organ planistyczny decyzja co do ewentualnej zmiany przeznaczenia. Sąd podkreślił, że zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 1205), na cele nierolnicze i nieleśne powinny być przeznaczane przede wszystkim grunty oznaczone w ewidencji gruntów jako nieużytki, a w razie ich braku, grunty o najniższej przydatności produkcyjnej. W przypadku zmiany przeznaczenia gruntów wyższych klas, organ powinien wyważyć interes społeczny leżący u podstaw żądania zmiany przeznaczenia gruntów oraz ustawowy obowiązek ochrony gruntów rolnych, wynikający z ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Na stronie wnoszącej o zmianę przeznaczenia gruntów na cele inne niż rolnicze spoczywa obowiązek wykazania zasadności tej zmiany.

W wyroku z dnia 7 czerwca 2013 r. sygn. akt IV SA/Wa 390/13 Sąd stwierdził, że art. 11 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych nie określa katalogu przesłanek

odmowy zgody na wyłączenie gruntów z produkcji leśnej. Nie oznacza to jednak pełnej dowolności w zakresie przesłanek wydania zezwolenia – nie jest ono dopuszczalne m.in., gdy prowadziłyby do naruszenia zasad zawartych w ustawie. Przeznaczenie gruntów leśnych na inne cele jest dopuszczalne wyłącznie w ramach przyjęcia stosownego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i musi być poprzedzone uzyskaniem zgody – w przypadku gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa – ministra właściwego do spraw środowiska, zgodnie z art. 7 ust. 1 i 2 pkt 1 ww. ustawy. Procedura wskazana w art. 11 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych może znaleźć zastosowanie jedynie do gruntów leśnych, które uprzednio zostały przeznaczone na inne cele zgodnie z art. 7 ustawy. Jeżeli dany grunt jest ujawniony w ewidencji gruntów i budynków jako leśny, a nie obowiązuje plan, w którym przeznaczono go na inne cele, organ nie może wydać zgody na wyłączenie go z produkcji leśnej, bowiem prowadziłyby to do naruszenia przepisów ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Przypadkiem szczególnym jest wydanie dla danego terenu decyzji o warunkach zabudowy. Może to jednak dotyczyć wyłącznie przypadku, gdy wcześniej – w ramach procedury uchwalania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, który następnie wygasł – także wydano zgodę w myśl art. 7 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, stosownie do art. 61 ust. 1 pkt 4 *in fine* ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Na uwagę zasługuje również wyrok z dnia 16 kwietnia 2013 r. w sprawie o sygn. akt IV SA/Wa 40/13, w którym Sąd wyraził pogląd, że przepisy ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych nie przewidują procedury ponownego włączenia gruntów leśnych do produkcji po ich faktycznym wyłączeniu, tj. zgodnie z art. 4 pkt 11 ustawy – po rozpoczęciu innego niż rolnicze lub leśne użytkowania gruntów. Ustawodawca dopuszcza jedynie w art. 12 ust. 2 ustawy możliwość rezygnacji w całości lub w części z uzyskanego prawa do wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej lub leśnej w okresie 2 lat, lecz przepis ten dotyczy jedynie gruntów, które nie zostały jeszcze wyłączone z produkcji leśnej w oparciu o uzyskaną decyzję.

W wyroku z dnia 15 lutego 2013 r. sygn. akt IV SA/Wa 2557/12 Sąd stwierdził, że nałożony przepisem art. 20 ust. 2 ustawy o lasach obowiązek uwzględniania planów

urządzenia lasu oznacza także, iż niedopuszczalne jest dokonywanie zmian w ewidencji gruntów i budynków w zakresie terenów leśnych wbrew zapisom tych planów, które stanowiąc szczególny rodzaj planów zagospodarowania przestrzennego takich terenów, przesadzają o treści wpisów w ewidencji gruntów.

W sprawach z zakresu gospodarowania nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa o symbolu 6163 dominowała problematyka stabilności stanów prawnych ukształtowanych przez akty własności ziemi. W wyroku z dnia 17 stycznia 2013 r. sygn. akt IV SA/Wa 2112/12 Sąd wskazał, że obowiązujący od dnia 1 stycznia 1992 r. przepis art. 63 ust. 2 ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r. poz. 1187), uniemożliwia prowadzenie jakichkolwiek nadzwyczajnych postępowań administracyjnych w sprawach uprzednio unormowanych ustawą z dnia 26 października 1971 r. o uregulowaniu własności gospodarstw rolnych (Dz. U. Nr 27, poz. 250 ze zm.), na podstawie której wydawane były decyzje – akty własności ziemi. Pogląd ten podzielił Sąd w wyroku z dnia 24 stycznia 2013 r. sygn. akt IV SA/Wa 2227/12 dodając, że celem powyższej regulacji było ostateczne zapewnienie stabilizacji stanów prawnych ukształtowanych w oparciu o akty własności ziemi wydane na podstawie przepisów ustawy o uregulowaniu własności gospodarstw rolnych. Stanowisko powyższe zaprezentował również Sąd w wyroku z dnia 19 kwietnia 2013 r. sygn. akt IV SA/Wa 1882/12.

Wśród spraw dotyczących zagadnień nasiennictwa i ochrony roślin uprawnych (symbol 6165), w wyroku z dnia 28 maja 2013 r. sygn. akt IV SA/Wa 375/13 Sąd podkreślił, że od dnia 14 czerwca 2011 r. nastąpiła zmiana stanu prawnego w zakresie wydawania pozwoleń na handel równoległy środków ochrony roślin. Stosuje się przepisy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 października 2009 r. nr 1107/2009 (WE) dotyczącego wprowadzenia do obrotu środków ochrony roślin i uchylającego dyrektywy Rady nr 79/117/EWG i 91/414/EWG (Dz.Urz. UE L 309 z 24.11.2009 r.). Sąd wskazał, że art. 52 rozporządzenia nr 1107/2009 (WE) z dnia 21 października 2009 r. wprowadził nowe warunki i kryteria udzielania pozwoleń na handel równoległy oraz nowe zasady postępowania w sprawach o wydawanie

zezwoleń. W szczególności, przepis art. 52 ust. 6 ww. rozporządzenia może mieć zastosowanie tylko do pozwoleń na handel równoległy wydanych na podstawie art. 52 ust. 1 ww. rozporządzenia, nie zaś na podstawie art. 47a ust. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (Dz.U. z 2008 r. Nr 133, poz. 849 ze zm.). Stanowisko powyższe zaprezentował Sąd również w sprawach o sygn. akt: IV SA/Wa 376/13, IV SA/Wa 377/13, IV SA/Wa 378/13, IV SA/Wa 379/13.

Odnosząc się do problematyki z zakresu weterynarii i ochrony zwierząt (symbol 6168), zauważyć należy wyrok z dnia 5 marca 2013 r. sygn. akt IV SA/Wa 127/13 w sprawie dotyczącej odmowy stwierdzenia nadpłaty w zakresie opłat uiszczonych za przeprowadzenie weterynaryjnej kontroli granicznej w wysokości wyższej niż należna. W wyroku tym Sąd podkreślił, że przewozem, w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2003 r. o weterynaryjnej kontroli granicznej (Dz. U. z 2003 r., Nr 165, poz. 1590), jest każdy tranzyt w rozumieniu przepisów prawa celnego, nie związany jednak z zamiarem wprowadzenia produktów do wolnego obrotu. Zamiar wprowadzenia produktów do wolnego obrotu powoduje bowiem to, iż czynność ich wprowadzania na terytorium Unii Europejskiej, mimo stosowania procedury tranzytu, stanowi przywóz w rozumieniu ustawy o weterynaryjnej kontroli granicznej. Zatem przewozem jest również przemieszczanie z granicznego posterunku kontroli do zatwierdzonego składu celnego przesyłek niespełniających wymagań przywozowych, które następnie mają zostać przetransportowane do kraju trzeciego. W takich okolicznościach znajduje zastosowanie § 15 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie wysokości opłat za czynności wykonywane przez Inspekcję Weterynaryjną, miejsc pobierania opłat oraz zakresu i sposobu przekazywanych informacji Komisji Europejskiej (Dz. U. Nr 100, poz. 1019 ze zm.), ustanawiający obniżoną opłatę za przeprowadzenie weterynaryjnej kontroli granicznej zwierząt, produktów, środków żywienia zwierząt, słomy i siana przewożonych przez terytorium Unii Europejskiej. Analogiczny pogląd został wyrażony przez Sąd w sprawie o sygn. akt IV SA/Wa 128/13 w wyroku z dnia 27 marca 2013 r.

22. Rybołówstwo morskie i rybactwo śródlądowe.

W wyroku oddalającym skargę z dnia 18 października 2013 r. Sygn. akt V SA/Wa 1281/13 Sąd analizował zakres pojęć „zdolność połowowa” i „kwoty połowowe”.

W ocenie Sądu zdolność połowowa służy ustaleniu wielkości floty w danym państwie członkowskim. Świadczy o tym art. 12 ust. 1 rozporządzenia nr 2371/2002, który stanowi, że dla każdego Państwa Członkowskiego Komisja ustanawia poziomy odniesienia wyrażone w GT i w kW dla łącznej zdolności połowowej wspólnotowych statków rybackich pływających pod banderą tego Państwa Członkowskiego, zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 30 ust. 2. Natomiast zupełnie inny cel i znaczenie mają regulacje związane z kwotami połowowymi (limitami). W art. 20 ust. 1 rozdziału IV „Zasady dostępu do wód i zasobów” rozporządzenia nr 2371/2002 wskazano, że na wniosek Komisji Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną, podejmuje decyzję w sprawie limitów połowowych i/lub nakładu połowowego oraz w sprawie rozdziału możliwości połowowych między Państwa Członkowskie, jak również w sprawie warunków związanych z takimi limitami. Możliwości połowowe rozdziela się pomiędzy Państwa Członkowskie w taki sposób, żeby zapewnić każdemu Państwu Członkowskiemu względną stabilność działalności połowowej dla każdego zasobu lub łowiska.”

23. Obrót towarami z zagranicą.

Wiążąca Informacja Taryfowa

Sprawy z zakresu WIT rozpatrywane przez WSA w Warszawie dotyczyły głównie dwóch bloków tematycznych: klasyfikacji taryfowej towaru w postaci sztucznych kwiatów i liści określanego jako „artykuły bożonarodzeniowe” lub „artykuły wielkanocne” oraz klasyfikacji wyrobu niegotowego jakim jest niewypełnione poduszki różnych kształtów.

Klasyfikacja sztucznych kwiatów była już przedmiotem analizy przed Naczelnym Sądem Administracyjnym, który w sprawach dotyczących importu towarów

przyznał racje organom celnym odnośnie klasyfikacji spornych towarów do kodu CN 6702 10 00 Wspólnej Taryfy Celnej obejmującą kwiaty sztuczne, liście i owoce, a nie do kodu CN 9505 10 90 obejmującego artykuły bożonarodzeniowe. WSA w Warszawie podzielając to stanowisko uznał prawidłowość zastosowanej przez organy celne klasyfikacji także w sprawach dotyczących wydania Wiążącej Informacji Taryfowej.

Również w kwestii klasyfikacji ozdobnych niewypełnionych poduszek Sąd przyznał racje organom celnym uznając, iż sporny towar powinien być klasyfikowany do pozycji 6304, która obejmuje artykuły wyposażenia wnętrza z materiałów włókienniczych, do których zalicza się m.in. pokrycia poduszek (np: wyroki w sprawach o sygn. akt V SA/Wa 2707/12, V SA/Wa 2700/12).

24. Finanse publiczne.

24.1 Określenie kwoty do zwrotu do budżetu państwa.

W sprawie o sygn. akt V SA/Wa 1095/13 (wyrok z 11 sierpnia 2013r.) kwestią sporną było ustalenie, czy Prezydent Miasta ma kompetencje do ustalania wysokości należności odprowadzanych na rzecz Skarbu Państwa i korygowania dokonanych rozliczeń ze Skarbem Państwa. W badanej sprawie Sąd rozważał czy Prezydent Miasta może potrącić z należnych Skarbowi Państwa dochodów pobranych w 2012r. kwoty nadmiernie przekazanych dochodów przez Miasto (...) za lata 2007-2010r. z tytułu gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność Skarbu Państwa.

W ocenie Sądu art. 255 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 885) nie może stanowić podstawy prawnej do dokonania potrąceń ewentualnych należności przysługujących jednostkom samorządu terytorialnego z tytułu innych zadań, wykonanych w innym okresie. Jedynym tytułem uprawniającym do pomniejszania dochodów odprowadzanych na rachunek budżetu państwa z tytułu realizacji zadań jest przysługujący jednostkom samorządu terytorialnego udział 5% lub 25% w dochodach

uzyskiwanych w danym okresie rozliczeniowym. W związku z tym prawidłowe było wydanie decyzji określającej kwotę dochodów przypadającą do zwrotu i termin, od którego naliczane są odsetki - na podstawie przepisu art. 255 ust. 4 ustawy o finansach publicznych. Tak więc organ zasadnie uznał za nieprawidłowe dokonanie przez skarżącą potrącenia dochodów, które zostały przekazane przez Miasto (...) w latach 2007-2010 z należnych budżetowi w roku 2012.

24.2 Wydatkowanie części dotacji niezgodnie z przeznaczeniem.

W wyroku z dnia 16 stycznia 2013r. sygn. akt: V SA/Wa 1905/12 Sąd oddalając skargę orzekł, że dotacje są wydatkami budżetu państwa określonymi jednostronnie przez podmiot dotujący w imieniu państwa na rzecz podmiotu dotowanego. Podmiot dotowany nie może zatem zmieniać przeznaczenia dotacji nawet w sytuacji gdy istnieje obiektywna potrzeba dokonania dodatkowych zakupów. W takiej sytuacji podmiot dotowany może dokonać takich zakupów z własnych środków lub wystąpić o udzielenie kolejnej dotacji.

24.3 Wykaz surowców do sporządzania posiłków w barach mlecznych.

W sprawie sygn. akt: V SA/Wa 932/13 Sąd w wyroku z dnia 18 listopada 2013r. oddalającym skargę orzekł, że wykaz surowców do sporządzania posiłków w barach mlecznych, do których mogą być udzielane dotacje został określony w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Finansów z 20 czerwca 2006 r. w sprawie stawek, szczegółowego sposobu i trybu udzielania i rozliczania dotacji przedmiotowych do posiłków sprzedawanych w barach mlecznych (Dz.U. Nr 112, poz. 760). W ocenie Sądu wykaz ten może być zmieniony wyłącznie w takiej formie w jakiej został ustalony czyli poprzez zmianę rozporządzenia. Ani organ orzekający o przyznaniu dotacji, ani strona nie mają prawa zmiany wykazu, w szczególności wybierania z wykazu surowców, które będą podstawą obliczania dotacji.

24.4 Dotacja na sfinansowanie pokrycia kosztów sprowadzenia turystów do kraju.

W wyroku z dnia 27 lutego 2013r. sygn. akt: V SA/Wa 2582/12 sąd oddalając skargę orzekł, że ustawa o usługach turystycznych nie nakłada na organy państwa obowiązku sfinansowania kosztów związanych z zapewnieniem powrotu klientów niewypłacalnych biur podróży ponad kwotę gwarancji. Wobec powyższego samorząd wojewódzki nie może otrzymać dotacji na sfinansowanie pokrycia kosztów sprowadzenia turystów do kraju (art. 49 ust. 1 i 5 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 80 poz. 526 z późn. zm.).

25. Subwencje unijne, fundusze strukturalne i regulacja rynków branżowych.

W wyroku z dnia 25 października 2013 r. wydanym w sprawie sygn. akt VIII SA/Wa 565/13 – orzeczenie nieprawomocne - Sąd ocenił zasadność podjętych przez organy Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa decyzji w przedmiocie stwierdzenia nieważności decyzji przyznających płatności bezpośrednio na 2005 rok. Orzekające w sprawie organy (Prezes ARiMR i Dyrektor ARiMR) uznały, iż wydana w postępowaniu zwykłym decyzja rażąco narusza przepisy prawa procesowego, tj. art. 7, art. 77, art. 80 oraz art. 107 § 3 k.p.a. w związku z art. 2 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o płatnościach bezpośrednich do gruntów rolnych (Dz. U. z 2004 r., Nr 6, poz. 40 ze zm., zwana dalej u.p.b.). Decyzja ta nie odzwierciedlała bowiem stanu faktycznego, który powstał po złożeniu przez beneficjenta korekty wniosku w dniu [...] lutego 2006 r., po której to powierzchnia deklarowana przez producenta rolnego uległa zmniejszeniu z deklarowanej we wniosku [...] ha do [...] ha. Ponadto Kierownik Biura Powiatowego ARiMR nie wykorzystał wszystkich dostępnych środków w celu zebrania informacji na temat okoliczności faktycznych i prawnych mających wpływ na przyznanie płatności, nie zweryfikował bowiem powierzchni na

działce ewidencyjnej nr [...], na której znajduje się deklarowana przez spółkę działka [...]. Nie wyjaśnił także konfliktu kontroli krzyżowej, poprzez jednoznaczne ustalenie, kto był faktycznym użytkownikiem gruntu na tej działce. Sąd orzekając stosownie do art. 133 § 1 p.p.s.a. na podstawie akt sprawy stwierdził, że w toku postępowania w sprawie przyznania skarżącej płatności bezpośrednich doszło do naruszenia przepisów postępowania w zakresie dotyczącym zadeklarowanej do płatności działki S, które jednak nie miało charakteru rażącego naruszenia przepisów postępowania. Ww. uchybienie narusza wprawdzie przepisy postępowania (art. 7, art. 77 § 1 i art. 80 k.p.a), jednak weryfikowane mogło być jedynie w zwykłym trybie postępowania. Wskazał w tym zakresie, iż jak wynika ze znajdującego się w aktach administracyjnych pisma Kierownika z dnia 22 marca 2006 r. skierowanego do Biura Powiatowego ARiMR w Głogowie, na podstawie analizy ww. dokumentów organ ten uznał, że użytkownikiem spornej działki była skarżąca. Nie można wykluczyć, iż ustalenie ww. okoliczności nastąpiło z naruszeniem przepisów postępowania poprzez nieprawidłową ocenę materiału dowodowego, które mogło mieć wpływ na nieprawidłowe ustalenie przez Kierownika powierzchni będącej podstawą przyznania płatności. W ocenie Sądu, nie było to jednak naruszenie przepisów, które można by zakwalifikować jako rażące. Nie można bowiem przyjąć, wbrew twierdzeniom organu, iż treść decyzji jaką podjął Kierownik o przyznaniu skarżącemu płatności bezpośrednich stoi w oczywistej, jaskrawej sprzeczności z treścią zastosowanych w sprawie przepisów prawa, bądź rozstrzygnięcie organu o przyznaniu rolnikowi płatności zawiera wadę tkwiącą w samej decyzji, a tylko w takiej sytuacji zaistniałyby przesłanki do stwierdzenia jej nieważności na podstawie art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a.

W wyroku z dnia 9 października 2013 r. wydanym w sprawie sygn. akt VIII SA/Wa 593/13 – orzeczenie nieprawomocne - Sąd oceniał legalność podjętej przez Zarząd Województwa Mazowieckiego decyzji w przedmiocie zwrotu dofinansowania przez beneficjenta - Gminę [...]. Podstawę działania organu stanowiło ustalenie, iż skarżąca naruszyła art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2007 r. nr 223, poz. 1655 ze zm.) poprzez określenie warunków udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia, w sposób który mógłby utrudniać

uczciwą konkurencję oraz nie zapewnia równego traktowania wykonawców. Opisując bowiem spełnienie warunków udziału w postępowaniu nie wskazała minimum wartości roboty budowlanej, wobec czego naruszyła zasadę równego traktowania wykonawców. Oceniając decyzję organu w tym kontekście Sąd uznał jej niezasadność. Stwierdził w tym zakresie, że w przedmiotowej sprawie nie doszło do naruszenia zasady konkurencyjności i równego traktowania wykonawców. Za słuszne uznał stanowisko strony, iż potwierdzenie spełnienia warunku wiedzy i doświadczenia było relatywne i adekwatne do propozycji ofertowej każdego składającego ofertę wykonawcy. Ponadto tak określony warunek nie faworyzował żadnego z wykonawców i w sposób szeroki umożliwiał ubieganie się o zamówienie oferentom poprzez uzależnienie wartości robót referencyjnych od oferowanej ceny.

25.1 Odmowa przyznania płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego.

Istota sporu w sprawie o sygnaturze V SA/Wa 1449/12 (wyrok z dnia 25 kwietnia 2013 r.) sprowadzała się do odpowiedzi na pytanie o zakres działań, do jakich zobowiązane są strony w przypadku wykrycia przez organ ewentualnych nieprawidłowości wniosku oraz o zakres odpowiedzialności w powiązaniu ze stopniem winy co do ewentualnych zaniechań stron w tym przedmiocie. Kwestią zasadniczą dla oceny sprawy było przesądzenie czy organ w oparciu o posiadane narzędzia sam powinien wyjaśnić skąd w miejscu wskazanej we wniosku działki 5/2 pojawił się numer 5/5 oraz jaki wpływ na rozpoznanie złożonego wniosku miała okoliczność ewentualnej zmiany numeru działki bez wiedzy strony skarżącej.

Sąd uchylając decyzję Dyrektora Mazowieckiego Oddziału Regionalnego ARiMR oraz poprzedzając ją decyzję organu I instancji stwierdził, iż dane Systemu Identyfikacji Działek Rolnych choć stanowiące podstawę określania powierzchni kwalifikującej się do przyznania płatności bezpośrednich, w przypadku wątpliwości co do oznaczenia działek, podlegać winny weryfikacji przez organ prowadzący sprawę w

oparciu o inne źródła informacji będące w posiadaniu organu. Identyfikacja działki rolnej opiera się bowiem na kodach terytorialnych, numerach działek z ewidencji gruntów i budynków oraz oznaczeniach danych działek rolnych w danym wniosku pomocowym. W przypadku rozbieżności danych numerycznych wskazanych w złożonym wniosku, organ winien z urzędu wykorzystać posiadane informacje opierając się na Systemie Identyfikacji Działek Rolnych w zestawieniu z innymi danymi np. danymi graficznymi (ortofotomapy) będącymi w posiadaniu organu.

25.2. Ułatwianie startu młodym rolnikom.

W wyroku z dnia 11 kwietnia 2013 r. Sygn. akt V SA/Wa 3039/12 Sąd oddalając skargę stwierdził, iż termin wypełnienia przez wnioskodawcę warunków uzasadniających wypłatę pomocy finansowej w ramach działania "Ułatwianie startu młodym rolnikom" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. z 2007 r., Nr 200, poz. 1443 ze zm.), wydany w oparciu o art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. Nr 64, poz. 427), jest terminem materialno-prawnym co do którego wniosek o przywrócenie terminu nie przysługuje.

25.3 Grupy producentów rolnych

25.3.1 Skład grupy.

W wyroku z 14.03.2013 r. sygn. Akt V SA/Wa 2029/12 oddalającym skargę Sąd stwierdził, że we wniosku wskazane zostały inne osoby będące producentami rolnymi, które mają stanowić członków Grupy Producentów ale kwestia zmiany składu osobowego Grupy jak wynika z treści pisma z 27 czerwca 2012r., nie była zakończona wydaniem decyzji. Należy zatem wskazać, że chociaż wniosek o udzielenie pomocy złożyła Grupa Producentów „...” Spółka z o.o. to skład tej grupy,

której dotyczy decyzja o wstępnym uznaniu i wpisaniu Grupy do rejestrów grup, nie był tożsamy z osobami wskazanymi we wniosku. Sąd nie negował przy tym faktu, że najpewniej doszło do zmiany składu udziałowców samej Spółki zgodnie z prawem. Nie można jednak zasadnie twierdzić, że to członkowie Grupy Producentów „...” Spółka z o.o. zgodnie z treścią § 2 pkt 3 lit.d rozporządzenia z 8 czerwca 2009 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Działania informacyjne i promocyjne” objętego PROW na lata 2007-2013 (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r., poz. 1359), wytwarzają w celu wprowadzenia na rynek produkty integrowanej produkcji.

25.3.2 Termin złożenia wniosku o płatność.

W wyroku z dnia 24.09.2013 r. sygn. akt V SA/Wa 851/13 uchylającym zaskarżone postanowienie sąd wyraził pogląd, że termin złożenia wniosku o płatność powiązany jest z kolejnymi 12 miesięcznymi okresami prowadzenia działalności przez grupę wpisaną do rejestru i powiązany z datą wpisania grupy do rejestru, która to data jakkolwiek inna dla każdego wpisanego podmiotu jest datą pewną, wynikającą z dokumentu, jakim jest decyzja o wpisie doręczana stronie. Jest to data sprawdzalna i niepodważalna. Ustawodawca miał prawo powiązać termin składania wniosku z tego rodzaju datą i brak jest podstaw do twierdzenia, że przy obliczaniu terminów nie stosuje się przepisów k.p.a.

25.3.3 Działalność członków grupy producentów rolnych.

W wyroku z dnia 6.06.2013 r. sygn. akt V SA/Wa 750/13 oddalającym skargę Sąd stwierdził, że obowiązkiem strony jest wykazanie w prowadzonym postępowaniu, że spełnia ona określone w przepisach wymogi dotyczące minimalnej rocznej wielkości produkcji towarowej grupy producentów rolnych. W tym celu strona powinna wykazać fakt przeprowadzenia transakcji finansowo-księgowych w zakresie rzeczywistej sprzedaży przez członków grupy producentów rolnych I. Sp. z o.o. produktów, ze względu na które grupa została utworzona, do grupy. To nie forma

organizacyjno-prawna, w jakiej zorganizowani są ww. członkowie grupy producentów rolnych I. sp. z o.o. przesądziła o stwierdzeniu przez organ faktu braku sprzedaży przez wszystkich członków I. sp. z o.o. produktów, ze względu na które grupa została utworzona, do grupy, lecz sam fakt braku sprzedaży przez członków grupy. Bez względu na status członka grupy producentów rolnych (osoba fizyczna, osoba prawna albo jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej), zgodny z przepisami ustawy z dnia 15 września 2000 r., obowiązkiem każdego z członków grupy producentów rolnych jest sprzedaż wytworzonego produktu do grupy.

25.4. Sprawy ze skarg wnoszonych na podstawie ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r., Nr 84, poz. 712 dalej u.z.p.p.r.).

25.4.1 Kompletność dokumentacji składanej wraz ze skargą.

Pojęcie „kompletnej dokumentacji” zostało zdefiniowane w przepisach art. 30c ust. 2a i 2b u.z.p.p.r., dodanych na mocy ustawy z dnia 19 kwietnia 2013 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2013 r., poz. 714). Ustawa ta weszła w życie z dniem 28 czerwca 2013 r. Wykładnia językowa powołanego przepisu art. 30c ust. 2b u.z.p.p.r., prowadzi do jednoznacznego stanowiska, iż składane wraz ze skargą dokumenty winny stanowić oryginały, bądź też kopie, jednakże kopie uwierzytelnione. W zakresie oceny wiarygodności dokumentów przedkładanych w toku postępowania przed sądami administracyjnymi, należy odwołać się do przepisów art. 48 § 3 i § 4 p.p.s.a. zgodnie z którymi zamiast oryginału dokumentu strona może złożyć odpis dokumentu, jeżeli jego zgodność z oryginałem została poświadczona przez notariusza albo przez występującego w sprawie pełnomocnika strony będącego adwokatem, radcą prawnym, rzecznikiem patentowym lub doradcą podatkowym, zaś zawarte w odpisie dokumentu poświadczenie zgodności z oryginałem przez występującego w sprawie pełnomocnika strony będącego adwokatem, radcą prawnym, rzecznikiem patentowym lub doradcą podatkowym ma charakter dokumentu urzędowego.

25.4.2 Zakres postępowania dowodowego odnośnie informacji specjalnych, oraz zakres oceny sprawy przez instytucję odwoławczą przy weryfikacji zaskarżonego rozstrzygnięcia instytucji oceniającej wniosek.

W wyroku z dnia 22 stycznia 2013 r. sygn. akt V SA/Wa 2703/12 Sąd sformułował dwie następujące tezy:

1. Rozpoznając środki odwoławcze Instytucja Zarządzająca ma uprawnienie, a nie obowiązek powołania ekspertów zewnętrznych w celu rozstrzygnięcia kwestii wymagających wiedzy specjalistycznej (p. pkt 229 – 232 Załącznika nr 2 do "Szczegółowego opisu priorytetów Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko" – "Organizacja systemu oceny i wyboru projektów w Ramach PO IiŚ").

2. Instytucja Zarządzająca rozpoznając środki odwoławcze nie dokonuje ponownej oceny wniosku o dofinansowanie, a jedynie przeprowadza weryfikację poprawności dokonanej oceny oraz rozpatrzenia protestu przez instytucję organizującą konkurs w oparciu o zarzuty określone w odwołaniu.

26. Drogi i transport drogowy.

W tym zakresie tematyki liczne były sprawy dotyczące zarówno zajęcia pasa drogowego, opłat i kar za przejazd pojazdem nienormatywnym bez zezwolenia, jak i transportu drogowego i przewozów.

W sprawie VI SA/Wa 1372/13 Sąd uchylając zaskarżoną decyzję podkreślił, że w przypadku funkcjonowania w pasie drogowym wielootworowego rurociągu kablowego, organ administracji nie jest uprawniony do pobierania opłat od poszczególnych rur, lecz tylko za rzut poziomy urządzenia w pasie drogowym. Rury mogą być układane nie tylko poziomo, ale i jedne pod drugimi na różnych poziomach w obrębie tej samej powierzchni pasa drogowego. Wówczas powierzchnia zabudowy się nie zmienia. Stanowisko to wynika z literalnego brzmienia art. 40 ust. 5 ustawy

z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115 ze zm.), zgodnie z którym opłatę za zajęcie pasa drogowego ustala się jako iloczyn liczby metrów kwadratowych powierzchni pasa zajętej przez rzut poziomy urządzenia. Ustawa nie posługuje się parametrem metrów sześciennych. Są one celowo pominięte, gdyż ustawodawcę nie interesuje kubatura zabudowy. Tym samym umieszczenie dwóch, czterech, czy ośmiu rurociągów w jednym wykopie, nie wpływa w żaden sposób na ilość zajmowanych metrów kwadratowych powierzchni. W konsekwencji stanowisko aprobujące pobieranie opłaty za zajętość poszczególnej rury, a nie za jedno urządzenie teletechniczne, należy uznać za sprzeczne z przepisami ustawy o drogach publicznych.

W sprawie VI SA/Wa 1425/12 Sąd oddalając skargę na decyzję nakładającą karę pieniężną za zajęcie pasa drogowego bez zezwolenia zarządcy drogi wyjaśnił, że o umieszczeniu reklamy w pasie drogowym decyduje jej zlokalizowanie w przestrzeni nad wydzielonym pod drogę pasem terenu w taki sposób, że jest ona widoczna dla użytkowników drogi. Istotą reklamy jest skierowanie treści na niej umieszczonych do jak największej liczby osób, wobec czego obiekty takie z zasady umieszczane są w dostępnych i widocznych miejscach. Przyczepa samochodowa, której jedyną funkcją było umieszczenie tablicy reklamowej o treści informującej o prowadzonej działalności gospodarczej, która była zaparkowana przez dłuższy czas w tym samym miejscu nie będąc używana, słusznie została uznana za reklamę w rozumieniu ustawy o drogach publicznych. Definicją reklamy nie są objęte wszystkie pojazdy parkujące w pasie drogi opatrzone jakimikolwiek napisami lub oznaczeniami, lecz takie, gdzie występuje nośnik informacji wizualnej w jakiegokolwiek materialnej formie wraz z elementami konstrukcyjnymi i zamocowaniami.

W sprawie VI SA/Wa 2724/12 Sąd uchylając decyzję nakładającą karę pieniężną za przekroczenie dopuszczalnej masy całkowitej pojazdu oraz dopuszczalnych nacisków osi na drogę wskazał, że skoro strony zawierające umowę kupna – sprzedaży mogą ułożyć stosunek prawny według swojego uznania byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego, to sprzedawca może przyjąć na siebie obowiązki

załadowcy, jeśli będzie to wynikało z umowy. Za daleko idące należy uznać stanowisko organu, aby z każdej umowy sprzedaży można było wyciągnąć wniosek, że sprzedawca, jako wydający rzecz kupującemu, zawsze odpowiada za załadunek i traktowany jest jak załadowca. Uregulowania zawarte w przepisie art. 13g ustawy o drogach publicznych nie mają bowiem wpływu na kształtowanie stosunków między podmiotami, a jedynie nakładają obowiązki administracyjne na wymienione w nim podmioty. Brak jest podstaw do uznania wyłączenia mocą umowy cywilnoprawnej odpowiedzialności administracyjnej z art. 13g ust. 1b ustawy o drogach publicznych, gdyż w wyniku tej umowy zmienia się jedynie podmiot odpowiedzialności cywilnoprawnej (ze sprzedawcy na kupującego), zaś sama jej zasada nie zostaje naruszona.

W sprawie VI SA/Wa 2445/12 Sąd stanął na stanowisku, że skoro załadowca dokonuje w swoim imieniu ważenia pojazdów, o czym świadczy wystawiony dowód ważenia, to jeśli wyniki ważenia wskazują na ewidentne przeciążenie pojazdu, fakt ten przesądza, że załadowca miał świadomość lub godził się na powstanie naruszeń. Umożliwienie przez załadowcę wyjazdu pojazdu nienormatywnego na drogę publiczną, stanowi spełnienie przesłanek do przyjęcia jego odpowiedzialności za przejazd tym pojazdem w sytuacji, kiedy wykonujący transport drogowy nie miał zezwolenia na przejazd pojazdem nienormatywnym.

Z kolei w sprawie VI SA/Wa 1009/13 Sąd wskazał na obowiązek przewoźnika sprawdzenia przed wyjazdem na drogi publiczne, czy pojazd nie narusza dopuszczalnych norm. Przewoźnik jest profesjonalistą w zakresie przewozu i nie może jedynie przyglądać się czynnościom ładunkowym nadawcy (załadowcy), ale współdziałać z nim, aby czynności te zostały wykonane w sposób prawidłowy i nie doszło do naruszeń. Zajmując się profesjonalnie przewozem ładunku po drogach publicznych powinien z należytą starannością, dokładnie i szczegółowo przygotowywać towar do przewozu, jak i wybrać drogę przejazdu.

Wśród spraw zakończonych w 2013 r. dotyczących transportu drogowego i przewozów przewagą stanowiły sprawy ze skarg na decyzje o nałożeniu kar pieniężnych na podstawie art. 13k ust. 1 ustawy o drogach publicznych, to jest kar

stosowanych za naruszenie obowiązku uiszczenia opłaty elektronicznej za przejazd po drogach krajowych pojazdów samochodowych w rozumieniu art. 2 pkt 33 ustawy z dnia 22 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012 r., poz. 1137 ze zm.).

Analiza podjętych rozstrzygnięć wskazuje na zastrzeżenia Sądu w zakresie przyjętej przez Głównego Inspektora Transportu Drogowego interpretacji przepisów stanowiących podstawę nakładania kary pieniężnej w wysokości 3 000 złotych. Stosowana przez organ kumulacja kar oraz nakładanie kar na podmiot, który w praktyce nie miał wpływu na zaistniałe naruszenie były przesłanką przedstawienia przez Sąd Trybunałowi Konstytucyjnemu pytania prawnego: Czy art. 13 k ust. 1 ustawy o drogach publicznych jest zgodny z art. 2 Konstytucji RP (VI SA/Wa 201/13).

Wątpliwość Sądu budzi konstrukcja normy prawnej zawartej w treści art. 13k ust. 1 ustawy o drogach publicznych obligująca organ do nakładania kar pieniężnych na kierującego pojazdem samochodowym. Nadto, w ocenie Sądu system sankcji oparty na dopuszczalności kumulowania kar za jeden przejazd - w zależności od liczby bramownic rejestrujących brak wniesienia opłaty elektronicznej – nie spełnia zasady proporcjonalności. Wysokość kar jest zaś nieproporcjonalna do stopnia naruszenia prawa i do wysokości opłaty, za której nieuiszczenie kierujący jest karany. W taki sam sposób karani są kierujący, którzy w ogóle nie zamontowali urządzenia viaBOX i nie wpłacili środków na pokrycie kosztów opłat, jak i kierujący, którzy tych czynności dopełnili, a opłata z ich konta nie została pobrana z winy systemu. Zrównanie odpowiedzialności kierujących znajdujących się w różnych położeniach faktycznych jest sprzeczne z zasadą równości obywateli wobec prawa.

Odnotowania wymaga również kwestia prawidłowego oznakowania odcinka drogi, po którym realizowany jest przejazd podlegający obowiązkowi uiszczenia opłaty elektronicznej. Duży wpływ na linię orzecniczą Wydziału miało orzeczenie Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 21 sierpnia 2013 r. II GSK 1467/12, w którym przesądzono, iż warunkiem zastosowania sankcji administracyjnej z art. 13k ust. 1 pkt 1 ustawy o drogach publicznych jest oznakowanie drogi, tak aby korzystający z dróg publicznych mieli świadomość ciążącego na nich obowiązku.

Uchylając decyzje o nałożeniu kary pieniężnej w takich sprawach, Sąd I instancji zarzuca organowi naruszenie przepisów postępowania polegające na nie wyjaśnieniu w sposób nie budzący wątpliwości istotnych dla sprawy okoliczności faktycznych, w tym prawidłowego oznakowania drogi, które uzasadniałyby nałożenie na skarżącego kary pieniężnej za przejazd bez uiszczenia opłaty elektronicznej (VI SA/Wa 728/13, VI SA/Wa 1/13).

27. Działalność gospodarcza.

W tym obszarze orzecznictwa uwagi wymaga problematyka spraw dotyczących gier losowych i zakładów wzajemnych. Warto odnotować tu stanowisko Sądu zajęte w wyrokach w sprawach VI SA/Wa 1509/12, VI SA/Wa 1511/12 oraz VI SA/Wa 1513/12, oddalających skargi na decyzje Ministra Finansów cofające skarżącej spółce zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie zakładów wzajemnych w części dotyczącej enumeratywnie wymienionych punktów ich przyjmowania. Sąd zgodził się z oceną organu, że wprowadzenie przez skarżącą faktycznej możliwości zawierania zakładów wzajemnych za pośrednictwem internetu, podczas gdy zarówno zezwolenie, jak i zatwierdzony przez Ministra Finansów regulamin zakładów wzajemnych nie zawierały zapisów umożliwiających stosowanie takiego mechanizmu, stanowi rażące naruszenie warunków prowadzenia działalności. W konsekwencji zasadnym było cofnięcie skarżącej zezwolenia na podstawie art. 59 pkt 2 ustawy z dnia 19 listopada 2009 roku o grach hazardowych (Dz. U. Nr 201, poz. 1540 ze zm.). Regulaminy zakładów stanowią bowiem część składową zezwolenia, przy czym sama ustawa o grach hazardowych wskazuje w art. 61 ust. 1 elementy, które regulamin winien zawierać. O istotnej roli regulaminu świadczy także brzmienie art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy o grach hazardowych, z którego wynika, że w punkcie przyjmowania zakładów wzajemnych można przyjmować tylko takie zakłady, które zostały zatwierdzone regulaminem. Zatem przyjmowanie przez skarżącą zakładów, czyli ich zawarcie, mogło nastąpić zgodnie z zezwoleniem i regulaminem tylko i wyłącznie

w punktach przyjmowania zakładów wzajemnych, co wymagało fizycznej obecności osoby zawierającej zakład zarówno przy składaniu dyspozycji, jak i przyjmowaniu zakładu. Skarżąca nie miała więc żadnych podstaw do przyjmowania zakładów wzajemnych w formie elektronicznej, a działalność taka nosiła znamiona rażącego naruszenia warunków prowadzenia działalności skutkującego cofnięciem stosownego zezwolenia.

W wyroku w sprawie VI SA/Wa 1060/13, Sąd wyraził ocenę, że za zakład wzajemny nie można uznać przedsięwzięcia, które polega na prognozowaniu zaistnienia w przyszłości określonego zdarzenia, jeżeli z tego tytułu nie są przyznawane jakiegokolwiek nagrody pieniężne lub rzeczowe. Sąd zakwestionował uznanie za taką nagrodę wirtualnych punktów, pozwalających na kontynuację uczestnictwa w konkursie. Istotą zakładu wzajemnego jest bowiem niebezpieczeństwo utraty wpłaconych stawek i realne zubożenie grającego. Jest to cechą hazardu, rozumianego jako gra lub zakład pieniężny z elementem losowości. Samo uprawnienie do dalszej gry na platformie internetowej nie ma charakteru nagrody rzeczowej, będąc w rzeczywistości wyłącznie miernikiem aktywności uczestnika i zdolności do trafnego typowania zaistnienia bądź niezaistnienia zdarzeń.

W sprawie VI SA/Wa 2498/12, w której oddalono skargę na decyzję organu celnego cofającą zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych z powodu zaprzestania wykonywania działalności objętej zezwoleniem przez okres dłuższy niż 6 miesięcy, co wypełniało przesłankę art. 59 pkt 4 ustawy o grach hazardowych, Sąd nie podzielił argumentacji skarżącej, że przejawy prowadzenia tej działalności mogą być szersze niż tylko eksploatacja automatu, a organ winien zweryfikować je wszystkie. Zdaniem Sądu przedmiotem zezwolenia jest prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych, której istotą jest faktyczna eksploatacja tych automatów, a nie uiszczanie opłat z tytułu posiadania zezwolenia, czy inne czynności organizacyjne w punkcie gier.

Z pozostałej problematyki spraw z zakresu działalności gospodarczej należy wymienić wyrok z dnia 30 lipca 2013 r. w sprawie VI SAB/Wa 138/13, w którym Sąd

stwierdził, że w świetle przepisów ustawy z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych (Dz. U. Nr 123, poz. 600 ze zm.) nie wynika zakaz prowadzenia postępowania w sprawie stwierdzenia wygaśnięcia zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie specjalnej strefy ekonomicznej w sytuacji, gdy wobec strony toczy się postępowanie o cofnięcie tego zezwolenia.

Sąd nie podzielił przy tym stanowiska organu podnoszącego niedopuszczalność stwierdzenia wygaśnięcia decyzji ostatecznej, gdy właściwy organ wszczął postępowanie w sprawie zmiany, uchylecia lub stwierdzenia nieważności takiej decyzji albo wznowił postępowanie zakończone decyzją ostateczną. Uznał, że przywołany na ten temat przez organ pogląd doktryny sformułowany został w aspekcie rozpatrywania spraw w sytuacji zbiegu środków nadzwyczajnych, do których należą: żądanie wznowienia postępowania, żądanie stwierdzenia nieważności rozstrzygnięcia, a także środki unormowane w art. 154, 155, 161 i 162 k.p.a. Tymczasem na gruncie rozpatrywanej sprawy nie doszło do zbiegu środków nadzwyczajnych uruchomionych wobec tego samego rozstrzygnięcia organu, gdyż o ile środek unormowany w art. 162 k.p.a. (stwierdzenie wygaśnięcia decyzji) zaliczany jest do środków nadzwyczajnych, o tyle środkiem takim nie jest cofnięcie zezwolenia w oparciu o przepis art. 19 ust. 3 pkt 2 ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych. Zatem w sprawie nie można było mówić o regułach dotyczących kolejności stosowania nadzwyczajnych środków prawnych pozostających ze sobą w zbiegu.

W wyroku z dnia 28 sierpnia 2013 r. VI SA/Wa 2524/12 Sąd stwierdził, że przepis art. 162 § 1 pkt 1 k.p.a. co do zasady może być samodzielną podstawą wydania decyzji w razie zaistnienia przesłanek zawartych w tym przepisie oraz zaznaczył, że przepisy ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. Nr 147, poz. 1033 ze zm.) nie wyłączają stosowania przepisów k.p.a. Z art. 6 pkt 1 ustawy o nawozach i nawożeniu wynika, że pozwolenie na wprowadzenie do obrotu nawozu zawiera nazwę nawozu. Nazwa nawozu stanowi więc element stosunku materialnoprawnego nawiązanego takim pozwoleniem. Skoro wyrokiem sądu powszechnego (wiążącym organy stosujące prawo w świetle art. 365 § 1 Kodeksu postępowania cywilnego) zakazano skarżącej nanoszenia nazwy "b."

- na produkowane przez nią nawozy wprowadzone do obrotu decyzjami Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 2005 r. pod nazwami "B.", stanowiącej składową nazwy nawozów objętych pozwoleniami tego organu, to zasadne było twierdzenie organu o ustaniu bytu prawnego tego elementu stosunku materialnoprawnego nawiązanego tymi pozwoleniami.

Nazwa nawozu stanowi element rozstrzygnięcia, gdyż decyzja w sprawie wprowadzenia do obrotu jest wydawana na konkretny nawóz o konkretnym składzie oraz o konkretnej nazwie. W interesie społecznym leży natomiast, by z obrotu zostały wyeliminowane (przez stwierdzenie wygaśnięcia) te pozwolenia na wprowadzanie do obrotu nawozów, które utraciły swój byt prawny.

W wyroku wydanym w sprawie VI SA/Wa 1403/13, oddalającym skargę na decyzję Ministra Pracy i Polityki Społecznej w przedmiocie stwierdzenia utraty statusu zakładu pracy chronionej, problem dotyczył dwóch kwestii: określenia daty, w której strona skarżąca przestała spełniać wymogi z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. nr 127, poz. 721 ze zm.) oraz oceny dopuszczalności wydania przez organ decyzji stwierdzającej z mocą wsteczną utratę statusu zakładu pracy chronionej. W sprawie tej okręgowy inspektorat pracy w dniu [...] stycznia 1999 r. wydał nakaz dostosowania pomieszczeń zakładu pracy skarżącej do wymogów wskazanych w ustawie o rehabilitacji (...), zatem pomieszczenia użytkowane przez zakład pracy chronionej nie odpowiadały warunkom określonym w art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy. Data wydania nakazu określała, zdaniem Sądu, dzień zaprzestania spełniania tych warunków/wymogów, zatem jest datą utraty statusu zakładu pracy chronionej. Z art. 30 ust. 3 wskazanej ustawy (w brzmieniu obowiązującym w dniu wydania decyzji) wynika, że organ obligatoryjnie podejmuje decyzję o stwierdzeniu utraty przyznanego statusu zakładu pracy chronionej lub zakładu aktywności zawodowej z dniem zaprzestania spełniania jakiegokolwiek z warunków lub obowiązków, o którym mowa w art. 28 ust. 1-3 i art. 33 ust. 1 lub 3 pkt 1 i 2, lub odpowiednio art. 28 ust. 1 pkt 1-3, art. 29 lub 30 ust. 2b ww. ustawy. Dlatego wydanie decyzji stwierdzającej z mocą wsteczną utratę statusu zakładu pracy chronionej odpowiada prawu.

28. Geologia i górnictwo.

Ze spraw tych najwięcej dotyczyło problematyki interesu prawnego podmiotu w postępowaniu administracyjnym, koncesji oraz zagadnień procesowych.

W sprawie VI SA/Wa 1541/04 Sąd podzielił stanowisko Ministra Środowiska, zgodnie z którym jedynie przemieszczanie piasku w obrębie tego samego gruntu, w ramach wykonywania prac ziemnych, może być uznane za działalność gospodarczą niewymagającą koncesji. Natomiast fakt wystawiania faktur VAT za sprzedaż takiego piasku powoduje, że wydobycie to staje się wydobywaniem kopaliny ze złoża w rozumieniu art. 6 pkt 6 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. nr 27, poz. 96 ze zm.) bez wymaganej koncesji.

Sprawy VI SA/Wa 2031-2035/12 dotyczyły interesu prawnego gmin we wszczęciu postępowań administracyjnych w celu określenia wysokości opłaty eksploatacyjnej z tytułu wydobycia rudy miedzi ze złóż zlokalizowanych na terenach tych gmin. Zdaniem Sądu gmina nie posiada własnego, bezpośredniego i konkretnego interesu prawnego w wszczęciu takiego postępowania, gdyż nie można go wyprowadzić z treści art. 84 ust. 10a ww. ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze. Gmina ma interes ekonomiczny w tym postępowaniu, gdyż chodzi o ustalenie wysokości opłaty eksploatacyjnej za wydobywaną kopalinę w części należnej gminie, przy czym nie jest to interes prawny w rozumieniu przepisów art. 84 ustawy, gdyż przepisy te określają jedynie obowiązek przedsiębiorcy uiszczenia opłaty eksploatacyjnej (ust. 1) oraz zasady określania wysokości tej opłaty (ust. 2); w żadnym przypadku nie określają prawa gminy do inicjowania postępowania w sprawie ustalenia opłaty eksploatacyjnej.

W ramach omawianej kategorii spraw na uwagę zasługuje także sprawa VI SA/Wa 2318/12, w której Sąd ustalił, że od 1 stycznia 2012 r. za sprawą ww. ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (w tym zawartego w niej art. 41 ust. 2) uzyskano zupełnie nowy model określania strony w postępowaniu koncesyjnym, wprowadzając zawężony krąg w zakresie stron tego postępowania. Regulujący kwestię stron art. 42 ust. 2 ustawy wyłącza zastosowanie przepisu ogólnego, tj. art. 28 k.p.a.

29. Energetyka.

Z tego zakresu na uwagę zasługuje sprawa VI SAB/Wa 106/13, w której G. zaskarżył do Sądu beczynność Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (dalej Prezes URE) w podjęciu działań wobec dostawcy energii elektrycznej w zakresie związanym z realizacją umowy sprzedaży energii elektrycznej, w tym ustalaniem grupy taryfowej oraz realizacją rozliczeń za zużycie energii elektrycznej.

Sąd rozstrzygając sprawę stwierdził, że kwestie dotyczące wykonania zawartych umów o dostarczanie paliw lub energii należą do orzecznictwa Prezesa URE jedynie w zakresie wskazanym w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r., poz. 1059 ze zm.), regułą pozostaje natomiast rozpoznawanie sporów z nimi związanych przez sądy powszechne na ogólnych zasadach. Do zadań Prezesa URE nie należy zatem rozstrzyganie spraw związanych z realizacją istniejących już umów sprzedaży energii elektrycznej w zakresie związanym z rozliczaniem jej zużycia, albowiem sprawy te nie stanowią sporu dotyczącego ustalania warunków świadczenia usług, ani odmowy przyłączenia do sieci, ani też odmowy zawarcia umowy. W tej sytuacji Sąd odrzucił skargę jako niedopuszczalną.

30. Uprawnienia do wykonywania określonych czynności i zajęć.

W grupie tych spraw, w części odnoszącej się do adwokatów, radców prawnych i notariuszy (odpowiednio też aplikantów), liczne były, podobnie jak w latach ubiegłych, sprawy ze skarg na decyzje Ministra Sprawiedliwości w przedmiocie ustalenia wyniku egzaminu konkursowego na aplikacje: adwokacką, radcowską i notarialną, wpisu na listę adwokatów, radców prawnych oraz powołania na stanowisko notariusza, skreślenia z listy adwokatów, radców prawnych oraz skreślenia z listy aplikantów radcowskich i adwokackich. Znaczącą ich część stanowiły też sprawy ze skarg na uchwały Komisji Egzaminacyjnej II stopnia przy Ministrze Sprawiedliwości do spraw odwołań od wyników egzaminu radcowskiego, adwokackiego i notarialnego. Analiza rozstrzygnięć podjętych w wymienionych sprawach wskazuje na

wypracowaną w ramach Sądu jednolitość orzecznictwa, znajdującego też akceptację w orzeczeniach Naczelnego Sądu Administracyjnego.

W wyroku z dnia 17 lipca 2013 r. o sygn. akt VIII SA/Wa 380/13 – orzeczenie prawomocne - Sąd oddalił skargę strony na postanowienie Ministra Sprawiedliwości w przedmiocie pozostawienia bez rozpoznania wniosku o dopuszczenie do egzaminu adwokackiego. Na gruncie art. 66 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze (Dz. U z 2009 r. Nr 146, poz. 1188 ze zm., zwana dalej p.a.) Sąd wyraził pogląd, iż przez okresy zatrudnienia określone tą regulacją należy rozumieć stosunek pracy uregulowany w art. 22 § 11 w związku z § 1 art. 22 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 ze zm.). Zdaniem Sądu, rozróżnienie dopuszczalnych form nabywania praktyki zawodowej w zawodach prawniczych jest racjonalnym działaniem ustawodawcy, który w art. 66 ust. 2 pkt 3 p.a. dopuszcza świadczenie pomocy prawnej w formie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej i może być ono udokumentowane złożeniem takiej umowy (a nie tylko świadectwa pracy lub zaświadczenia), natomiast w art. 66 ust. 2 pkt 4 p.a. ogranicza formę udzielonej pomocy prawnej na rzecz urzędów organów władzy publicznej do formy zatrudnienia – w ocenie Sądu – rozumianego jako umowa o pracę w reżimie kodeksu pracy. W takim przypadku okresy wykonywania takich czynności w ramach umów cywilnoprawnych nie podlegają wliczeniu do okresów o których mowa w art. 66 ust. 2 pkt 4 w związku z art. 78a ust. 4 pkt 7 p.a.

Rozbieżność orzecznicza pojawiła się w sprawach dotyczących skarg na uchwały Krajowej Rady Notarialnej w przedmiocie odmowy wydania zaświadczenia o ukończeniu aplikacji notarialnej. Rozbieżność wynikała na tle rozumienia wyrażenia „odbycie aplikacji notarialnej”.

W wyrokach zapadłych m.in. w sprawach VI SA/Wa 2023/12, VI SA/Wa 2056/12, VI SA/Wa 2060/12 z 21 stycznia 2013 r., VI SA/Wa 2493/12 z 11 marca 2013 r., VI SA/Wa 2100/12 z 22 kwietnia 2013 r., VI SA/Wa 2058/12 z 21 czerwca 2013 r., jak również VI SA/Wa 2049/13 z 7 listopada 2013 r., zaprezentowano pogląd, że nieuprawnione jest stanowisko Krajowej Rady Notarialnej, zgodnie z którym, skoro Minister Sprawiedliwości w § 13 rozporządzenia z dnia 22 grudnia 2005 r. dał radzie

izby notarialnej możliwość przeprowadzania kolokwii i sprawdzianów opanowania wiedzy przez aplikantów, to przez wyrażenie „odbycie aplikacji notarialnej” należy rozumieć przejście toku szkolenia i wylegitymowanie się w czasie aplikacji (przez pozytywne złożenie kolokwii i sprawdzianów) opanowaniem wiedzy objętej tym szkoleniem, co jest warunkiem do wydania zaświadczenia o odbyciu aplikacji notarialnej, a w konsekwencji dopuszczenia do egzaminu notarialnego.

W ocenie Sądu (orzekającego m.in. w sprawie VI SA/Wa 2493/12), takie rozumienie tego wyrażenia nie daje się wyprowadzić z przepisów ustawy Prawo o notariacie oraz z § 13 rozporządzenia z dnia 22 grudnia 2005 r., ponieważ „odbycie aplikacji notarialnej”, w świetle wskazanych poniżej przepisów, należy rozumieć jako odbycie szkoleń u notariusza i we właściwych sądach, polegających na zapoznaniu się z całokształtem pracy notariusza i z czynnościami sądów, w okresach podanych w rozporządzeniu oraz w czasie trwania aplikacji wskazanym w art. 72 § 1 ustawy Prawo o notariacie. W § 2 rozporządzenia określono obowiązki aplikanta notarialnego jako sumienne wykonywanie powierzonych mu obowiązków i poleceń przełożonego, uczestniczenie w zajęciach szkoleniowych i stałe podnoszenie poziomu wiedzy zawodowej. Żaden z tych obowiązków, nie daje podstawy do stwierdzenia, że negatywny wynik z kolokwium powoduje skutek w postaci odmowy wydania zaświadczenia o odbyciu aplikacji. Również z § 13 rozporządzenia nie daje się wyprowadzić takiego skutku, podobnie jak z zapisów uchwały Krajowej Rady Notarialnej w sprawie programu aplikacji notarialnej, wskazanych w § 1 ust. 2 zdanie ostatnie – „Wykonanie przez aplikanta obowiązków objętych niniejszym programem uprawnia go do uzyskania zaświadczenia o odbyciu aplikacji”. Odmowy wydania zaświadczenia o odbyciu aplikacji notarialnej w związku z niezdaniem kolokwium nie przewiduje także zapis § 6 tej uchwały. Jedyne skutki negatywnego wyniku kolokwium, to obowiązek jego powtórzenia (§ 6 pkt 16 uchwały), a nie odmowa wydania zaświadczenia wskazanego w przepisach art. 72 § 2 i w art. 74 § 2 ustawy Prawo o notariacie. W tej sytuacji brak podstawy prawnej wiążącej negatywny wynik kolokwium/sprawdzianu z odmową wydania ww. zaświadczenia.

Odmienne stanowisko zajęły składy orzekające m.in. w wyrokach z 5 lutego 2013 r. VI SA/Wa 2191/12; z 7 marca 2013 r. VI SA/Wa 2148/12, VI SA/Wa 2252/12, z 9 kwietnia 2013 r. VI SA/Wa 2017/12, jak również w wyroku z 22 kwietnia 2013 r., VI SA/Wa 2100/12, w których uznano, że niezaliczenie przez aplikanta kolokwium, uprawnia do przyjęcia wniosku, iż aplikant nie zrealizował programu aplikacji, a więc nie odbył aplikacji notarialnej, o której mowa w art. 72 § 1 ustawy Prawo o notariacie, co z kolei obligowało organy samorządu notarialnego do odmowy wydania zaświadczenia o odbyciu aplikacji notarialnej. Sprawując pieczę nad należytych wykonywaniem zawodu, organy tego samorządu obowiązane są zapewnić najwyższy poziom szkolenia, co oznacza konieczność nie tylko zapewnienia odpowiedniego poziomu prowadzonych zajęć dydaktycznych, ale również sprawdzenia (weryfikacji) nabytych w toku tych zajęć umiejętności i wiedzy.

Z pozostałych spraw z zakresu uprawnień do wykonywania określonych czynności i zajęć można wymienić sprawę VI SA/Wa 1538/13, w której Sąd, oddalając skargę na decyzję Ministra Sprawiedliwości, uznał za niezasadne stanowisko skarżącego, że posiadając wykształcenie prawnicze daje lepsze gwarancje i prognozy wykonywania obowiązków komornika w przyszłości niż powołany przez organ drugi kandydat, który legitymuje się wykształceniem administracyjnym. Wolą ustawodawcy, wyrażoną w art. 12 ust. 3 ustawy z dnia 24 maja 2007 r. o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. Nr 112, poz. 769) było, aby do osób z wyższym wykształceniem administracyjnym, które stały się asesorami w rozumieniu obecnie obowiązujących przepisów, stosować art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1376 ze zm.) w brzmieniu sprzed nowelizacji. Dlatego Minister Sprawiedliwości prawidłowo przyjął, że wykształcenie prawnicze i administracyjne powinny być w tym przypadku traktowane jako równoważne. Przyjęcie odmiennego poglądu godziłoby w zasadę praw słusznie nabytych.

Sąd, oddalając skargę na decyzję Krajowej Rady Doradców Podatkowych w przedmiocie skreślenia z listy doradców podatkowych (sprawa VI SA/Wa 1114/13), uznał za niezasadne stanowisko skarżącego, że wykonywana przez niego od ponad 8

lat praca w charakterze radcy prawnego jest równoważna z czynnościami doradcy podatkowego, co stanowi jedną z przesłanek wydania przez uprawniony organ decyzji o przekształceniu wpisu warunkowego we wpis. Zdaniem Sądu ustawa z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym (j.t. Dz. U. z 2011 r. nr 41, poz. 213) nie zawiera przepisów, które dawałyby prawo osobom wykonującym zawód adwokata lub radcy prawnego bezpośredniego nadawania im tytułu doradcy podatkowego. Osoby te zobowiązane są zatem wykazać, że przez okres co najmniej 8 lat poprzedzających złożenie wniosku wykonywały te czynności, a więc udzielały porad, opinii i wyjaśnień z zakresu obowiązków podatkowych.

W sprawie VI SA/Wa 487/13 Sąd oddalając skargę na decyzję Komendanta Głównego Policji w przedmiocie odmowy wydania licencji pracownika zabezpieczenia technicznego drugiego stopnia uznał za zasadne stanowisko organu o niespełnianiu przez skarżącego warunku wykształcenia, o którym mowa w art. 29 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2005 r., Nr 145, poz. 1221 ze zm.). Wymóg ten, tj. posiadanie wykształcenia co najmniej średniego technicznego, musi być bowiem odnoszony do specjalności wymienionych w tym przepisie, a zatem elektronicznej, elektrycznej, łączności, mechanicznej. Tymczasem skarżący legitymuje się wykształceniem wyższym na kierunku budownictwo o specjalności geotechnika i budownictwo specjalne. Fakt zaliczenia w czasie studiów technicznych przedmiotów z zakresu mechaniki, elektrotechniki, nie przesądza automatycznie uzyskania wykształcenia w tych specjalnościach.

W sprawie VI SA/Wa 1205/13 Sąd, oddalając skargę na decyzję Głównego Geodety Kraju w przedmiocie pozbawienia uprawnień zawodowych w dziedzinie geodezji i kartografii, uznał za zasadne stanowisko organu, że przy wydaniu decyzji o pozbawieniu uprawnień zawodowych, o jakiej mowa w art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2010 r. Nr 193, poz. 1287 ze zm.), prawomocny skazujący wyrok za przestępstwo przeciwko wiarygodności dokumentów wiąże Głównego Geodetę Kraju.

31. Jakość.

Większość rozstrzygnięć Sądu z tego zakresu spraw, tak jak w latach ubiegłych, dotyczyła skarg na decyzje nakładające kary pieniężne za wprowadzanie do obrotu produktów zafalszowanych lub niewłaściwie oznakowanych.

W sprawie VI SA/Wa 488/13 Sąd oddalając skargę podkreślił, że prawidłowe oznakowanie artykułów rolno-spożywczych stanowi podstawę informacji konsumenckiej i ma na celu umożliwienie konsumentom wyboru produktu zgodnego z oczekiwaniami. Nieprawidłowości w oznakowaniu utrudniają lub uniemożliwiają konsumentowi podjęcie decyzji o wyborze środka spożywczego. Umieszczenie przez producenta wyróżnienia jakościowego (znaku słowno-graficznego), gdy takie wyróżnienie nie zostało przyznane przez żadną organizację czy jednostkę certyfikującą, wprowadza w błąd konsumenta i świadczy o nieuczciwej praktyce rynkowej.

W sprawie VI SA/Wa 26/13 Sąd, oddalając skargę na decyzję zobowiązującą do wycofania z obrotu oleju napędowego, wskazał na art. 25 ust. 3 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. Nr 169, poz. 1200 ze zm.), który przewiduje, że wyniki badań pobranych próbek stosuje się do jakości całej partii paliwa znajdującego się w zbiorniku, z którego pobrano próbki. W świetle art. 17 ust. 1 i art. 22 tej ustawy do ustalenia jakości paliwa wystarczy przebadanie jednej próbki paliwa spośród dwóch pobranych, o ile wniosku o przebadanie drugiej próbki - próbki kontrolnej, nie zgłosi kontrolowany. Wówczas podstawą ustalenia jakości paliwa są wyniki badań wyłącznie obu próbek.

32. Telemedia.

W tych sprawach należy wymienić postanowienie Sądu z dnia 3 lipca 2013 r., VI SAB/Wa 70/13, w którym Sąd nie podzielił stanowiska skarżącej spółki, że do postępowania w sprawie ustalenia opłaty za koncesję, przewidzianej w art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2011 r. Nr 43, poz. 226 ze zm.) zastosowanie ma art. 11 ust. 9 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie

działalności gospodarczej (Dz. U. z 2010 r. Nr 220, poz. 1447 ze zm.), zgodnie z którym - jeżeli organ nie rozpatrzy wniosku w terminie, uznaje się, że wydał rozstrzygnięcie zgodnie z wnioskiem przedsiębiorcy, chyba że przepisy ustaw odrębnych ze względu na nadrzędny interes publiczny stanowią inaczej.

Sąd odwołał się do art. 40b ustawy o radiofonii i telewizji, z którego wynika, że przepisy ustawy o swobodzie działalności gospodarczej (tylko jej rozdział 5) stosuje się do kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorcy, o której mowa w art. 33. Przepis ten uzyskał aktualne brzmienie na podstawie art. 9 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy o swobodzie działalności gospodarczej oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2009 r. Nr 18, poz. 97 ze zm.). Wcześniej przepis ten miał brzmienie: "W sprawach nieuregulowanych w niniejszym rozdziale stosuje się przepisy ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej". Zdaniem Sądu ta zmiana wskazuje, że przepisy ustawy o swobodzie działalności gospodarczej mają ograniczone, ściśle określone zastosowanie do uregulowań ustawy o radiofonii i telewizji. W myśl art. 46 ust. 1 pkt 5 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej uzyskania koncesji wymaga działalność w zakresie rozpowszechniania programów radiowych i telewizyjnych, z wyłączeniem programów rozpowszechnianych wyłącznie w systemie teleinformatycznym, które nie są rozprowadzane naziemnie, satelitarnie lub w sieciach kablowych. Oznacza to, że prowadzenie tej działalności nie podlega wszystkim regułom zasady swobody działalności gospodarczej, co potwierdza art. 5 pkt 5 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej stanowiąc, że działalność regulowana oznacza działalność gospodarczą, której wykonywanie wymaga spełnienia szczególnych warunków, określonych przepisami prawa. W przypadku działalności koncesjonowanej (regulowanej) nie ma zastosowania art. 11 ust. 9 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, tworzący fikcję załatwienia sprawy przez organ zgodnie z wnioskiem, po upływie określonego terminu.

Z innych spraw z zakresu telemediów na odnotowanie zasługuje sprawa VI SA/Wa 1679/12, w której przedmiotem zaskarżenia było postanowienie Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej (Prezesa UKE) ograniczające stronie prawo

wglądu do materiału dowodowego. Zdaniem Sądu informacje dotyczące spółki (uczestnika postępowania) składającej ofertę przetargową w przetargu na rezerwację częstotliwości, objęte tym ograniczeniem, spełniają przesłanki uznania ich za tajemnicę przedsiębiorstwa, albowiem nie można o nich dowiedzieć się zwykłą drogą i nie zostały ujawnione do wiadomości publicznej. Nadto brak podstaw do utożsamiania ograniczenia stronie prawa wglądu do materiału dowodowego w oparciu o art. 207 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. nr 171, poz. 1800 ze zm.), a więc ze względu na konieczność ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa, z odmową udostępnienia akt w rozumieniu art. 73 k.p.a. Udostępnienie akt sprawy ma na celu umożliwienie stronom zapoznanie się z materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie, zaś ograniczenie prawa wglądu do materiału dowodowego zawierającego tajemnicę przedsiębiorstwa służy ochronie tego podmiotu przed przedostaniem się do wiadomości jego konkurentów informacji mających wartość gospodarczą.

W postępowaniu zadbano o zapewnienie uprawnień strony skarżącej wynikających z art. 73 k.p.a., a ograniczając jej prawo wglądu do materiału dowodowego obejmującego informacje zawarte w ofercie przetargowej złożonej przez uczestnika postępowania przetargowego na rezerwację częstotliwości, nie naruszono tego przepisu.

W sprawie VI SA/Wa 13/13 Sąd uznał, że postanowienie ograniczające prawo wglądu do materiału dowodowego rozstrzyga sprawę ochrony „tajemnicy przedsiębiorstwa lub innych tajemnic prawnie chronionych” i nie może być uznane za wydane w kwestii incydentalnej w stosunku do postępowania zasadniczego prowadzonego w związku z rezerwacją częstotliwości; nie zajmuje się żadną z przesłanek dotyczących postępowania głównego, ani nie odnosi się do związanych z nim zagadnień procesowych. Jeżeli z mocy regulacji art. 9 ust. 1 i 2 ustawy Prawo telekomunikacyjne, sprawa zastrzeżenia informacji zawierających tajemnicę przedsiębiorstwa stanowi autonomiczną sprawę administracyjną, to nie można identycznej rodzajowo sprawy traktować inaczej i przyjmować, że wydane na podstawie art. 207 ust. 1 ustawy Prawo telekomunikacyjne postanowienie nie ma

przymiotu samodzielnego rozstrzygnięcia, oderwanego od postępowania głównego, co w konsekwencji uniemożliwia kontrolę sądowoadministracyjną takiego postanowienia. Sąd mając powyższe na uwadze, rozpoznając zarzut formalny podniesiony przez spółkę T., zmierzający do odrzucenia skargi jako złożonej bez wyczerpania toku instancji, a więc z pominięciem wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy - uznał, że wadliwie zinterpretowała ona przepis art. 207 ust. 1 w związku z art. 206 ust. 1 ustawy Prawo telekomunikacyjne. Zdaniem Sądu zaskarżone postanowienie ma charakter samodzielnego orzeczenia zamykającego sprawę dostępu do materiału dowodowego. W tej sytuacji błędne jest odwoływanie się przez spółkę do przepisów art. 144 i art. 127 § 3 k.p.a. i w konsekwencji domaganie się odrzucenia skargi.

W opozycji do ww. stanowiska wyrażonego przez Sąd w sprawie VI SA/Wa 13/13 stoją dwa postanowienia Sądu w sprawach VI SA/Wa 2266/12 i VI SA/Wa 1945/13, odrzucające skargi wniesione na postanowienia Prezesa UKE ograniczające prawo wglądu do materiału dowodowego. W postanowieniach tych Sąd stwierdził, że skoro wydane w tym zakresie rozstrzygnięcia Prezesa UKE kończą postępowanie w sprawie samoistnej, to są zaskarżalne. Od rozstrzygnięcia Prezesa UKE wydanego w postępowaniu administracyjnym na podstawie art. 207 ustawy Prawo telekomunikacyjne, wobec stosowania przepisów k.p.a., przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, zaś po ponownym wydaniu postanowienia – skarga do Sądu. Skoro w obu ww. sprawach strony skarżące wniosły skargi do Sądu bez wyczerpania toku instancji, to ich skargi jako niedopuszczalne podlegały odrzuceniu.

33. Kultura fizyczna.

Z tej kategorii należy wymienić wyrok z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie VI SA/Wa 240/13 oddalający skargę strony na decyzję Ministra Sportu i Turystyki w przedmiocie zatwierdzenia zmian statutu. Sąd dokonał tu analizy art. 8 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. Nr 127, poz. 857 ze zm.) w zestawieniu z art. 7 uprzednio obowiązującej ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o sporcie kwalifikowanym

(Dz. U. Nr 155, poz. 1298 ze zm.). Przepisy te regulują kwestię członkostwa w polskim związku sportowym. Zdaniem Sądu art. 8 ust. 1 ustawy o sporcie wyklucza możliwość członkostwa w polskim związku sportowym osób fizycznych – ex lege, niezależnie od postanowień statutu. Dlatego postanowienia statutu, na mocy których m. in. tworzy się osobną kategorię członkostwa, tzn. „członków stowarzyszonych” (osób fizycznych), jako niezgodne z tym przepisem, nie mogły zostać zatwierdzone przez Ministra Sportu i Turystyki.

W sprawie VI SA/Wa 45/13 Sąd oddalił skargę strony na decyzję Ministra Spraw Wewnętrznych w przedmiocie zakazu przeprowadzenia towarzyskiego meczu piłki nożnej, wskazując na uznaniowy charakter tej decyzji. Przesłanką wydania decyzji na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. z 2013 r., poz. 611 ze zm.) jest bowiem negatywna ocena stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego w związku z planowaną lub przeprowadzaną imprezą masową. Materiał dowodowy w postaci negatywnych opinii – komendanta policji i komendanta straży pożarnej oraz fakt wcześniejszego zakłócania bezpieczeństwa i porządku publicznego podczas meczu, dał organowi uzasadnione podstawy do negatywnej oceny stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego w związku z planowanym meczem towarzyskim.

34. Sprawy kapitałowe i bankowość.

W tej grupie spraw na uwagę zasługuje wyrok w sprawie ze skargi na decyzję Komisji Nadzoru Finansowego w przedmiocie skreślenia z listy doradców inwestycyjnych (VI SA/Wa 797/12). Sąd wskazał w nim, że przy interpretacji pojęcia „informacji poufnej” należy mieć na względzie art. 1 dyrektywy Komisji 2003/124/WE z dnia 22 grudnia 2003 r. wykonującej dyrektywę 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w zakresie definicji i publicznego ujawniania informacji wewnętrznych oraz definicji manipulacji na rynku (Dz. Urz. WE L 339 z dnia 24 grudnia 2003 r.), implementowanej przez ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538 ze zm.), która

doprecyzowuje definicję informacji poufnej. Informacją poufną, w rozumieniu art. 154 ust. 1 ustawy o obrocie (...), jest - określona w sposób precyzyjny - informacja dotycząca, bezpośrednio lub pośrednio, jednego lub kilku emitentów instrumentów finansowych, jednego lub kilku takich instrumentów finansowych albo nabywania lub zbywania takich instrumentów, która nie została przekazana do publicznej wiadomości, a która po takim przekazaniu mogłaby w istotny sposób wpłynąć na cenę tych instrumentów finansowych lub na cenę powiązanych z nimi pochodnych instrumentów finansowych. W tej sytuacji informacje przekazane w rozpoznawanej sprawie skarżącemu stanowiły informację poufną, w rozumieniu art. 154 ustawy o obrocie (...), gdyż dotyczyły konkretnego emitenta i wskazywały na niższe, niż prognozowane przez rynek, wyniki emitenta jako spółki publicznej wygenerowane przez nią samą i do tego obejmujące już zamknięty okres. W ocenie Sądu dane te pozwoliły na przyjęcie, że osiągnięcie przez spółkę niższego - niż przewidywany - zysku, jest zdarzeniem, którego należy zasadnie oczekiwać i które będzie miało wpływ na wynik akcji spółki.

W konsekwencji Sąd podzielił stanowisko Komisji Nadzoru Finansowego, że skarżącemu została przekazana informacja poufna, którą wykorzystał zlecając maklerowi sprzedaż puli akcji spółki, przez co dopuścił się naruszenia art. 156 ust. 1 pkt 1 lit. d) ustawy o obrocie (...) w związku z wykonywaniem zawodu doradcy inwestycyjnego, co dało podstawę do skreślenia go z listy doradców inwestycyjnych.

35. Własność przemysłowa.

W 2013 r. orzecznictwo w sprawach z tego zakresu problematyki pozostawało w zgodzie z utrwalonym w latach poprzednich stanowiskiem doktryny i praktyką orzeczniczą WSA w Warszawie. W analizowanym okresie najliczniejszą grupę spraw z dziedziny własności przemysłowej stanowiły sprawy dotyczące znaków towarowych.

W sprawach tych można wskazać na wyrok z dnia 31 października 2013 r. (VI SA/Wa 887/13), którym Sąd oddalił skargę na decyzję Urzędu Patentowego RP unieważniającą prawo ochronne na znak towarowy „F1 STOP tu SHOP STRAPAGIEL”. W uzasadnieniu zajął stanowisko, iż w świetle art. 132 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. Prawo własności przemysłowej (Dz. U. z 2003 r. Nr 119, poz. 1117 ze zm.) okoliczność, że wcześniejszy znak towarowy ma status znaku renomowanego ma istotne znaczenie dla zastosowania właściwych kryteriów oceny podobieństwa takiego znaku do oznaczenia późniejszego. Po prawidłowym ustaleniu, czy znak wcześniejszy ma status znaku renomowanego, ocena podobieństwa powinna zostać dokonana przy pomocy bardziej ogólnych kryteriów, niż ocena przeprowadzona na podstawie art. 132 ust. 2 pkt 2 ww. ustawy. W przypadku znaku renomowanego chodzi o podobieństwo szczególnego rodzaju, polegające na niebezpieczeństwie samego skojarzenia z nim innego znaku, i to w odniesieniu do jakichkolwiek towarów, a nie tylko do towarów podobnych czy identycznych. Ochrona renomowanych znaków towarowych na gruncie tej regulacji odnosi się zarówno do towarów mniej lub bardziej podobnych, pod warunkiem spełnienia pozostałych przesłanek rozszerzonej ochrony wynikającej z powołanego przepisu, tj. uzyskania nienależnej korzyści z używania znaku renomowanego lub wyrządzenia szkody w zakresie dotyczącym charakteru odróżniającego lub renomowy znaku.

W kontekście omawianej problematyki znaków towarowych należy także wskazać na wyrok z dnia 14 listopada 2013 r. (VI SA/Wa 1690/12), którym Sąd uchylił postanowienie Urzędu Patentowego RP zawieszające na podstawie art. 97 § 1 pkt 4 k.p.a. postępowanie w sprawie unieważnienia znaku towarowego - do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia w postępowaniu przed sądem powszechnym w przedmiocie ustalenia prawa autorskiego do kompozycji słowno-graficznej tożsamej ze spornym znakiem towarowym. Sąd nie zgodził się z poglądem organu, iż w tej sprawie, w świetle art. 17 pkt 2 Kodeksu postępowania cywilnego, ustalenie komu przysługują prawa autorskie do danego oznaczenia tożsamego ze spornym znakiem towarowym, podlega wyłącznie kognicji sądu powszechnego. Powołując wcześniejsze orzecznictwo WSA w Warszawie podniósł, że to przede wszystkim na Urzędzie

Patentowym ciąży obowiązek zbadania tych kwestii w ramach postępowań w sprawach dotyczących wydania decyzji co do rejestrowalności znaku towarowego, jak i przeszkód w rejestracji określonego znaku. W tym zakresie organ posiada uprawnienia do dokonywania samodzielnych ustaleń, czy dany znak towarowy narusza prawa osobiste lub majątkowe innych podmiotów. Dopiero w sytuacji, gdy Urząd Patentowy wyczerpie wszelkie prawne możliwości działania dozwolone w ramach postępowania administracyjnego oraz gdy stan konkretnej sprawy wskaże, iż uczestnicy tego postępowania wywodzą w uzasadniony sposób prawa majątkowe lub osobiste do spornego znaku, powstają przesłanki do oceny, czy w sprawie wyłoniło się zagadnienie wstępne w rozumieniu art. 97 § 1 pkt 4 k.p.a., stanowiące podstawę zawieszenia postępowania z urzędu.

36. Ubezpieczenia zdrowotne.

W wyroku z dnia 11 lutego 2013 r. wydanym w sprawie VI SA/Wa 2326/12 Sąd przyjął, że organy Narodowego Funduszu Zdrowia (dalej NFZ) zajmując stanowisko w sprawach stwierdzenia objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym osób zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych, w szczególności umów o dzieło i umów zlecenia, a także innych umów o świadczenie usług, do których stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego dotyczące zlecenia, mają na mocy ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. nr 164, poz. 1027 ze zm.) prawo badania charakteru tych umów i wypowiedania się co do treści łączącego strony stosunku prawnego. Dotyczy to w szczególności zakwalifikowania określonej umowy jako umowy o dzieło, której zawarcie nie skutkuje obowiązkiem objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym, jak i zakwalifikowania jej jako umowy zlecenia, bądź innej umowy o świadczenie usług, do której stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego dotyczące zlecenia – co wywołuje obowiązek objęcia wykonawcy tej umowy ubezpieczeniem zdrowotnym. Podstawą dokonywanej przez organy NFZ oceny charakteru umów nie może być abstrakcyjnie interpretowana zasada swobody umów, skoro organy te mają

obowiązek oceny tych umów w związku z wynikającymi z nich obowiązkami publicznoprawnymi.

Z wyroku z dnia 2 sierpnia 2013 r. wydanego przez Sąd w sprawie VI SA/Wa 401/13 wynika, że wymienione w art. 148 ww. ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych kryteria porównania ofert – w związku z użyciem sformułowania „w szczególności” - nie mają charakteru zestawienia zupełnego i kompletnego. Zdaniem Sądu w przypadku określonych świadczeń Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia (NFZ) może odstąpić od stosowania niektórych kryteriów – o czym jednak jest zobowiązany zawiadomić świadczeniodawców w odpowiednim zarządzeniu, czy wręcz w ogłoszeniu o konkursie. Natomiast dodatkowe kryteria, w razie ich wprowadzenia przez organ, będą miały charakter pozaustawowy. Zarządzenia Prezesa NFZ wydane na podstawie art. 146 tej ustawy, nie mają charakteru aktów generalnych, w szczególności nie stanowią źródła prawa w konstytucyjnym znaczeniu. Są to akty indywidualne – stosowania (realizacji) prawa, dostosowane do określonego konkursu, obejmującego zawsze odmienny rodzaj i zakres świadczeń opieki zdrowotnej. Wskazana ustawa nie zajmuje się szczegółowym sposobem oceniania ofert, gdyż są to kwestie o charakterze technicznym, nie wymagające regulacji ustawowej. Nie oznacza to jednak, że w uzasadnieniu decyzji organu informacje tego rodzaju mogą być pomijane i nie udostępniane choćby samym zainteresowanym.

Zdaniem Sądu kryteria ustawowe porównania ofert mogą się zmieniać w zależności od zakresu świadczeń, na który prowadzony jest konkurs; nie jest przy tym niezgodne z prawem ustanawianie zasad oceny ofert w sposób „kombinowany”, gdy jedno z zarządzeń określa wymagania (kryteria) obowiązujące w danym konkursie, odpowiednio do rodzaju i zakresu objętych nim świadczeń, a drugie reguluje punktację związaną z tymi wymaganiami.

37. Zdrowie.

Sprawy te wiążą się m.in. z problematyką prowadzenia aptek i hurtowni farmaceutycznych, środków farmaceutycznych i materiałów medycznych oraz nadzoru farmaceutycznego.

W tym zakresie na uwagę zasługują orzeczenia wydane w sprawach związanych z prowadzeniem niedozwolonej reklamy aptek, punktów aptecznych oraz ich działalności w rozumieniu art. 94a ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2008 r. nr 45, poz. 271 ze zm.) zmienionego z dniem 1 stycznia 2012 r. przez art. 60 pkt 7 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz. U. z 2011 r. nr 122, poz. 696 ze zm.).

W wyroku z dnia 21 stycznia 2013 r. wydanym w sprawie VI SA/Wa 1908/12 Sąd stwierdził, że ww. przepis art. 94a ust. 1 ustawy Prawo farmaceutyczne rozszerzył zakaz reklamy w kierunku jakiegokolwiek reklamy aptek, punktów aptecznych oraz ich działalności. Z tego zakazu wyłączone jest tylko kierowanie do publicznej wiadomości informacji o lokalizacji i godzinach pracy apteki lub punktu aptecznego.

Zdaniem Sądu za reklamę działalności apteki można uznać działalność polegającą na informowaniu i zachęcaniu do zakupu produktów leczniczych lub wyrobów medycznych w danej aptece poprzez „program lojalnościowy”, który dla jego uczestników przewiduje określone bonusy, upusty, rabaty przy nabyciu towarów, co ma na celu zwiększenie ich sprzedaży. Umieszczanie informacji na temat aptek uczestniczących w programach lojalnościowych w Internecie, a także przekazywanie tych informacji przez farmaceutów/ z wręczonych ulotek zachęcających do uczestnictwa w programach poprzez oferowany system rabatów i obniżania kosztów leczenia oznacza, że program jest komunikowany publicznie.

W wyroku z dnia 17 czerwca 2013 r. wydanym w sprawie VI SA/Wa 450/13 Sąd stwierdził, że reklama nie musi zawierać w sobie wyraźnych elementów ocennych, ani zachęcających do zakupu; wystarczy by wywołała u odbiorców zainteresowanie produktem i chęć jego nabycia. Ulotki zawierające wyciąg z listy

cenowej konkretnej apteki, które są dostępne w aptece, a także w przychodniach służby zdrowia, stanowią formę przekazu mogącą być potraktowaną przez odbiorców jako zachęta do kupna. Pacjenci szukający pomocy lekarskiej oraz nabywający leki, po zapoznaniu się z ulotką informującą o cenach leków i miejscu ich sprzedaży, mogli dokonać porównania z cenami tych samych leków sprzedawanych w innych aptekach i zdecydować się na ich zakup w aptece skarżącej, jeżeli ceny te okazały się korzystniejsze niż oferowane w innych aptekach. Z tych względów Sąd uznał, że kolportaż ulotek reklamowych zawierających wyciąg z listy cenowej stanowi zabronioną reklamę apteki.

W sprawie VI SA/Wa 1513/13 zakończonej wyrokiem z dnia 4 października 2013 r. Sąd doszedł do przekonania, że produkty lecznicze homeopatyczne podlegające uproszczonej procedurze dopuszczenia do obrotu na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy Prawo farmaceutyczne mogą być w przypadkach określonych w § 1 ust. 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 14 listopada 2008 r. w sprawie kryteriów zaliczenia produktu leczniczego do poszczególnych kategorii dostępności (Dz. U. z 2008 r. nr 206, poz. 1292) zaliczone do kategorii dostępności „wydawane z przepisu lekarza – Rp”. Zdaniem Sądu zasada rejestracji produktów leczniczych homeopatycznych na podstawie uproszczonej procedury dopuszczenia do obrotu, nie przesądza ostatecznie o ich zaliczeniu do kategorii dostępności „produkty lecznicze wydawane bez przepisu lekarza – OTC”. Sąd zwrócił uwagę na tzw. „jednokierunkowy” charakter przepisu § 1 ust. 2 tego rozporządzenia, który zezwala w określonych sytuacjach na zmianę kategorii dostępności produktu leczniczego homeopatycznego z założenia „wydawanego bez przepisu lekarza – OTC” na kategorię „wydawany z przepisu lekarza - Rp”. Jednocześnie Sąd przesądził, że przepis ten nie stanowi podstawy prawnej dla zmiany odwrotnej, tzn. zmiany kategorii produktu leczniczego homeopatycznego z kategorii „wydawany z przepisu lekarza – Rp” na kategorię "wydawany bez przepisu lekarza – OTC". Tego rodzaju zmiana, prowadziłyby do zmniejszenia kontroli lekarza nad stosowaniem produktów leczniczych homeopatycznych.

38. Gospodarka mieniem.

W wyroku z dnia 6 lutego 2013 r. wydanym w sprawie sygn. akt VIII SA/Wa 788/12 – orzeczenie prawomocne - Sąd oddalił skargę na decyzję organu (Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej) w zakresie odpowiedzialności zawodowej zarządcy nieruchomości - orzeczenia kary dyscyplinarnej zawieszenia licencji zawodowej na okres 6 miesięcy. Sąd stwierdził zasadność podjętego przez organ rozstrzygnięcia opartego na art. 186 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 ze zm., zwana dalej u.g.n.). Uznał w tym zakresie, że skarżący przygotowywał niepełne sprawozdania oraz rozliczenia finansowe i w ten sposób nie zapewnił wspólnocie mieszkaniowej nieruchomości położonej przy ul. O. [...] w G. pełnych i rzetelnych informacji o sytuacji finansowej nieruchomości wspólnej. Ponadto z akt sprawy wynika, że nie było żadnego dokumentu, który mógł świadczyć o tym, że sposób prowadzenia ewidencji kosztów, zaliczek i rozliczeń z innych tytułów został formalnie określony lub uzgodniony z członkami wspólnoty mieszkaniowej. Wobec powyższego zarządca nieruchomości dokonywał rozliczeń finansowych wspólnoty mieszkaniowej w sposób dowolny, bez stosownej uchwały.

39. Budownictwo.

39.1 Bezprzedmiotowość postępowania naprawczego, a wymóg przywrócenia ładu prawnego.

Na tle stanów faktycznych w sprawach o sygn. akt VII SA/Wa 573/12, VII SA/Wa 803/13 oraz VII SA/Wa 826/13, wyłoniło się zagadnienie, jaką formę winno mieć rozstrzygnięcie organu, w sytuacji, gdy ten nie widzi podstaw, w toku prowadzonego postępowania w ramach nadzoru budowlanego, do nałożenia obowiązków przewidzianych w art. 51 ust. 1 pkt 1-3 Prawa budowlanego.

Organy nadzoru budowlanego w ww. sprawach stanęły na stanowisku, iż w sytuacji, gdy roboty wykonane w warunkach samowoli budowlanej są zgodne

ze standardami i nie wymagają żadnych czynności ani robót, zachodzi bezprzedmiotowość postępowania.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w sprawie o sygn. akt VII SA/Wa 573/12, podzielił ww. pogląd organu, stwierdzając, że przepisy art. 50-51 Prawa budowlanego nie przewidują wydania decyzji, w sytuacji braku podstaw do nałożenia obowiązków, a wobec tego, skoro postępowanie musi zostać zakończone wydaniem decyzji, zasadne jest zakończenie wszczętego postępowania administracyjnego, poprzez wydanie decyzji umarzającej postępowanie jako bezprzedmiotowe.

Natomiast w sprawach o sygn. akt VII SA/Wa 803/13 oraz VII SA/Wa 826/13 Sąd nie podzielił tego poglądu, uznając, że nie zachodzi żadna okoliczność, która czyniłaby wydanie decyzji administracyjnej, co do meritum, prawnie niemożliwą. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie stwierdził, że przy rozpatrywaniu sprawy, istnieje oczywiście możliwość ustalenia przez organ, że nie mamy do czynienia z naruszeniem prawa i brak jest przesłanek do wydania którejś z decyzji przewidzianych w art. 51 ust. 1 Prawa budowlanego. W takiej sytuacji postępowanie legalizacyjne nie jest jednakże bezprzedmiotowe w rozumieniu art. 105 § 1 k.p.a, ponieważ fakt, że wykonane w warunkach samowoli roboty są zgodne z przepisami i nie wymagają żadnych czynności ani robót mających na celu doprowadzenie do ich zgodności z prawem nie uniemożliwia wydania którejś z decyzji przewidzianej w art. 51 ust. 1 Prawa budowlanego. Istnieje bowiem cały czas przedmiot postępowania. W związku z tym organ powinien wydać decyzję odmawiającą nałożenia na inwestora obowiązków wynikających z art. 51 ust. 1 pkt 1 i art. 51 ust. 1 pkt 2 Prawa budowlanego. Sąd powołał się przy tym na wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 15 listopada 2006 r., sygn. akt II OSK 1344/05, z dnia 15 czerwca 2010 r., sygn. akt II OSK 1012/09. Sąd zaznaczył, iż uznanie, że art. 51 Prawa budowlanego nie daje podstaw do kontynuowania postępowania legalizacyjnego z tego względu, że wykonane roboty są zgodne ze standardami i nie wymagają żadnych czynności ani robót, w nieuzasadniony sposób promowałoby osoby prowadzące roboty samowolnie, choć zgodnie z wymaganiami sztuki budowlanej. Praktyka taka pozwalałaby na ominięcie długotrwałej nieraz procedury uzyskiwania pozwolenia czy

dokonywania zgłoszenia w przekonaniu, że prawidłowo z technicznego punktu widzenia wykonane prace będą zaakceptowane, a postępowanie umorzone. Przesłankę dla umorzenia stanowi bezprzedmiotowość postępowania, a za takie nie można uznać postępowania prowadzonego w stosunku do stwierdzonej samowoli budowlanej. Ponadto, umorzenie postępowania prowadzonego w ramach nadzoru budowlanego, jako bezprzedmiotowego, skutkowałoby pozostawieniem sprawy w stanie prawnie nieuporządkowanym, inwestor pozostawałby w stanie zawieszenia, gdyż do końca nie wiedziałby, czy zrealizowane przez niego zamierzenie inwestycyjne jest zgodne z prawem. Także i uczestnik postępowania, na wniosek którego zostało ono wszczęte ma prawo do uzyskania merytorycznej decyzji. Wydanie przez organ decyzji w trybie art. 51 Prawa budowlanego nakazującej wykonania określonych czynności lub robót budowlanych lub też decyzji o odstąpieniu od nałożenia na inwestora samowolnie wykonanych robót obowiązku wykonania określonych czynności lub robót budowlanych zakończyłoby postępowanie legalizacyjne.

Zaznaczyć należy, iż powyższe zagadnienie było przedmiotem narady wydziałowej sędziów, stanowiska sędziów w tej kwestii były niejednolite.

39.2 Wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za wykonanie obowiązków wynikających z przepisów prawa w sprawach dotyczących infrastruktury kolejowej – stanu technicznego wiaduktu drogowego nad torami kolejowymi.

Podobnie jak w sprawach dotyczących kwestii podmiotu odpowiedzialnego za stan techniczny kładki dla pieszych nad torami kolejowymi oraz podmiotu odpowiedzialnego za wykonywanie obowiązków z zakresu zabezpieczeń przeciwpożarowych wzdłuż linii kolejowych (były one przedmiotem opracowania w roku 2012), zaistniał problem dotyczący określenia adresata nakazu nałożonego na podstawie art. 66 lub art. 62 ust. 3 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane, w sprawach dotyczących stanu technicznego wiaduktu drogowego nad torami kolejowymi.

Ww. problem prawny skonkretyzował się na tle stanów faktycznych m.in. w sprawach o sygn. akt VII SA/Wa 2401/11, VII SA/Wa 1153/11, VII SA/Wa 2968/12, VII SA/Wa 1708/13, w których organy nadzoru budowlanego, jako podmiot odpowiedzialny do wykonania obowiązków wskazywały PKP, czyli podmiot, który zgodnie z przepisami z ustawy z dnia 8 września 2000 r. o komercjalizacji i restrukturyzacji przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe” (Dz.U. z 2000 r. nr 84, poz. 948 ze zm.), stał się użytkownikiem wieczystym gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa i nieodpłatnie właścicielem budynków, innych urządzeń i lokali znajdujących się na tych gruntach.

W sprawie o sygn. akt VII SA/Wa 2968/12 w wyroku oddalającym skargę Sąd wskazał, iż organ w sposób prawidłowy ustalił adresata ww. obowiązku w odniesieniu do wiaduktu drogowego zlokalizowanego nad linią kolejową, uznając, że adresatem tym jest PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. w Warszawie. Podniósł, iż z akt sprawy wynika, że sporny wiadukt drogowy usytuowany nad linią kolejową zlokalizowany jest na działce, która stanowi teren zamknięty, na mocy decyzji Ministra Infrastruktury z dnia 17 grudnia 2009 r. w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych. Władającym jest Spółka Polskie Koleje Państwowe S.A. w Warszawie, co wynika z wypisu z rejestru gruntów. Ponadto, działka, w trybie art. 17 ust. 1 w związku z art. 15 ust. 4a ustawy z dnia 8 września 2000 r. o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe”, została przekazana Spółce Akcyjnej PKP Polskie Linie Kolejowe umową z dnia 27 września 2001 r. Sąd podkreślił, iż na podstawie art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 8 września 2000 r. o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe”, grunty będące własnością Skarbu Państwa, znajdujące się w dniu 5 grudnia 1990 r. w posiadaniu PKP, co do których PKP nie legitymowało się dokumentami o przekazaniu mu tych gruntów w formie prawem przewidzianej i nie legitymuje się nimi do dnia wykreślenia z rejestru przedsiębiorstw państwowych, stają się z dniem wejścia w życie ustawy, z mocy prawa, przedmiotem użytkowania wieczystego PKP. Natomiast zgodnie z art. 34 ust. 3 ww. ustawy budynki, inne urządzenia i lokale znajdujące się na gruntach, o których mowa w ust. 1 stają się z mocy prawa, nieodpłatnie, własnością PKP. Jednocześnie, stosownie do treści art. 15

ust. 2 ustawy z dnia 8 września 2000 r. o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego "Polskie Koleje Państwowe", PKP Polskie Linie Kolejowe Spółka Akcyjna wstąpiła w prawa i obowiązki PKP S.A. w zakresie zarządzania liniami kolejowymi. W rezultacie Sąd uznał, iż organ właściwie ustalił adresata decyzji, właśnie ww. Spółkę. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie, nie podzielił poglądu skarżącej, aby adresatem wydanej decyzji mógł być zarządca drogi gminnej, albowiem droga przebiegająca przez wiadukt nie znajduje się w ciągu drogi gminnej. Sąd zaznaczył także, iż powszechny dostęp do drogi przebiegającej na wiadukcie drogowym, na który powołuje się skarżąca, stanowi wyłącznie okoliczność faktyczną, a nie prawną. Również połączenie z drogą gminną nie ma żadnego znaczenia, skoro nie stanowi części tej drogi a jedynie jest faktycznie z nią połączony. Droga ta niewątpliwie ma charakter wewnętrzny i niepubliczny, a zatem jej utrzymanie należy do zarządcy terenu, na którym jest zlokalizowana.

Podobne stanowisko zastało zaprezentowane we wcześniejszych wyrokach o sygn. akt VII SA/Wa 2401/11, VII SA/Wa 1153/11.

Powyższy pogląd nie spotkał się z uznaniem Naczelnego Sądu Administracyjnego.

W związku z tym, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku zapadłym w sprawie o sygn. akt VII SA/Wa 1708/13, mając na uwadze stanowisko zaprezentowane przez Naczelnego Sądu Administracyjnego (sygn. akt II OSK 93/12), wskazał, iż istotą postępowania jest ustalenie przeznaczenia przedmiotowego wiaduktu, a następnie podmiotu, co do którego mogą być nałożone obowiązki wynikające z art. 62 ust. 3 Prawa budowlanego. Podkreślił, że ustalenia faktyczne w niniejszej sprawie są niepełne. Brak jest w sprawie jednoznacznych ustaleń co do przebiegu przedmiotowej drogi oraz danych o aktualnym jej zarządcy lub właścicielu, a to oznacza, że nie można jednoznacznie wskazać podmiotu, który jako właściwy będzie mógł być adresatem decyzji wydanej na podstawie art. 62 ust. 3 Prawa budowlanego. Zaznaczył natomiast, iż bezspornym jest, że przedmiotowy wiadukt jest drogowym obiektem inżynierskim w pasie drogi wewnętrznej. Jak również, iż w orzecznictwie zajmowane jest jednoznaczne stanowisko, że drogi, które nie są zaliczane do żadnej z kategorii dróg publicznych są drogami wewnętrznymi (art. 8 ust. 1 ustawy o drogach publicznych). Zgodnie z art. 8 ust. 2 ustawy o drogach publicznych, uznać trzeba, iż leżący w ciągu dróg wewnętrznych obiekt inżynierski

(wiadukt) jest częścią tych dróg. Tym samym podmiotem odpowiedzialnym za utrzymanie tak usytuowanego wiaduktu jest zarządca drogi, w ciągu której wiadukt jest położony, co przy drogach wewnętrznych oznacza zarządcę (właściciela) gruntu, na którym taka droga się znajduje. Sąd stwierdził, że konieczne będzie w sprawie poczynienie ustaleń odnośnie przebiegu drogi wewnętrznej, w której ciągu znajduje się przedmiotowy wiadukt.

Przywołać także należy w tym zakresie wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 22 listopada 2013 r., sygn. akt II OSK 1285/12, uchylający wyrok zapadły w sprawie o sygn. akt VII SA/Wa 2401/11. W wyroku tym, Sąd II instancji zaznaczył, że skoro mamy do czynienia z wiaduktem drogowym, a nie kolejowym, to zastosowanie winny mieć przepisy ustawy o drogach publicznych i akty wykonawcze odpowiednie w tym zakresie, a nie przepisy, jak wskazał Sąd I instancji, dotyczące transportu kolejowego i wiaduktów kolejowych. Sąd stwierdził, że definicja drogi zamieszczona w art. 4 pkt 2 ustawy o drogach publicznych nie dotyczy tylko drogi publicznej, ale odnosi się także do dróg wewnętrznych. Tak więc droga wewnętrzna jest budowlą wraz z drogowymi obiektami inżynierskimi (wiadukty), urządzeniami oraz instalacjami stanowiącą całość techniczno-użytkową, przeznaczoną do prowadzenia ruchu drogowego, zlokalizowaną w pasie drogowym. Obowiązki określone w ust. 2 art. 8 ustawy o drogach publicznych należą do zarządcy terenu, na którym jest zlokalizowana droga wewnętrzna, a w przypadku jego braku - do właściciela tego terenu. Sąd zaznaczył, że wydaje się oczywistym, że zarządzającym drogą wewnętrzną i zarządzającym ruchem na niej, jeżeli jest usytuowana na wiadukcie, nie może być właściciel terenu (użytkownik wieczysty), na którym stoi wiadukt (w tym przypadku PKP S.A.) gdyż to wykracza poza zakres zadań tego podmiotu określony w ustawie o transporcie kolejowym. Naczelny Sąd Administracyjny podniósł, iż jeżeli nawet właścicielem wiaduktu i użytkownikiem wieczystym terenu, na którym wiadukt ten jest zlokalizowany jest PKP S.A., to nie oznacza, że zarządcą terenu w rozumieniu art. 8 ust. 2 ustawy o drogach publicznych, na którym jest zlokalizowana droga wewnętrzna jest również PKP S.A. Gdyby bowiem przyjąć taki punkt widzenia, to zarządcą wszystkich dróg biegnących po wiaduktach drogowych nad torami kolejowymi byłoby PKP S.A., gdyż wiadukty te są zawsze bądź prawie zawsze usytuowane na gruntach należących do PKP, co jednak wynika z innych przepisów (Prawo geodezyjne i kartograficzne). Tymczasem

utrzymanie dróg i obowiązki wynikające z art. 20 ustawy o drogach publicznych, nie należą do PKP S.A., co wynika z ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym. Wiadukt drogowy usytuowany nad linią kolejową, nie jest obiektem niezbędnym do realizacji zadań wynikających z ustawy o transporcie kolejowym, jest natomiast obiektem budowlanym umożliwiającym przeprowadzenie po nim drogi.

39.3 Pozwolenie na budowę.

W wyroku z dnia 26 września 2013 r. o sygnaturze akt VIII SA/Wa 362/13 – orzeczenie nieprawomocne – Sąd orzekł o uchyleniu decyzji Wojewody M. oraz utrzymanego nią w mocy rozstrzygnięcia Starosty R. w przedmiocie odmowy uchylenia decyzji w sprawie pozwolenia na budowę po wznowieniu postępowania. Sąd stwierdził, iż dla wykazania zaistnienia przesłanki wznowieniowej z art. 145 § 1 pkt 4 k.p.a. konieczne jest ustalenie, iż podmiotowi zgłaszającemu żądanie wznowienia postępowania przysługiwał w tym postępowaniu przymiot strony, to jest interesu prawnego lub obowiązku dotyczyło to postępowanie. Wyjaśnił, iż decyzja Starosty R. z dnia [...] kwietnia 2008 roku, co do której złożony został przez skarżącą wniosek o wznowienie postępowania została wydana w sprawie zatwierdzenia projektu budowlanego i udzielenia pozwolenia na budowę przedszkola wraz z urządzeniami towarzyszącymi, co sprawia, iż zastosowanie w postępowaniu prowadzącym do wydania tej decyzji miały przepisy ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku Prawo budowlane, w tym art. 28 ust. 2 tej ustawy. Zdaniem Sądu, art. 28 ust. 2 Prawa budowlanego zawęża, ale nie wyłącza całkowicie stosowania art. 28 k.p.a. przy ustalaniu stron postępowania w sprawie pozwolenia na budowę. Dlatego też, w okolicznościach niniejszej sprawy, konieczne jest zastosowanie art. 28 k.p.a. dla prawidłowego ustalenia kręgu stron, jakie powinny brać udział w postępowaniu o udzielenie pozwolenia na budowę budynku przedszkola wraz z urządzeniami towarzyszącymi, zakończonego decyzją Starosty Radomskiego z dnia [...] kwietnia 2008 roku. Sąd zauważył także, iż skarżąca we wniosku o wznowienie postępowania w niniejszej sprawie, oprócz okoliczności, z której wynika, iż jest właścicielem działki nr [...], graniczącej z terenem, na którym ma być realizowana inwestycja, podniosła także, iż działka nr [...], której dotyczy pozwolenie na budowę została przez inwestora

nabyta w drodze wyłączenia, a ponadto, iż toczy się postępowanie o zwrot wyłączonej nieruchomości. W ocenie Sądu powyższe kwestie winny się znaleźć w zainteresowaniu organów. Sąd stwierdził, iż dopuszczalność użycia wyłączonej nieruchomości na inny cel niż określony w decyzji o wyłączeniu wyznaczona m.in. niezłożeniem wniosku o zwrot nieruchomości przez poprzedniego właściciela lub spadkobiercę oraz obowiązek organu zawiadomienia poprzedniego właściciela lub jego spadkobiercy o takim zamiarze, wraz z jednoczesnym poinformowaniem o możliwości zwrotu wyłączonej nieruchomości, przewidziane w art. 136 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2010 r., Nr 102, poz. 651 ze zm.; dalej: „u.g.n.”), stanowią podstawę do ustalenia istnienia interesu prawnego tych osób w postępowaniach dotyczących nieruchomości wyłączonej. W przypadku bowiem braku podstaw do stwierdzenia wygaśnięcia uprawnienia do żądania zwrotu wyłączonej nieruchomości przez osoby wskazane w art. 136 ust. 3 u.g.n. i w związku z tym otwartego terminu do zgłoszenia tego żądania, osoby te posiadają interes prawny w rozumieniu art. 28 k.p.a. do udziału w postępowaniu o udzielenie pozwolenia na budowę na takiej nieruchomości. Postępowanie to może bowiem utrudnić lub uniemożliwić realizację roszczenia jej zwrotu. Jednocześnie Sąd wyraził pogląd, że dla ustalenia interesu prawnego, o którym mowa nie jest konieczne wszczęcie postępowania o zwrot wyłączonej nieruchomości przed datą wydania rozstrzygnięcia w postępowaniu o udzielenie pozwolenia na budowę na takiej nieruchomości. Istotne jest – w jego ocenie – istnienie wciąż aktualnego uprawnienia do zgłoszenia żądania zwrotu tej nieruchomości.

39.4 Inne z zakresu budownictwa.

Przedmiotem kontroli sądowo-administracyjnej w wyroku z dnia 21 sierpnia 2013 r. sygn. akt: VIII SA/Wa 605/13 - orzeczenie nieprawomocne była kwestia prawidłowości wniesienia sprzeciwu, na podstawie art. 30 ust. 6 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane, od zgłoszenia robót budowlanych polegających na montażu wolno stojących kolektorów słonecznych. Sąd podzielił stanowisko organu nadzoru budowanego, że do wskazanego zamierzenia nie ma zastosowania art. 29 ust.

2 pkt 16 Prawa budowlanego. Dokonując analizy przepisów ustawy Prawo budowlane uznał, iż brak jest przepisów wskazujących na wyłączenia wskazanej w zgłoszeniu inwestycji od obowiązku uzyskania pozwolenia na budowę. Sąd wywiódł, że jedynie zgłoszenia, a nie pozwolenia na budowę wymagają mniejsze zamierzenia, nieskomplikowane technicznie. Stwierdził zatem, że zgłoszenie zamiaru przystąpienia do robót budowlanych, polegających na montażu wolno stojących kolektorów słonecznych w ilości 1.584 sztuk, o łącznej powierzchni 2.590 m², których moc całkowita wynosić będzie 412 kWp i stanowić będzie instalację fotowoltaiczną podłączoną do sieci elektrycznej, nie można potraktować jako spełniającego przesłanki z art. 29 ust. 2 pkt 16 Prawa budowlanego, co do którego ustawodawca nie przewidział konieczności dokonania chociażby zgłoszenia. Jednocześnie Sąd uznał, iż zgłoszone zamierzenie spełnia także wszelkie przesłanki budowlane, o jakiej mowa w art. 3 pkt 3 Prawa budowlanego, jak i przesłanki art. 3 pkt 1 lit. b Prawa budowlanego z uwagi na tworzenie całości techniczno-użytkowej, gdyż mamy do czynienia z systemem kolektorów słonecznych tworzących instalację fotowoltaiczną. Dlatego też za prawidłowe uznał stanowisko organów nadzoru budowlanego, które stwierdziły, że inwestycja ta wymaga uzyskania pozwolenia na budowę. Powyższe zaś obligowało organ do wniesienia sprzeciwu od dokonanego przez skarżącą zgłoszenia w oparciu o treść art. 30 ust. 6 pkt 1 Prawa budowlanego.

W sprawie sygn. akt: VIII SA/Wa 141/13 Sąd wyrokiem z dnia 26 czerwca 2013 r. oddalił skargę na postanowienia organów nadzoru budowlanego odmawiające wszczęcia postępowania w sprawie legalizacji i wydania pozwolenia na użytkowanie budynku mieszkalnego. Sąd uznał, iż w sprawie zachodzi uzasadniona przyczyna z powodu której postępowanie nie może być wszczęte, a o której mowa w art. 61a § 1 k.p.a. Wywiódł, iż przesłanką taką jest pozostawanie w obrocie prawnym decyzji Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w m. R. z dnia [...] marca 2004 roku, nakazującej inwestorom R. i K. S. dokonanie rozbiórki rozbudowy budynku mieszkalnego, zrealizowanej bez wymaganego prawem pozwolenia na budowę. Wyjaśnił, iż wobec niewykonania rozbiórki w dniu [...] listopada 2005 roku wystawiono tytuł wykonawczy przeciwko adresatom decyzji, z których jeden tj. R. S.

zmarł w 2006 roku. Sąd wyraził pogląd, iż skarżąca – I. S., jako następca prawny R. S. wstąpiła wskutek dziedziczenia w jego prawa i obowiązki, w tym dotyczące obciążonej obowiązkiem rozbiórki rozbudowy. Tym samym uznał, że skarżąca, w powyższych okolicznościach faktycznych i prawnych, nie może doprowadzić do wszczęcia ponownego postępowania legalizacyjnego dotyczącego nieruchomości, co do której wydano decyzję o rozbiórce, która jest ostateczna i pozostaje w obrocie prawnym.

40. Sprawy z zakresu prawa o ruchu drogowym.

Wyrokiem z dnia 21 sierpnia 2013 r. sygn. akt: VIII SA/Wa 256/13 - orzeczenie nieprawomocne – Sąd oddalił skargę w przedmiocie odmowy wszczęcia postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności dowodu rejestracyjnego. Sąd wyraził pogląd, iż dowód rejestracyjny, jako potwierdzenie wydania decyzji w przedmiocie rejestracji pojazdu, nie jest decyzją administracyjną, ale ma charakter czynności materialno-technicznej. Dlatego też – zdaniem Sądu – nie jest możliwe stwierdzenie nieważności dowodu rejestracyjnego na podstawie art. 156 § 1 k.p.a. Sąd stanął na stanowisku, że brak jest również podstaw do stwierdzenia, że zmiana dowodu rejestracyjnego spowodowana brakiem miejsc w druku dowodu na wpisy o kolejnych badaniach technicznych pojazdu, jako dotycząca pojazdu już zarejestrowanego, miała inny charakter niż czynność materialno-techniczna. Podstawy prawnej pozwalającej na odmienną ocenę powyższej okoliczności Sąd nie znalazł w obowiązujących w dniu zmiany dowodu rejestracyjnego (tj. 31 października 2001 r.) przepisach ustawy Prawo o ruchu drogowym z dnia 20 czerwca 1997 roku (Dz. U. Nr 98, poz. 602 ze zm.) oraz wydanego na jej podstawie Rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 19 czerwca 1999 roku w sprawie rejestracji i oznaczania pojazdów (Dz. U. Nr 59, poz. 632 ze zm.).

III. DZIAŁALNOŚĆ POZAORZECZNICZA SĄDU

1. Wydział Informacji Sądowej.

W 2013 r. Wydział Informacji Sądowej kontynuował realizację zadań wyznaczonych § 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 18 września 2003 r. – Regulaminu wewnętrznego urzędowania wojewódzkich sądów administracyjnych (Dz.U. Nr 169, poz. 1646). Działalność Wydziału koncentrowała się na:

- wykonywaniu zadań z zakresu sprawozdawczości statystycznej Sądu,
- informowaniu osób zainteresowanych o właściwości Sądu, stanie załatwianych spraw, udostępnianiu do wglądu akt spraw,
- udostępnianiu informacji publicznej o działalności Sądu,
- prowadzeniu spraw petycji, skarg i wniosków,
- obsłudze medialnej Sądu,
- wykonywaniu obowiązków administratora systemu informatycznego.

Praca Wydziału obejmowała sporządzanie statystyk przedstawiających ruch spraw w okresie miesięcznym, półrocznym i rocznym, jak również opracowanie rocznej informacji o działalności Sądu. Wydział sporządzał również analizy, dane statystyczne i bieżące informacje o działalności Sądu na potrzeby Prezesa Sądu, Biura Orzecznictwa NSA oraz innych jednostek.

Funkcjonujący w ramach Wydziału – Sekretariat Informacji o Sprawach – udzielał na bieżąco, bezpośrednio w Sekretariacie oraz drogą telefoniczną, informacji o toczących się postępowaniach, a także wyjaśniał wątpliwości, co do właściwości sądu i ustawowych środków zaskarżania orzeczeń.

Czytelnia Akt udostępniała do wglądu akta stronom, uczestnikom postępowania i ich pełnomocnikom, organom administracji publicznej, prokuratorom i funkcjonariuszom Policji. W 2013 r. udostępniono ogółem 7.588 akt sądowoadministracyjnych.

Informacja o działalności Sądu oraz wydawanych rozstrzygnięciach - w trybie ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej – udzielana była przez Wydział zarówno drogą pocztową, jak i w formie elektronicznej.

- W 2013 r., w powyższym trybie wpłynęło ogółem 265 wniosków, w tym 118 wniosków o wydanie kopii orzeczenia.
- Poprzez udzielenie informacji załatwiono 247 wniosków, natomiast 18 wniosków załatwionych zostało poprzez wydanie kopii orzeczenia.
- W roku 2013 nie załatwiono żadnego wniosku o udzielenie informacji publicznej w formie decyzji administracyjnej.
- Nie wydano decyzji o warunkach ponownego wykorzystywania informacji publicznej lub o wysokości opłat.

Skargi oraz różnego rodzaju wnioski i petycje, kierowane do Prezesa Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie podobnie, jak miało to miejsce w latach ubiegłych, stanowiły najczęściej wyraz niezadowolenia z rozstrzygnięć Sądu oraz wadliwego, w ocenie skarżących, postępowania sądowego, bądź zawierały prośby o przedstawienie stanu sprawy i wyjaśnienie różnych kwestii procesowych.

Przez Wydział Informacji Sądowej prowadzona była również obsługa medialna Sądu. Przewodnicząca Wydziału Informacji Sądowej, działając jako Rzecznik Prasowy Sądu, udzielała informacji na temat wydanych przez Sąd rozstrzygnięć i ich uzasadnień, wyjaśniała, jakie skutki wywołuje orzeczenie sądu administracyjnego, wyjaśniała zasady postępowania przed sądami administracyjnymi oraz udzielała informacji na temat funkcjonowania Sądu.

Funkcjonująca w ramach Wydziału Informacji Sądowej Biblioteka pracuje w systemie elektronicznej ewidencji wypożyczeń, wykorzystując program LIBRA 2000, który umożliwia przeglądanie zbiorów poprzez katalogi: alfabetyczny, tytułowy, rzeczowy oraz serii. Dzięki współpracy międzybibliotecznej czytelnicy Biblioteki mogą korzystać także ze zbiorów innych placówek – w 2013 r. były to przeważnie

biblioteki uczelniane oraz Trybunału Konstytucyjnego. W 2013 r. Biblioteka ściślej współpracowała z Biblioteką Naczelnego Sądu Administracyjnego, zarówno w dziedzinie informacji o nowościach wydawniczych, jak i wypożyczeń. Pełny katalog swoich zbiorów Biblioteka publikuje w sieci intranetowej WSA w Warszawie. Według stanu na 31 grudnia 2013 r. zbiory biblioteczne liczyły 9737 vol. (z czego 1427 vol. przechowywane są w bibliotece filialnej przy Wydziale VIII zamiejscowym z siedzibą w Radomiu).

Do zadań Wydziału Informacji Sądowej należy również nadzór nad działalnością systemów informatycznych. Informatycy Wydziału Informacji Sądowej odpowiadają za właściwą opiekę serwisową i rozwój systemów informatycznych, a także wspierają użytkowników poszczególnych aplikacji informatycznych.

W 2013 roku został uruchomiony Elektroniczny Terminarz Rozpraw dający, za pośrednictwem stron BIP, dostęp do interaktywnego planu posiedzeń WSA w Warszawie. Realizowane są kolejne projekty mające na celu uruchomienie usług upraszczających dostęp do informacji.

2. Szkolenia sędziów.

W roku 2013 sędziowie uczestniczyli w konferencjach, szkoleniach i wykładach, poświęconych następującej problematyce:

- „Konstytucyjne zasady wynikające z pojęcia „demokratyczne państwo prawne” (art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej)”;
- „Zasada zaufania obywatela (jednostki) do państwa i stanowionego przezeń prawa w świetle orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego”;
- „Zasada niedziałania prawa wstecz”;
- „Ochrona prawa własności w świetle konstytucyjnych zasad: zaufania obywateli do państwa i stanowionego przezeń prawa oraz niedziałania prawa wstecz”;

- „Kary administracyjne w świetle ustawy o grach hazardowych”;
- „Techniczny charakter wynalazku”;
- „Opłata elektroniczna za przejazd po drodze krajowej i kara pieniężna za przejazd bez uiszczenia tej opłaty”;
- „Udostępnienie numerów IP uczestników forum dyskusyjnych w świetle przepisów o ochronie danych osobowych i ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną ”;
- „Przetwarzanie danych osobowych objętych tajemnicą telekomunikacyjną”;
- „Odmowa udostępniania informacji publicznej z uwagi na ochronę danych osobowych”;
- „Spory wokół wyłączenia pracownika i organu w postępowaniu administracyjnym”;
- „Skutki ogłoszenia upadłości dla pozycji procesowej strony”;
- „Przedawnienie zobowiązań podatkowych oraz należności, do których stosuje się przepisy Ordynacji podatkowej”;
- „Przedmiot opodatkowania a przepisy prawa budowlanego”;
- „Zasady umarzania, odraczania i rozkładania na raty zobowiązań podatkowych oraz należności niepodatkowych”;
- „Zakres procedowania w sprawach o stwierdzenie nadpłaty w podatku akcyzowym”;
- „Orzekanie przez organ podatkowy o nadpłacie w podatku akcyzowym w świetle uchwały NSA I FPS 1/12 z dn. 3 grudnia 2012 r.”;
- „Zasady ustalania wpisu sądowego w sprawach o stwierdzenie nadpłaty i w sprawach dotyczących określania zobowiązań podatkowych”;
- „Zwrot akcyzy przy dostawie wewnątrzspółnotowej”
- „Zwolnienia wyrobów węglowych od akcyzy”;

- „Godne sprawowanie urzędu sędziego w nawiązaniu do zasad etyki zawodu według Uchwały Krajowej Rady Sądownictwa nr 16/03 z dnia 19 lutego 2003r.”;
- „Stosowanie Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przez sądy administracyjne. Zasady konstytucyjne, stosowanie norm konstytucyjnych, w tym zasad ogólnych, oparcie wyroku bezpośrednio na przepisie Konstytucji, prokonstytucyjna wykładnia przepisów prawa będących podstawą orzekania przez sądy administracyjne”;
- „Prawo Unii Europejskiej a krajowa procedura administracyjna i sądowoadministracyjna”;
- „Pochodne prawo pobytu obywateli państw trzecich związanych z obywatelem Unii”;
- „Państwo a podatnik - granice etyczne a ekonomiczne opodatkowania”;
- „Znaczenie Europejskiej Konwencji Praw Człowieka dla spraw administracyjnych dotyczących cudzoziemców, ochrony środowiska oraz planów zagospodarowania przestrzennego”;
- „Zagadnienia ogólne dotyczące ewidencji gruntów i budynków”.

Ponadto w 2013 r. – w ramach poszczególnych Wydziałów Orzeczniczych – organizowane były wewnętrzne narady poświęcone zarówno problematyce z zakresu organizacji i funkcjonowania danego Wydziału, jak również kwestiom merytorycznym, odnoszącym się do wybranych zagadnień z bieżącej praktyki orzeczniczej Wydziału oraz Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Przedmiotem 79 porad jakie odbyły się 2013 r., były między innymi:

- projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (druk sejmowy nr 1633);

- opracowanie Biura Orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego „Ocena jednolitości orzecznictwa oraz sprawność postępowania wojewódzkich sądów administracyjnych za rok 2012”;
- opracowanie Biura Orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego „Orzeczenia Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu w orzecznictwie sądów administracyjnych”;
- zaskarżalność aktów prawa miejscowego – problemy omówione na konferencji zorganizowanej przez Biuro Orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego w dniu 26 listopada 2012 r.,
- opracowanie Biura Orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego dotyczące postępowania dyscyplinarnego w służbach mundurowych,
- projekt ustawy o zmianie ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 1637);
- opracowanie Biura Orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego dotyczące wykładni art. 79 § 2 Ordynacji podatkowej;
- opracowanie Biura Orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego „Orzecznictwo sądów administracyjnych za lata 2010-2011 w sprawach z elementem unijnym dotyczących podatków dochodowych”;
- wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18 lipca 2013 r. sygn. SK 18/09 dotyczący opodatkowania dochodów nieznajdujących pokrycia w ujawnionych źródłach przychodów;
- „Instrukcja w sprawie zasad postępowania przy przedstawianiu Trybunałowi Sprawiedliwości Unii Europejskiej pytań prejudycjalnych”;
- opracowanie Biura Orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego „Orzecznictwo sądów administracyjnych za lata 2010-2012 z elementem prawnoeuropejskim w sprawach cudzoziemców”;

- „Rozgraniczenie kompetencji sądów administracyjnych i powszechnych w zakresie rozpoznawania środków zaskarżenia na decyzje Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w świetle uchwały Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 25 marca 2013 r., I OPS 1/13”;
- sprawozdania z kontroli w zakresie biurowości sądowej i organizacji pracy sekretariatów w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym Warszawie;
- uchwała Naczelnego Sądu Administracyjnego z 3 grudnia 2012 sygn. I FPS 1/12 i zastosowanie tej uchwały w sprawach „Volvo”;
- pismo Dyrektora Biura Orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 18 grudnia 2012 r. sygnalizujące rozbieżności w orzecznictwie w zakresie możliwości umorzenia opłaty legalizacyjnej, o której mowa w art. 49 ust 2 Prawa budowlanego;
- analiza sporządzona w Biurze Orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego pt. „Zgłoszenia robót budowlanych w świetle orzecznictwa sądowoadministracyjnego”;
- zakaz orzekania na niekorzyść strony w postępowaniu przed sądami administracyjnymi - na podstawie orzecznictwa w sprawach podatkowych z lat 2004 – 2012.

SPIS TABEL

Tabela nr 1 - A. Ruch spraw w 2013 r.

Tabela nr 2 - Skargi na akty i czynności według rodzajów spraw.

Tabela nr 3 - Sprawy niezadowolone.

Tabela nr 4 - Prawo pomocy - wnioski zarejestrowane w repertorium SO
oraz wnioski w toku postępowania.

Tabela nr 5 - Terminowość załatwiania spraw.

Tabela nr 6 - Załatwione wyrokiem skargi na akty i czynności ministrów,
centralnych organów administracji rządowej i innych naczelných
organów.

Tabela nr 7 - Wpływ skarg kasacyjnych.

Tabela nr 1

A. Ruch spraw w 2013 r.

Wydziały Orzecz- nicze	Pozostało z poprzedniego okresu				Wpłynęło				Załatwiono																Pozostało na okres następny			
									Łącznie				w tym															
	na rozprawie				na posiedzeniu niejawnym																							
					ogółem				z tego wyrokiem																			
SA	SAB	SO	Suma	SA	SAB	SO	Suma	SA	SAB	SO	Suma	SA	SAB	SO	Suma	SA	SAB	SO	Suma	SA	SAB	SO	Suma	SA	SAB	SO	Suma	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	
I	1076	129	8	1213	3304	677	20	4001	2669	637	26	3332	1863	289	5	2157	806	348	21	1175	230	131	0	361	1711	169	2	1882
II	697	139	25	861	2414	782	104	3300	2219	655	112	2986	1847	334	0	2181	372	321	112	805	18	0	0	18	892	266	17	1175
III	1816	15	9	1840	3246	80	33	3359	3638	63	38	3739	3104	25	0	3129	534	38	38	610	2	0	0	2	1424	32	4	1460
IV	1105	47	15	1167	2996	291	81	3368	3177	270	70	3517	2149	58	1	2208	1028	212	69	1309	7	5	0	12	924	68	26	1018
V	991	12	4	1007	2830	46	13	2889	2810	40	14	2864	2229	14	7	2250	581	26	7	614	1	0	0	1	1011	18	3	1032
VI	961	13	1	975	3669	181	11	3861	2852	174	10	3036	2070	111	0	2181	782	63	10	855	1	0	0	1	1778	20	2	1800
VII	1205	37	9	1251	2779	142	50	2971	3015	148	38	3201	2293	72	0	2365	722	76	38	836	0	0	0	0	969	31	21	1021
VIII	333	9	2	344	1144	90	13	1247	1073	63	11	1147	862	35	0	897	211	28	11	250	0	0	0	0	404	36	4	444
RAZEM	8184	401	73	8658	22382	2289	325	24996	21453	2050	319	23822	16417	938	13	17368	5036	1112	306	6454	259	136	0	395	9113	640	79	9832

1. Wpływ spraw, w których organy administracji publicznej stosując art. 54 par. 3 ustawy o postępowaniu przed sądami administracyjnymi uchylili lub zmienili zaskarżoną decyzję, Wydział: I -19, II -13, III -43, IV -29, V -42, VI -25, VII -109, VIII -2. Łącznie -282.

Tabela nr 2

Skargi na akty i czynności organów według rodzajów spraw.

Symbol sprawy	Opis symbolu, przedmioty spraw w ramach symbolu	Pozostało z poprzedniego okresu	Wpłynęło	Załatwiono	Pozostało na następny okres
1	2	3	4	6	16
601	Budownictwo, nadzór architektoniczno-budowlany i specjalistyczny, ochrona przeciwpożarowa	944	2 159	2 293	810
602	Ceny, opłaty, stawki taryfowe, nie objęte symbolem 611			0	0
603	Utrzymanie i ochrona dróg publicznych i innych dróg ogólnodostępnych, ruch na tych drogach, koleje, lotnictwo cywilne, przewozy, żegluga morska i śródlądowa	430	1 688	1 452	666
604	Działalność gospodarcza, w tym z udziałem podmiotów zagranicznych	98	373	244	227
605	Ewidencja ludności, dowody tożsamości, akty stanu cywilnego, imiona i nazwisko, obywatelstwo, paszporty	109	339	348	100
606	Sprawy z zakresu geologii i górnictwa	68	34	85	17
607	Gospodarka mieniem państwowym i komunalnym, w tym gospodarka nieruchomościami nierolnymi	366	1 085	911	540
608	Energetyka i atomistyka	0	1	1	0
609	Gospodarka wodna, w tym ochrona wód, budownictwo wodne, melioracje, zaopatrzenie w wodę	50	146	153	43
610	Sprawy komunalizacji mienia	105	366	245	226
611	Podatki i inne świadczenia pieniężne, do których mają zastosowanie przepisy Ordynacji podatkowej, oraz egzekucja tych świadczeń pieniężnych	2 203	4 192	4 540	1 855
612	Sprawy geodezji i kartografii	75	165	182	58
613	Ochrona środowiska i ochrona przyrody	299	623	720	202
614	Oświata, szkolnictwo wyższe, nauka, działalność badawczorozwojowa i archiwa	56	250	236	70
615	Sprawy zagospodarowania przestrzennego	309	688	796	201
616	Rolnictwo i leśnictwo, w tym gospodarowanie nieruchomościami rolnymi i leśnymi, ochrona gruntów rolnych i leśnych, gospodarka łowiecka, rybołówstwo oraz weterynaria, ochrona zwierząt	70	217	230	57
617	Uprawnienia do wykonywania określonych czynności i zajęć	151	434	362	223

618	Wywłaszczenie i zwrot nieruchomości	298	767	640	425
619	Stosunki pracy i stosunki służbowe, sprawy z zakresu inspekcji pracy	268	785	773	280
620	Ochrona zdrowia, w tym sprawy dotyczące chorób zawodowych, zakładów opieki zdrowotnej, uzdrowisk, zawodu lekarza, pielęgniarstwa, położnictwa, aptekarstwa i nadzoru sanitarnego	109	484	451	142
621	Sprawy mieszkaniowe, w tym dodatki mieszkaniowe	112	310	290	132
622	Instytucje ubezpieczeniowe i działalność ubezpieczeniowa	0	2	1	1
623	Dozór techniczny, miary i wagi, badania i certyfikacje, normalizacja, sprawy jakości	49	111	104	56
624	Powszechny obowiązek obrony kraju	8	60	40	28
625	Poczta, telekomunikacja, radio i telewizja	24	219	123	120
626	Ustrój samorządu terytorialnego, w tym referendum gminne	6	32	30	8
627	Cudzoziemcy, repatrianci, nabycie nieruchomości przez cudzoziemców	196	742	666	272
628	Status Kościołów i związków wyznaniowych	4	10	10	4
629	Sprawy mienia przejętego z naruszeniem prawa	179	391	343	227
630	Obrót towarami z zagranicą, należności celne i ochrona przed nadmiernym przywozem towaru na polski obszar celny	40	306	315	31
631	Wytwarzanie i obrót bronią i materiałami wybuchowymi	69	157	170	56
632	Pomoc społeczna	214	998	790	422
633	Zatrudnienie i sprawy bezrobocia	32	157	124	65
634	Sprawy kombatantów, świadczenia z tytułu pracy przymusowej	6	23	20	9
635	Kultura fizyczna, sport i turystyka	2	27	13	16
636	Kultura i sztuka, w tym sprawy działalności kultury i twórczości, biblioteki, ochrona zabytków i muzea, sprawy związane z ochroną praw autorskich i pokrewnych	75	166	181	60
637	Papiery wartościowe i fundusze powiernicze oraz sprawy z nimi związane, bankowość i sprawy dewizowe	5	29	23	11
645	Sprawy nieobjęte symbolami podstawowymi 601 - 637 oraz od 646 - 655	27	256	248	35
646	Prawo własności przemysłowej	85	315	231	169
647	Sprawy związane z ochroną danych osobowych	40	112	112	40

648	Sprawy z zakresu informacji publicznej i prawa prasowego	47	270	227	90
649	Sprawy dotyczące poświadczenia bezpieczeństwa oraz z zakresu ochrony informacji niejawnych	4	17	19	2
650	Sprawy świadczeń społecznych w drodze wyjątku	63	385	302	146
651	Sprawy funduszy emerytalnych	0	0	0	0
652	Sprawy ubezpieczeń zdrowotnych	189	574	481	282
653	Środki publiczne nie objęte innymi symbolami	233	599	577	255
654	Ujawnianie przez Instytut Pamięci Narodowej informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów	3	8	6	5
655	Subwencje unijne, fundusze strukturalne i regulacja rynków branżowych	464	1 310	1 345	429
Ogółem główne symbole 601-637 i 645-655		8 184	22 382	21 453	9 113
z tego o symbolach głównych 638-642, 644, 656, 657		872	1 820	2 133	559
638	Sprawy egzekucji administracyjnej; egzekucja obowiązków o charakterze niepieniężnym	72	110	136	46
639	Skargi na uchwały organów jednostek samorządowych	149	405	459	95
640	Skargi organów nadzoru na uchwały organów jednostek samorządowych	0	38	30	8
641	Rozstrzygnięcia nadzorcze	5	34	28	11
642	Skargi na akty prawa miejscowego wojewodów i organów administracji niezespólonej oraz na niewykonywanie przez nich czynności nakazanych prawem wnoszone w trybie art. 44 ust. 1 i art. 45 ust. 1 ustawy o adm. rządowej w województwie	0	3	2	1
644	Środki zapewniające wykonanie orzeczeń Sądu	52	255	224	83
656	Interpretacje podatkowe	594	974	1 254	314
657	Inne interpretacje	0	1	0	1

Tabela nr 3

Sprawy niezakończony

Lp.	Rodzaj sprawy	Liczba spraw niezakończonych pozostających od daty pierwszego wpływu skargi do sądu				
		powyżej 3 do 6 miesięcy	powyżej 6 do 12 miesięcy	powyżej 12 miesięcy do 2 lat	powyżej 2 do 3 lat	powyżej 3 lat
	1	2	3	4	5	6
1	SA	2 967	1 164	127	77	16
2	SAB	125	29	10	1	0

Tabela nr 4

Prawo pomocy - wnioski zarejestrowane w repertorium SO oraz wnioski w toku postępowania

Lp.	Wniosek o przyznanie prawa pomocy w postaci:	Wpłynęło	Z A Ł A T W I O N O						
			Łącznie /suma rubryk 4 - 8/	Przyznano prawo pomocy co do całości wniosku	Przyznano prawo pomocy co do części wniosku	Odmówiono przyznania prawa pomocy	Pozostawiono bez rozpoznania	W inny sposób	
	1	2	3	4	5	6	7	8	
1	zwolnienia od kosztów	pierwotnie zarejestrowany	2 134	1 926	585	119	884	277	61
		po uchyleniu przez NSA i przekazaniu do ponownego rozpoznania	11	9	5	0	3	1	0
		po uchyleniu w trybie art.195 § 2 p.p.s.a.	2	1	0	0	1	0	0
2	ustanowienia pełnomocnika procesowego	pierwotnie zarejestrowany	331	298	186	1	84	26	1
		po uchyleniu przez NSA i przekazaniu do ponownego rozpoznania	1	1	0	0	1	0	0
		po uchyleniu w trybie art.195 § 2 p.p.s.a.	0	0	0	0	0	0	0
3	zwolnienia od kosztów i ustanowienia pełnomocnika procesowego	pierwotnie zarejestrowany	1 715	1 767	760	399	493	89	26
		po uchyleniu przez NSA i przekazaniu do ponownego rozpoznania	6	6	2	3	1	0	0
		po uchyleniu w trybie art.195 § 2 p.p.s.a.	1	1	0	0	1	0	0

ilość orzeczeń wydanych w trybie art. 249 p.p.s.a.
(cofających przyznane prawo pomocy)

3

Tabela nr 5

Terminowość załatwiania spraw (wg kryterium prawomocności)

L.p.	Rodzaj sprawy	Od daty wpływu sprawy w danym lub poprzednim okresie sprawozdawczym do daty jej <u>prawomocnego</u> załatwienia upłynął okres							
		razem (3-9)	do 6 miesięcy	powyżej 6 miesięcy do 12 miesięcy	powyżej roku do 2 lat	powyżej 2 do 3 lat	powyżej 3 do 4 lat	powyżej 4 do 5 lat	powyżej 5 lat
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	SA	17 177	5 544	7 361	1 797	2 103	256	89	27
2	SAB	1 702	1 076	532	83	10			1

ilość uchylonych postanowień o stwierdzeniu prawomocności w sprawach, które wykazano w sprawozdaniach za lata ubiegłe

12

Tabela nr 6

Zażądane wyroki skargi na akty i czynności ministrów, centralnych organów administracji rządowej i innych naczelnych organów

Lp.	Nazwa organu	Wpływ skarg na akty organu	Zażądano wyrokiem	
			Ogółem	Uwzględniono
	1	2	3	4
1	Ogółem (wiersze 2-86)	12956	9111	3118
2	Centralna Komisja do spraw Stopni i Tytułów Naukowych	26	19	7
3	Dyrektor Agencji Ruchu Lotniczego	0	0	0
4	Dyrektor Generalny Służby Więziennej	9	6	0
5	Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad	186	116	43
6	Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych	112	89	30
7	Generalny Konserwator Zabytków	0	0	0
8	Główny Geodeta Kraju	48	40	8
9	Główny Inspektor Farmaceutyczny	277	82	13
10	Główny Inspektor Inspekcji Handlowej	0	0	0
11	Główny Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych	63	45	7
12	Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego	934	811	215
13	Główny Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa	13	12	0
14	Główny Inspektor Ochrony Środowiska	159	138	22
15	Główny Inspektor Pracy	32	34	30
16	Główny Inspektor Sanitarny	94	74	18
17	Główny Inspektor Transportu Drogowego	1128	392	134
18	Główny Lekarz Weterynarii	15	10	3
19	Kierownik Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych	16	10	4
20	Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej	18	17	8
21	Komendant Główny Policji	463	383	94

22	Komendant Główny Straży Granicznej	72	58	10
23	Komisja Nadzoru Finansowego	27	11	2
24	Komitet Integracji Europejskiej	0	0	0
25	Krajowa Komisja Uwłaszczeniowa	62	29	9
26	Krajowa Rada Doradców Podatkowych	2	1	0
27	Krajowa Rada Notarialna	47	125	106
28	Krajowa Rada Radców Prawnych	12	8	4
29	Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji	60	4	1
30	Krajowa Rada Sądownictwa	0	0	0
31	Minister Administracji i Cyfryzacji **	204	107	14
32	Minister Edukacji Narodowej	39	28	16
33	Minister Finansów	1414	1444	857
34	Minister Gospodarki	124	93	22
35	Minister Infrastruktury *	35	31	11
36	Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego	212	206	69
37	Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego	71	59	35
38	Minister Obrony Narodowej	134	115	17
39	Minister Pracy i Polityki Społecznej	402	310	80
40	Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi	671	494	124
41	Minister Rozwoju Regionalnego	86	75	18
42	Minister Skarbu Państwa	281	180	46
43	Minister Sportu i Turystyki	26	4	1
44	Minister Spraw Wewnętrznych ***	221	177	66
45	Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji *	13	12	10
46	Minister Spraw Zagranicznych	4	2	1

47	Minister Sprawiedliwości	151	105	36
48	Minister Środowiska	92	81	19
49	Minister Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej ****	971	584	153
50	Minister Zdrowia	50	41	15
51	Naczelna Rada Adwokacka	26	13	7
52	Naczelna Rada Lekarska	11	11	4
53	Naczelny Dyrektor Archiwów Państwowych	8	5	4
54	Państwowa Komisja Wyborcza	1	0	0
55	Prezes Agencji Nieruchomości Rolnych	1	0	0
56	Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	485	365	135
57	Prezes Agencji Rezerw Materiałowych	0	0	0
58	Prezes Agencji Rynku Rolnego	17	15	4
59	Prezes Głównego Urzędu Miar	1	0	0
60	Prezes Głównego Urzędu Statystycznego	1	0	0
61	Prezes Instytutu Pamięci Narodowej	17	8	2
62	Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego	18	12	5
63	Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia	567	345	155
64	Prezes Państwowej Agencji Atomistyki	0	0	0
65	Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	5	2	0
66	Prezes Rady Ministrów	57	42	7
67	Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej	99	36	12
68	Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego	205	84	40
69	Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów	34	22	0
70	Prezes Urzędu Regulacji Energetyki	3	3	1
71	Prezes Urzędu Transportu Kolejowego	18	9	4

72	Prezes Urzędu Zamówień Publicznych	7	6	2
73	Prezes Wojskowej Agencji Mieszkaniowej	70	45	11
74	Prezes Wyższego Urzędu Górniczego	0	0	0
75	Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych	381	277	64
76	Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej	0	0	0
77	Rada do Spraw Uchodźców	243	160	30
78	Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego	29	39	8
79	Szef Agencji Wywiadu	3	3	1
80	Szef Służby Celnej	72	79	6
81	Szef Służby Cywilnej	0	0	0
82	Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców	474	267	52
83	Urząd Patentowy RP	316	179	66
84	Zarząd Polskiego Centrum Badań i Certyfikacji	0	0	0
85	Zarząd Polskiej Agencji Informacji i Inwestycji Zagranicznych	0	0	0
86	Inne Urzędy i Instytucje Centralne	711	422	120

* zniesione rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 21 listopada 2011 r. w sprawie zniesienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwa Infrastruktury (Dz. U. 250, poz. 1500)

** utworzone rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 21 listopada 2011 r. w sprawie utworzenia Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji (Dz. U. 250, poz. 1501)

*** utworzone rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 21 listopada 2011 r. w sprawie utworzenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych (Dz. U. 250, poz. 1502)

**** utworzone rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 21 listopada 2011 r. w sprawie utworzenia Ministerstwa Transportu, Budownictwa i Gospodarki Wodnej (Dz. U. 250, poz. 1503)

Tabela nr 7

Wpływ skarg kasacyjnych

Lp.	Rodzaj sprawy	Wpłynęło	Odrzucono skargę kasacyjną	Przekazano do NSA
	1	2	3	4
1	SA	6 810	360	6 142
2	SAB	276	32	227
3	SO	0	0	1